

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA AGRONOMIJO

Lenart BABIČ

**HORTIKULTURNA UREDITEV HARE KRIŠNA
TEMPLJA V LJUBLJANI**

DIPLOMSKO DELO
Visokošolski strokovni študij

Ljubljana, 2009

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA AGRONOMIJO

Lenart BABIČ

**HORTIKULTURNA UREDITEV HARE KRIŠNA TEMPLJA V
LJUBLJANI**

DIPLOMSKO DELO
Visokošolski strokovni študij

**HORTICULTURE ARANGMA OF HARE KRISHNA TEMPEL IN
LJUBLJANA**

GRADUATION THESIS
Higher professional studies

Ljubljana, 2009

Babič L. Hortikultura ureditev HareKrišna templja v Ljubljani.

Dipl. delo. Ljubljana, Univ. v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Odd. za agronomijo, 2009

Diplomsko delo je zaključek Visokošolskega strokovnega študija agronomije, smer Hortikultura. Opravljeno je bilo na Oddelku za agronomijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Študijska komisija Oddelka za agronomijo je za mentorja diplomskega dela imenovala izr. prof. dr. Gregorja OSTERCA.

Komisija za oceno in zagovor:

Predsednik: prof. dr. Franc BATIČ
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo

Član: izr. prof. dr. Gregorja OSTERCA.
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo

Članica: doc. dr. Nikolaja KRAVANJA
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo

Datum zagovora:

Naloga je rezultat lastnega raziskovalnega dela.

Podpisani se strinjam z objavo svoje naloge v polnem tekstu na spletni strani Digitalne knjižnice Biotehniške fakultete. Izjavljam, da je naloga, ki sem jo oddal v elektronski obliki, identična tiskani verziji.

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

SD	Vs
DK	UDK 635.92:712.26 (043.2)
KG	okrasne rastline/ tempeljski vrtovi/ hišni vrtovi/idejni načrt/izvedba/ večnamenskost prostora
KK	AGRIS FO1
AV	BABIČ, Lenart
SA	OSTERC, Gregor (mentor)
KZ	SI-1000 Ljubljana, Jamnikarjeva 101
ZA	Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo
LI	2009
IN	HORTIKULTURNA UREDITEV HARE KRIŠNA TEMPLJA V LJUBLJANI
TD	Diplomsko delo (visokošolski strokovni študij)
OP	IX, 42 str., 5 pregl., 16 sl., 24 vir.
IJ	sl
JI	sl/en
AI	Diplomska naloga opiše in analizira lokacijo Hare Krišna templja v Ljubljani, na kateri se predvideva hortikultura in vrtnarska ureditev vrta z okolico. Želje in pričakovanja prebivalcev so bili osnova za idejni načrt vrta in praktično izvedbo posameznih faz ureditve. Pomembna je tudi analiza tal (vsebnost organske snovi, fosforja in kalija ter pH vrednost, struktura in tekstura tal) in klimatske analize (količina padavin, minimalne in maksimalne temperature). Lokacija objekta se nahaja v centru Ljubljane, v spodnji Šiški na Žibertovi ulici 27. V ureditev vrta in okolice so vključeni elementi z okrasno, informacijsko, produkcijsko in razvedrilno funkcijo; poudarjena je večnamenskost prostora. Idejni načrt prikazuje celoten tempeljski prostor v merilu. Izdelani so bili detajli glavnega vhoda, cvetličnega vrta okoli rastlinjaka, otroškega igrišča, pergole ob zidovih za popenjave vrtnice in ovijalke, prostor za obedovanje na dvorišču, dovozne poti in terasa med obema stavbama. V nalogi so predstavljeni detajli v grafični in tekstualni obliki, dopolnjeni s fotografijami rastlin. Tako so podane smernice za realizacijo tovrstnega projekta in nadaljnjo vzdrževanje. Del ureditve se je tudi praktično izvedel (pročelje in rastlinjak z okolico). Raziskava je pokazala dobre možnosti dejanske vrtnarske ureditve templja po posameznih fazah. Z samim posegom pa bo ugodila tudi ljudem v tej verski ustanovi. Ureditev tako zagotavlja neovirano delovanje templja, ga celo izboljšuje in zvišuje njegovo bivalno vrednost.

KEY WORDS DOCUMENTATION

DN US
 DC UDC 635.92:712.26 (043.2)
 CX ornamental plants/temple gardens/house gardens/ gardens/construction/plans/ execution/details/multifunctional space
 CC AGRIS FO 1
 AU BABIČ, Lenart
 AA OSTERC, Gregor (supervisor)
 PP SI-1000 Ljubljana, Jamnikarjeva 101
 PB University of Ljubljana, Biotechnical Faculty, Department of Agronomy
 PY 2007
 TI HORTICULTURAL ARRANGEMENT OF HARE KRISHNA TEMPLE IN LJUBLJANA
 DT Graduation thesis (Higher professional studies)
 NO IX, 42 p., 5 tab., 16 fig., 24 ref.
 LA sl
 AL sl/en
 AB The diploma describes and analyses the location at Hare Krishna tempel in Ljubljana, intended for the horticultural arrangement of the garden and its surroundings. Desires and expectations of the residents were the basis for the draft scheme and construction plan of the garden, as well as for practical execution of individual phases of the arrangement. Soil analysis (organic matter, P, K, pH value, structure and texture) and climatological analysis (precipitation, minimal and maximal temperatures) also played an important role. The area is located near the city center of Ljubljana, in Spodnja Šiška on Žibertova Street 27. The elements projected in the garden have multifunctional meaning to the space; they are ornamental, educational, informational and recreational. The conceptual plan represents the whole temple area in scale. In the diploma the following details are presented: main entrance, rose garden around the greenhouse, children's playground, main pergola with rose pergola, picnic area, driveway and a terrace between both buildings. Detailed plans are demonstrated in text and plan and supplemented with photographs of plants. In this way certain general lines are provided for realization of such project and future maintenance. One part of the arrangement has already been practically executed. (the frontage and greenhouse with surroundings). The research has indicated good possibilities for an actual arrangement of the temple and fulfilling all requests of the temple management in this religious institution. The arrangement enables temple activities not only to be interfered but also improved, the residential value is higher as well.

KAZALO VSEBINE

	str.
Ključna dokumentacijska informacija	III
Key words documentation	IV
Kazalo vsebine	V
Kazalo preglednic	VII
Kazalo slik	VIII
Slovarček	IX
1 UVOD	1
1.1 VZROKI ZA RAZISKAVO	2
1.2 NAMEN RAZISKAVE	2
1.3 DELOVNA HIPOTEZA	2
2 PREGLED LITERATURE	3
2.1 GIBANJE HARE KRIŠNA	3
2.2 POMEN VRTOV PRI GIBANJU	4
2.2.1 Vrednost vrta	4
2.3 DELITEV VRTA	5
2.4 VRTOVI HARE KRIŠNA TEMPLJEV PO SVETU	6
2.5 VLOGA RASTLIN V HARE KRIŠNA TEMPLJIH	9
2.5.1 Estetski pomen	9
2.5.2 Dekoracija oltarja	10
2.5.3 Rastline kot predmet oboževanja	11
2.5.4 Pomen pridelovanja vrtnin	13
2.6 IZBOR OKRASNIH RASTLIN ZA KRIŠNOV TEMPELJ	13
2.6.1 Drevesa in okrasne grmovnice	13
2.6.2 Vzpenjavke	14
2.6.3 Vrtnice	15
2.6.4 Trajnice	15
2.6.5 Enoletnice in dvoletnice	16
2.6.6 Čebulnice	16
3 MATERIALI IN METODA DELA	17
3.1 LOKACIJA TEMPLJA	17
3.2 PROGRAM IN KONCEPT TEMPELJSKEGA VRTA	18
3.2.1 Členitev vrta	18
3.3 MNENJSKA RAZISKAVA O VRTU	19
3.3.1 Zasnova empiričnega dela	20
3.4 ANALIZA ZEMLJIŠČA	21
3.4.1 Analiza tal	21
3.4.2 Klimatska analiza	22

3.5	PREGLED TEMPELJSKIH POTREB PO CVETJU	22
4	REZULTATI	24
4.1	ANKETA	24
4.1.1	Vrednotenje in značilnosti vrta	24
4.2	UREDITEV VRTA	27
4.2.1	Vhodni del	28
4.2.1.1	Praktično izpeljani del vrtnarske ureditve	28
4.2.1.2	Nadaljni načrt vrtnarske ureditve	29
4.2.2	»Tulsi house« s cvetličnim vrtom	31
4.2.2.1	Postavitev rastlinjaka »tulsi house«	32
4.2.2.2	Vrt pred rastlinjakom	32
4.2.3	Terasa (prostor med stavbama)	33
4.2.4	Dvorišče s parkirnim dovozom	35
4.2.5	Igrišče	37
4.2.6	Stranski dovoz	38
5	RAZPRAVA IN SKLEP	39
5.1	RAZPRAVA	39
5.2	SKLEP	39
6	POVZETEK	41
7	VIRI	42
	PRILOGE	

KAZALO PREGLEDNIC

	str.
Preglednica 1: Struktura anketiranih po starosti in spolu v raziskavi	20
Preglednica 2: Prikaz osnovne analize tal (analiza na BF, 2008)	22
Preglednica 3: Klimatski podatki za lokacijo tempeljskega vrta (Schmitzer, 2007)	22
Preglednica 4: značilnosti- lastnosti vrta (rezultati ankete)	25
Preglednica 5: Razvrstitev lastnosti vrta po lestvici od pomembnih do manj pomembnih v celotnem vzorcu anketiranih (94 ljudi)	26

KAZALO SLIK

	str.
Slika 1: Hare Krišna (BV Manot Anglija, 2008)	1
Slika 2: Hare Krišna tempelj	3
Slika 3: Logotip templja	8
Slika 4: Lističi Tulsi ponujeni stopalom božanstev	12
Slika 5: Cvet rastline Tulsi imenovan »Manjari«	12
Slika 6: (orto-foto posnetek) zemljišče templja	17
Slika 7: S cvetjem okrašena božanstva v Ljubljani.	23
Slika 8: (orto-foto posnetek) že obstoječe rastline	27
Slika 9: Skica – vhodni del	28
Slika 10: Skica - vhod	29
Slika 11: Skica - polkrožna gredica	31
Slika 12: Skica - rastlinjak z vrtom	32
Slika 13: Skica - rastlinjak z vrtom 3D	33
Slika 14: Skica - terasa	35
Slika 15: Skica - dvorišče	36
Slika 16: Skica – igrišče	38

SLOVARČEK

Hare Krišna – del mantre

Hare – se nanaša na ženski aspekt Boga

Krišna – pomeni Vseprivlačen (eno izmed imen Boga oz njegovih lastnosti)

Rama- ime Boga – Idealni kralj

Radharani - ženski aspekt Boga, Krišnova spremljevalka

Mantra – molitev ki vsebuje sveta imena Boga

Maha - velika

Šri - prelep

(Ker pripadniki gibanja pojejo Hare Krišna Maha mantr, je gibanje dobilo v javnosti vzdevek Hare Krišna gibanje, čeprav gre uradno za Skupnost za zavest Krišne (ISKCON))

Tempelj – svetišče, mesto kjer se obožuje Boga v obliki Božanstev na oltarju. Ponavadi vsebuje tudi Ašram. Tako govorimo o neke vrste samostanu

Ašram - prebivališče

ISKCON – International society for Krishna consciousness – Mednarodna skupnost za zavest Krišne

Vajšnavizem – iz njega se je razvil Hinduizem. Gre za čaščenje enega Boga, Izhaja iz Božjega imena Višnu

Šri Bhagavad gita – prelepa Božja pesem

Šrimad Bhagavatam – Božje zgodbe

Bhakti yoga – joga vdanega služenja Bogu (Najvišja med stopnjami joge)

Joga – povezati se

Karma – posledica delovanja. Reakcija na neko akcijo

Gošala – objekt, ki je namenjen prebivanju krav in njihovi oskrbi

»Food for life« - dobrodela organizacija (pomoč lačnim)

1 UVOD

Z zelenjem in cvetočimi rastlinami urejena dvorišča, vrtovi, poti in celotna okolica stavb v urbanih delih mesta so v veselje in sprostitev vsakemu stanovalcu in mimoidočemu obiskovalcu. Energija mesta tako postane toplejša, barvitejša, kakovost življenja pa se dvigne. Vsak obiskovalec se veliko raje ustavi na mestu, kjer ga obkrožata zelenje in prijeten prostor, kot pa siv beton in neurejena, zanemarjena okolica.

Kadar želimo gostu ponuditi prijetno gostoljubje, ga lahko razvedrimo že na samem vhodu, ko se za trenutek zagleda v cvetoče rastline, lepo urejene gredice in inovativno izpeljano vrtnarsko ureditev celotnega zunanjega prostora. Zelenje pa je zelo pomembno tudi za stanovalce. Zelene rastline v loncih polepšajo in popestrijo notranje prostore, zelo pomembna pa je tudi zunanja ureditev stavbe. Tam se morajo stanovalci počutiti domače in sproščeno, kar jim lahko omogoči z zelenjem urejena okolica. Z zelenjem so tako nenehno obdani, med rastlinami se gibljejo in zanje tudi skrbijo.

Vse to popestri kakovost bivanja tudi v Hare Krišna templju. Poleg zasebnega življenja menihov se v templju odvijajo tudi javni programi. Zato prihaja v stik z okolico templja veliko število različnih ljudi. Okolica mora biti lepa in urejena, ne le zaradi obiskovalcev in menihov, ki prebivajo v templju, ampak tudi zato, ker naj bi tempelj predstavljal poosebljenje Vsevišnjega. Zelene površine, ki so okrasje templja, ga polepšajo že na prvi pogled. Okrašen mora biti z različnim cvetjem in urejenimi ter čistimi potmi. Biti mora v zadovoljstvo tako Gospodu kot tudi samim prebivalcem in obiskovalcem, ki bodo tam začutili mir in sproščenost.

Slika 1: Park v Hare Krišna templju, (2008)

1.1 VZROKI ZA RAZISKAVO

Osnovni motiv za diplomsko delo je prenova in estetska popestritev tempeljskega vrta v Ljubljani, saj je stavba stara, okolica pa neurejena. Dvorišče deluje kot podrti struktura nečesa, kar bi moralo biti lepo in barvito, a je odeto v sivino. Veliko je sivih cementnih sten in razpadajočega ometa. Rastline, ki jih prinesejo v loncih, hitro propadejo, saj nimajo pravilne oskrbe. Igrišče za otroke je neurejeno, igrala nevarna za uporabo, gredice ob pročelju pa so zanemarjene. Cvetja na okenskih policah ni. Zaradi dotrajanosti fasade in oken je videz stavbe močno osiromašen. Stavba in okolica sta sivi in turobni, kar negativno vpliva na počutje in razpoloženje prebivalcev ter gostov templja.

Danes je v templju še vedno premalo menihov, da bi lahko idealno skrbeli za vzdrževanje tako velike stavbe, izvajali vsakodnevne pridigarke dejavnosti ter skrbeli za oboževanje Božanstev. Pri projektu ureditve zunanega prostora in prenove templja bo potrebno veliko dobre volje in potrpežljivosti, saj ne gre le za prenovo, ampak tudi za vzdrževanje narejenega.

1.2 NAMEN RAZISKAVE

Naš namen je, da prostor okoli templja hortikulturno uredimo tako, da bodo rastline, ki jih bomo uporabili, ustrezale pričakovanjem: cvetoče rastline z lepimi in dišečimi cvetovi, nezahtevno vzdrževanje, možnost uporabe tudi kot rezano cvetje, sovpadanje z okolico in estetska vrednost. Namen raziskave zajema izdelavo študije vrta, opredelitev parkovnih elementov, izris idejne in izvedbene zasnove ter detajlnih načrtov hortikulture ureditve. V prvi sklop naloge lahko uvrstimo tudi koncept o vzorčni ureditvi členov kot funkcionalno-estetskih enot, ki lahko delujejo v tempeljskem vrtu. Drugi del zajema praktično izvedbo posameznih stopenj ureditve. Praktično smo se lotili ureditve pročelja, saj je najbolj izpostavljen pogledom mimoidočih in predstavlja prvi stik gostov s templjem. Do dokončanja diplomske naloge imamo namen prenovo v nekaj stopnjah že izvršiti. Namen raziskave pa je tudi dolgoročen. Naloga namreč podaja možnost uresničitve načrta prenove zunanega prostora, z realizacijo pa se odpirajo nove razsežnosti bivanja v templju, njegovega delovanja in povezovanja menihov z naravo.

1.3 DELOVNA HIPOTEZA

Danes okolica templja ne ustreza svojemu namenu, to je, da krasi Krišnov tempelj. Ravno nasprotno. Zunanje proste površine so zanemarjene in vrtnarsko neurejene. Tako pričakujemo, da bomo z našim diplomskim delom, ki vsebuje tudi praktično izvajanje posamičnih stopenj ureditve, uspeli izboljšati javni pogled na tempelj in ga približati ideji, v kateri so zunanje površine templja v Vedah omenjene kakor nakit, ki krasi Vsevišnjo Božansko Osebnost – Krišno. Posledično bo tako tempelj deloval učinkoviteje, saj predvidevamo, da bo pritegnil večje zanimanje javnosti, okolica pa bo na goste vplivala pomirjajoče in prijetno. Polepšati želimo bivanje tudi menihom, čeprav bo nova ureditev prinesla spremembe v njihovem dosedanjem delovanju in navadah ter kdaj pa kdaj tudi razvadah.

2 PREGLED LITERATURE

2.1 GIBANJE HARE KRIŠNA

Gibanje Hare Krišna je popularno ime za Mednarodno skupnost za zavest Krišne – ISKCON. Gre za vajšnavsko versko skupnost, ki izhaja iz hinduizma. Gibanje Hare Krišna nekateri uvrščajo v novodobna verska gibanja, vendar njihov nauk izhaja iz več kot 5000 let starih verskih spisov imenovanih »Vede«, kjer prevladujeta Šri Bhagavad Gita in Šrimad Bhagavatam. Značilnosti gibanja in njegove kulture segajo v Indijo poznega 15. stoletja. Gibanje Hare Krišna je 1965 na temeljih vajšnavizma ustanovil indijski menih Šrila Prabhupada. V zahodni svet je želel vpeljati zavest Krišne s prakticiranjem bhakti yoge, pri kateri sodelujoči usmerijo svoje misli in dejanja tako, da ustrezajo Vsevišnjemu gospodu Šri Krišni. Po 500 letih se tako začenja uresničevati napoved Gospodove inkarnacije Šri Čejtanja Mahaprabuja, ki je napovedal, da se bo petje Božjih imen, Hare Krišna Hare Krišna Krišna Krišna Hare Hare, Hare Rama Hare Rama Rama Hare Hare, razširilo onstran Indije in doseglo vsako mesto in vas po celem svetu. Proces bhakti yoge, ki je proces vdanega služenja bogu, predvsem preko služenja drug drugemu in ljudem izven skupnosti, temelji tudi na pridiganju preko besede in knjig, oboževanju Božanstev, ki se veljajo za samega Krišno, oziroma boga, ki je sprejel obliko, narejeno iz materialnih substanc, kot je marmor, samo zato, da ga lažje obožujemo. Center vsega dogajanja je tempelj, v katerem pripadniki skupnosti molijo k božanstvom, jim izkazujejo spoštovanje, pojejo in plešejo v njihovo zadovoljstvo, jim ponujajo razne daritve, ki se tako poduhovijo in postanejo čiste. Tako se ponujajo velike količine cvetja in hrane. Poleg tega pa še ogenj v obliki malih lučk, voda, dišave kot so dišeče palčke, tkanine in zrak s pihljanjem. Med vsakim obredom se poje bhadžan ali duhovna glasba, ki slavi Vsevišnjega. Seveda se božanstva tudi krasi z najlepšim nakitom in tako kaže, da Šri Krišna ni navadna oseba, ampak sam bog, ki je vreden najvišjega razkošja. Pripadniki skupnosti se držijo štirih osnovnih regulativnih načel. So strogi vegetarijanci in s tem prakticirajo nenasilje do vseh živih bitij, hrano pa vedno darujejo bogu, saj se zavedajo, da so tudi rastline žive in ne pripadajo ljudem, ampak bogu. Tako se hrana prečisti negativne karme, ki jo dobi z nasiljem pridelave. Pripadniki ne uživajo nobenih opojnih sredstev in tako prakticirajo nenavezanost. Ne igrajo iger na srečo in s tem prakticirajo resnicoljubnost. Prav tako pa nimajo nezakonite spolnosti (regulirana spolnost), kar pomeni čistost. Življenje je tako namenjeno zadovoljitvi Gospoda in popolni predanosti njemu (Vezjak, 2008).

Slika 2: Hare Krišna tempelj (ISKCON Vrindavan..., 2008)

2.2 POMEN VRTOV PRI GIBANJU

Že prvi znani templji po svetu so bili zgrajeni tako, da so z naravo gradili popolno celoto. Eden najmogočnejših odkritih vajšnavskih templjev, Angkor Wat, v Kambodži, katerega obdobje nastanka sega več kot 1000 let v preteklost, je v svoji mogočnosti tempeljskih kompleksov ponujal natančno postavljene vrtove. Te so gradili veliki bazeni, umetno speljane reke in potočki, mostovi in namakalni sistemi. Predvidevajo, da so bili polni najlepših rastlin za zadovoljstvo Gospoda oziroma božanstev, za katere so verjeli, da se ponoči sprehajajo po vrtovih. Zato so bili včasih vsi vajšnavski templji načrtovani in negovani do najmanjše podrobnosti. To kulturo tempeljskih vrtov vidimo še danes v nekaterih starih templjih Indije. Danes je ta del čaščenja božanstev preko vrta počasi zamrl, a vrt še vedno velja za okras templja, tempelj pa za poosebljenje samega Vsevišnjega. Tako so tempeljski vrtovi po svetu lepo in estetsko urejeni in nudijo zadovoljstvo tako Gospodu, kot tudi gostom templja (Cremo in Thomson, 1998).

Danes predstavlja vrt v tempeljskem okolju predvsem mehko arhitekturo, ki izniči ostre elemente tempeljske stavbe. Človeku pomaga prebiti kruto materialno realnost štirih sten, ki nas obdajajo v vsakem prostoru, tudi tempeljski dvorani, in tako prenese del duhovnega vzdušja v naravo in obratno, ko narava okoli templja obogati pestrost duhovnega utripa. Vrt je simboličen nadomestek narave v človekovem bivališču in je zato neprecenljivega pomena za človeka kot biološke, psihološke in sociološke celote. Ravno zato je pomembno, da imajo templji vsaj nekaj zunanjih površin poraslih z zelenjem. Pogosto pa se del teh površin uporabi tudi za gojenje rezanega cvetja, ki se uporablja pri dekoraciji oltarja in oboževanju božanstev. Kadar govorimo o dobro organiziranem tempeljskem vrtu, mislimo na lastnosti vrta, ki omogočajo raznovrstna doživetja in dejavnosti kot je tudi otroška igra, jutranja telovadba, razne igre. Poleg branja in meditacije pa so tu še razna dela, počitek, opazovanje narave, družabno življenje, prireditve na prostem, obedovanje na prostem, sušenje perila, gojenje zelenjave, gojenje cvetja in ostalih rastlin, vzdrževanje vrta, pranje in popravilo avtomobila itn. Izbira je zelo pestra s številnimi možnimi aktivnostmi, kar pa ne pomeni, da so vsa nujna v vsakem templju po svetu. Podoba vrta je namreč odvisna od želja in potreb posameznega templja in prostorskih možnosti.

2.2.1 Vrednost vrta

Vrt je vrednota, ker omogoča drugačen, popolnejši, zanimivejši in pestrejši način življenja v templju. Narava vrta omogoča, da si vsak lahko uredi vrt po svojih željah, tako tudi Skupnost za zavest Krišne, ki usklajuje ideje in vrednote med duhovnim življenjem stare Indije ter današnjimi potrebami in vrednotami modernega sveta.

Vrednote vrta lahko delimo na naslednje načine:

Ekološka vrednost

Vrt je del narave. Za tempeljskega meniha je možnost stika z naravo izrednega psihičnega in fizičnega pomena. Naravno okolje je po svoji lastnosti nosilec boljšega zraka, miru in tišine.

Sociološka vrednost

Vrt vključuje predvsem možnost za zadovoljevanje socialnih potreb, kot je družabno življenje in tudi možnost samote. Vrt s svojo podobo in ureditvijo vpliva tudi na občutke in

zavest drugih ljudi, ki pridejo v stik z njim in skupnostjo. Je pomemben dejavnik v navezovanju pozitivnih stikov z gosti.

Psihološka vrednost

Vrt omogoča tako psihičen kot fizičen odmik. Nudi duhovno okolje, ki človeku omogoči duhovnejšo spremembo bivanja.

Kreativna vrednost

Vrt je del narave v tempeljskem okolju, ki do neke mere dopušča človekovo kreativnost v urejanju in spreminjanju le-te. Narava pa sama poskrbi za končno fineso.

Bivalna vrednost

Ob smotrni ureditvi lahko postane vrt pomemben del bivalnega prostora, dopolnilo tempeljskemu življenju in aktivnostim. Omogoča optimalno bivanje menihov v templju in ostalih gostov. Kadar je zlitje hiše z vrtom ustvarjeno in je bivalna vrednost vrta izražena, so namen, vloga, pomen in vrednost tempeljskega vrta uresničeni.

Estetska vrednost

Vrt omogoča zadovoljevanje potrebe po lepoti in pestrosti okolja. To je še posebno poudarjeno in zaželeno v Hare Krišna templjih, saj je estetika in sam pojem lepote tesno povezan z duhovno prakso skupnosti. Tu je lepo urejen vrt kakor lep nakit, ki ga poklonimo v dar ljubljeni osebi, ki je v tem primeru sam bog, Krišna.

Gospodarska vrednost

Vrtni prostor nudi možnost za gospodarjenje. Prisotno je gojenje cvetja, ki poleg estetske funkcije omogoči tudi njegovo uporabo za rezano cvetje in posledično zmanjšuje stroške nabave.

Rekreativna vrednost

Možnost gibanja na prostem in zadrževanja na prostem je za tempeljske menihe zelo pomembna, prav tako za otroke, katerim je vrt neprecenljivega pomena (Simoneti, 1986).

2.3 DELITEV VRTA

Kot je bilo v nalogi že omenjeno, predstavlja pojem templja objekt s pripadajočim odprtim prostorom, vrtom. Ta pa ima, glede na tip hiše, nekatere bolj ali manj stalne sestavne dele.

Osnovni deli so:

Pred vrt

Prostor med cesto in hišo, nekakšen posrednik med javnim in zasebnim, ki prispeva h kakovosti uličnega prostora kot tudi hiše;

Stik hiše z vrtom

Stik med grajenim in naravnim delom, ki je pomemben tako v navpični kot vodoravni ravnini in omogoča zlitje vrta s prostori v hiši in odločilno vpliva na bivalno uporabo vrta;

Bivalni del – dvorišče

Je praviloma utrjena površina, ki je namenjena bivanju na prostem. Pomembna je povezava z bivalnimi prostori v hiši in zaradi zasebnosti;

Gospodarski del

Del vrta, ki je namenjen pridelovanju cvetja in vrtnin;

Vzdrževalni del

Del vrta, na katerem lahko stoji uta za orodje ali popravila. Takšne dejavnosti (barvanje polken, popravilo avtomobila ali motorja ipd.) se lahko odvijajo tudi okoli nje (Simoneti, 1986).

2.4. VRTOVI HARE KRIŠNA TEMPLJEV PO SVETU

Šri Krišna Balaram mandir, Vrindavan, Indija

Vrindavan je po vajšnavski tradiciji in tudi za ostale hindujce najbolj sveto mesto v univerzumu, saj se je tukaj pred več kot 5000 leti pojavil sam Šri Krišna s svojimi spremljevalci. V mestu je več kot 5000 templjev in pod vodstvom Šrila Prabhupade je bil tu leta 1975 zgrajen tudi tempelj skupnosti ISKCON, imenovan Krišna Balaram mandir, saj naj bi na tem mestu Krišna in njegov brat Balaram pred 5000 leti pasla krave ob sveti reki Yamuni. Kompleks zajema približno štiri hektarje površin, na katerih se nahajajo tempeljska stavba, ki je vsa v belem marmorju, šola in ašram (bivalni prostori). Imajo pa tudi hotel z restavracijo. V samem centru dvorišča raste veliko drevo, okoli stavb pa so lepo negovane cvetlične gredice. Čez cesto se nahaja gošala oziroma zemljišče veliko 10 hektarjev, ki je namenjeno negi in zaščiti krav. Ta zajema pašnike in gospodarske objekte. V bližnji okolici pa tempelj poseduje tudi njivo, na kateri gojijo cvetje v ogromnih količinah, saj je tempelj vsak dan lepo okrašen z svežim cvetjem. Cvetni venci krasijo vhod v tempelj, stene in sam oltar. Vsakodnevno pa se odvija tudi projekt »Food for life«, kjer se brezplačno deli hrana vsem revnim ljudem. Okolica je tako vedno lepo urejena in čista, za kar poskrbijo menihi, pomagajo pa jim tudi lokalni ljudje in najeti delavci. Krišna Balaram mandir je zgled vsem vajšnavskim templjem po celem svetu (ISKCON Vrindavan..., 2008).

Šri Mayapur, Navadvipa, Indija

Šri Mayapur je sveto mesto za vse vajšnave, saj se je tukaj pojavil Šri Čejtanja Mahaprabhu leta 1486, ki se ne razlikuje od Šri Krišne, saj je omenjen kot posebna inkarnacija Radharani in Krišne skupaj v eni osebi. To sveto mesto se nahaja 133km severno od Kalkute v Bengaliji – Indija, na mestu, kjer se izliva reka Jalangi v reko Ganges. To mesto na leto obišče več kot milijon romarjev. Tukaj pa je tudi svetovni center Mednarodne skupnosti za zavest Krišne. Gre za največji ISKCON-ov kompleks, saj zajema več sto hektarjev površine. Tukaj se odvijajo različne vajšnavske aktivnosti. Poleg oboževanja božanstev in ostalih tempeljskih aktivnosti ter izobraževanja je tukaj tudi velik poudarek na kmetovanju. Tukaj so veliki pašniki s kravami in polja, na katerih se pridelava skoraj vsa, za skupnost, potrebna zelenjava in žita. Tukaj so še veliki nasadi cvetja in ostalega okrasnega zelenja ter sadovnjaki. Del zemljišča je urejen kot manjše mesto, kjer stoji velik park s fontanami, sprehajališči in ribniki. Okoli njega so razporejene različne stavbe: velik tempelj, osem hotelov, prečudovit *samadi* oziroma spominska stavba posvečena Šrila Prabhupadu, šolski in izobraževalni kompleks ter pravo naselje za družinske člane gibanja. Vsi objekti imajo lepo vrtnarsko urejene gredice, ki imajo izključno dekorativno funkcijo. Naselje pa ima tudi veliko igrišče in vsaka družina še svoj vrt. Goste templja navduši zelena okolica in nenehno cvetoče in lepo urejene gredice, kar omogoča blaga klima z veliko vlage v tem predelu Indije. Organizacija se tukaj deli na več oddelkov, kjer pa ima vrtnarski oddelek res veliko dela, a ga kljub temu opravlja popolno (Sri Mayapur..., 2009).

Šri Šri Radha Rasabihari mandir, Mumbai, India

Leta 1972 je Šrila Prabhupada položil temeljni kamen za tempelj v Mumbaju na takrat še ne atraktivnem delu imenovanem Yuhu. Leta 1978 je bil zgrajen in je še danes najbolj obiskan tempelj v Mumbaju. Šrila Prabhupada je ta tempelj poimenoval nebesa na zemlji, saj si je želel, da bi bil spoštovan po celem svetu in bil obenem za vzor, kot popoln primer zavestne skupnosti Krišne. Kompleks stoji ob Indijskem oceanu in zajema več hektarjev zemljišča. Vse je popolnoma belo, saj so vse stavbe zgrajene iz belega marmorja. Tu je prelep tempelj, hotel z restavracijo, *ašram* in šola. Zunanja ureditev temelji na čistih marmornatih terasah z lepo okrašenimi cvetličnimi aranžmaji v posodah, v centru dvorišča pa je tudi večji cvetlični vrt s palmami. Tudi tukaj je velik poudarek na vrtnarski ureditvi in zunanji podobi kompleksa. Okolica je lepa in urejena (Sri Sri Radha Rasabihari mandir..., 2008).

Bhaktivedanta Manor, London, UK

V Angliji stoji Bhaktivedanta manor le streljaj stran od centra Londona, v Herdfodushiru in je glavni center skupnosti v Veliki Britaniji. Gre za dvorec na podeželju z večjim posestvom, kjer se odvijajo tudi kmetijske dejavnosti in projekt za zaščito krav (Cow protection project). Krave rešujejo pred zakolom in zanje lepo poskrbijo. Dvorec je bil prvikrat omenjen že leta 1261 in v njem so se menjale različne rodbine angleške aristokracije. Leta 1973 ga je kupil George Harrison, preminuli član skupine The Beatles in ga podaril Skupnosti za zavest Krišne z vso pripadajočo posestvijo. Posestvo zajema več kot 80 hektarjev, večino posestva pa zajemajo pašniki oziroma travniki. Ker je posest razdeljena na več enot, imajo poljski oddelek, kjer pridelujejo različne vrste zelenjave in sadja po biodinamični metodi. Del pridelka se proda na stojnicah, na festivalih. Oddelek za zaščito krav nadzoruje vse travnike in pašnike ter več kot 100 krav. Dejavnosti so usmerjene v pašništvo, pridelavo krme, nego krav in proizvodnjo mleka ter mlečnih izdelkov. Vrtnarski oddelek pa skrbi za urejenost celotnega posestva. Nadzoruje tudi rastlinjake in vrtove, v katerih se goji cvetje za oltar, prav tako pa skrbi za vse parke in sprehajališča ter gredice okoli stavb. Tempelj je skoraj samozadosten, tudi kar se tiče cvetja, saj načrtujejo, da bo v prihodnje njihova pridelava cvetja lahko zadostovala tudi potrebam templja v centru Londona. Ker je klima v Angliji veliko milejša, gojijo velik spekter različnih rastlin, ki jih s pomočjo rastlinjaka gojijo skozi vse leto. Oltar je tako vsak dan lepo in bogato okrašen s svežimi cvetnimi aranžmaji, okolica pa prav tako ponuja pestre oblike in barve vrtnarske ureditve v različnih slogih. Vrtnarji so v Angliji strokovno podkovani v svojem delu in tako je ta tempelj vzor vsem templjem v Evropi in po vsem svetu sveta (Bhaktivedanta manor..., 2008).

Ekološka vas KRSNA VOLGY (Krišnova dolina), Madžarska

Malo več kot dve uri vožnje z avtomobilom od meje Slovenije z Madžarsko je v bližini jezera Balaton zrasla vasica Krsna-volgy, slovensko, dolina Krišne, kjer živijo in delajo pripadniki gibanja, ki predstavlja visoko duhovno razvito vas. Obsega 150–160 hektarjev, na katerih živi približno 150 ljudi. Skupnost je ena izmed ISKCON-ovih templjev. Živijo preprosto (ročno pranje, majhna poraba energije, zelo malo strojev, preproste majhne hiške), s svojim življenjem pa bi bili radi v zgled drugim, da je takšno življenje tudi možno

in celo srečno. Imajo svoje rastlinjake, krave, delavnice, pekarno in prelepo šolo. Okolica templja je lepo tlakovana z barvnimi betonskimi tlakovci in lepo dekoriranimi koriti, kjer raste predvsem vednozeleno grmovje. Imajo tudi velik rastlinjak, s pomočjo katerega zagotovijo cvetje v zimskem času. Na poljih pridelujejo vso hrano, ki jo potrebujejo, cvetje in tudi sadje. Pred templjem pa se razprostira dolina, po kateri teče potok, ki so ga na dveh mestih zajezili in naredili manjša jezera. Ta del je urejen v zadovoljstvo božanstev. Tempelj ima tudi sprehajališče obdano z gredicami, drevesi, bregovi in lepimi pomoli, ki jih lahko vidimo v staroindijskih templjih.

Vodilo v življenju je preprosto življenje in visoko razmišljanje. Skupnost je povsem ločena od mesta in sprva se življenje tam zdi strogo in neudobno. Toda življenje je mirno, brez sleherne tesnobe urbane družbe, ki temelji na trdem delu za čutno uživanje (Sanatan, 2008).

Radhadesh, Belgija

Radhadesh je duhovna skupnost, ki je bila ustanovljena leta 1980 in se nahaja v gradu iz 11. stoletja, v Belgiji pri mestecu Ardenes. V skupnosti živi približno osemdeset ljudi. Grad, ki je bil obnovljen s strani skupnosti, obišče vsako leto več kot 40 000 obiskovalcev in je glavni ISKCON-ov center v državah Beneluksa. Poleg gradu ima skupnost tukaj več stavb, v katerih se nahajajo pekarna, restavracija, knjižnica, indijska trgovina, gostišče in hlev za krave. Družinski člani živijo v okoliških hišah. Tempelj obkrožajo gredice z rožami, igrišče, sprehajališče, gozd in pašniki. Ena izmed stavb pa je mednarodno priznana fakulteta za vedske študije Bhaktivedanta College.

Največ rastlin je v vrtovih, ki so obdani z okrasnimi grmiči – prevladujejo divje vrtnice (čudovite roza barve). Tu je vrt napolnjen z vrtnicami (bele, rumene in rdeče barve), ki vsako pomlad na novo odženejo. Pred gradom je velik park ovalne oblike. Obdan je z žametovkami, vmes pa se bohotijo grmi divjih vrtnic. Pred sezono žametovk so tu mačehe, okoli hiš pa imajo menihi polno rož različnih vrst, s katerimi oskrbujejo tempelj skozi leto. Menihi hodijo pozimi, enkrat tedensko (ostale sezone manj) po cvetje na tržnico. Tam kupijo predvsem marjetaste krizanteme, ostalo pa dobijo preko donacij. Tempelj ima tudi tri krave in velik pašnik (Radhadesh..., 2008).

Slika 3: Logotip templja (Iskcon.com, 2008)

2.5 VLOGA RASTLIN V VRTOVIH HARE KRIŠNA TEMPLJEV

Pri snovanju tempeljske zunanje ureditve moramo izbrati vrtnarske elemente, ki bi bili s praktičnega, estetskega in funkcionalnega vidika najprimernejši za opredelitev vrta kot dela tempeljskega kompleksa. Pri tem so nekateri členi primernejši od drugih. Predvsem je pomembno vodilo pri postavitvi in sajenju kasnejše vzdrževanje ter možnosti uporabe tako v pridigarških dejavnostih, kot tudi za dvig kakovosti bivanja menihov in gostov. Zaradi lepšega videza templja se izboljša tudi javna podoba templjev.

Rastline, ki se uporabljajo v tempeljskih vrtovih vedno nudijo estetsko dopolnilo sami tempeljski stavbi in okolici. Kadar govorimo o kmetijskih skupnostih ali večjih posestih, se v hortikulturni ureditvi pojavljajo tako travniki, pašniki, polja, sadovnjaki in podobno, ki so lepo urejeni in nudijo samo oskrbo skupnosti. Tu pa so še parki, sprehajališča, jezera itn., ki poskrbijo za lepoto samega kompleksa in možnost za sprostitev in oddih. Kadar je posest manjša, njive zamenjajo manjši ali večji vrtovi, na katerih se goji predvsem sezonska zelenjava in cvetje, tu in tam pa raste kakšno sadno drevo. Parki preidejo v manjša sprehajališča in v gredice okoli templja. Nekateri templji skoraj nimajo zunanjih površin. Tukaj je izbor rastlin strogo usmerjen k estetski popestritvi templja, kjer prevladujejo cvetlične gredice ali cvetlični lonci, mogoče posamezno drevo in grmičevje. Pridelava hrane je močno omejena ali celo nemogoča. Površine za sajenje in izbor rastlin so tako odvisne od tipa templja in tempeljske potrebe po prostoru, cvetju in pridelkih. Sajenje ustvarja estetsko povezavo s templjem in njeno okolico v hortikulturno urejeno celoto.

2.5.1 Estetski pomen

Kot smo že omenili, je tempelj poosebljenje Vsevišnjega Gospoda in urejanje zunanjih površin velja za oboževanje, saj je sajenje lepih rastlin tako, kot če božanstvo kitimo z nakitom. Tempelj mora biti estetsko urejen, v zadovoljstvo Gospoda. Tako je danes najpomembnejši pomen rastlin v njihovi estetski oziroma dekorativni vlogi. V templjih je priporočljiva uporaba predvsem cvetočih rastlin, tako enoletnic pa vse do cvetočih grmov in dreves. Pomembno je, da rastline celo leto nudijo pestro paleto barv, z barvami listov in barvami cvetov. Njihovo sajenje mora biti urejeno in mora sovpadati z okoljem. Rastline in gredice morajo biti redno negovane in ne smejo vzbujati občutka zanemarjenosti. Tempeljski kompleksi vključujejo različne estetsko-vrtnarske elemente, kot so gredice, cvetlične posode, klopi in mize. Skupaj se vključujejo v parkovne enote, kot so sprehajališča, parki, drevoredi, ribniki in mesta za meditacijo. Te pa se z različnimi vrtnarskimi rešitvami dopolnjujejo med seboj in z ostalimi bolj grobimi postavitvami, kot so: rastlinjaki, prireditveni šotori, parkirišča in podobno. Ko izbiramo rastline za sajenje v vrtove, seveda najprej posežemo po okrasnih drevesih, ki jih dopolnjujemo s sajenjem okrasnih grmovnic. Tako osnovan nasad dopolnjujemo še s trajnicami, enoletnicami, dvoletnicami, čebulnicami, gomoljnicami in korenovkami (Enciklopedija vrtnarjenja., 1992).

2.5.2 Dekoracija oltarja

V vseh vajšnavskih templjih in tudi ostalih hindujskih templjih je cvetje in ostalo dekorativno zelenje zelo pomembno. Na tempeljskem oltarju se nahajajo božanstva. Gre za različne podobe Boga in njegovih spremljevalcev v obliki kipov. Te se dnevno obožuje in poskrbi za njihovo zunanjo podobo, da so videti lepo in razkošno, kakor se za Boga spodobi. Poleg lepega oltarja in okrasja, se tukaj redno uporablja tudi rezano cvetje in zelenje, bodisi v ikebanah, vazah ali cvetnih vencih. Z njimi se nato krasi oltar in sama Božanstva. Prav tako se cvetje božanstvom večkrat dnevno ponuja v procesu imenovanem *aratik*, kjer se poleg cvetja ponuja še voda, eter (zrak), ogenj, kadilo itn., zato ima vsak tempelj velike potrebe po rezanem cvetju (Lilavati, 2008).

Pogosto se na tempeljskem kompleksu nahaja poseben vrt, imenovan vrt za božanstva, ki je obdan z ograjo in visokim grmičevjem, da preprečuje pogled vanj. Vrt je praviloma zaklenjen in ni dostopen vsakomur. Tu se goji okrasno cvetje, ki je namenjeno izključno oboževanju božanstev. Prepričanje je, da je cvet kontaminiran, če ga človek samo pogleda v svoje zadovoljstvo, še huje je, če ga povonja. Želja je, da v cvetju prvi uživa Bog, šele nato ljudje. Zato so ti vrtovi skriti in zaklenjeni. V uporabi pa so tudi rastlinjaki, kjer se sezona cvetja podaljša pozno v jesen in v zgodnjo pomlad (Lilavati, 2008).

Pri izbiri cvetlic za rez se odločamo predvsem za preizkušene vrste in zlasti takšne, ki imajo čvrsto in trpežno steblo, ki ne klonejo pod težo cvetja. Priporočljive so zlasti vrste, ki brez škode prenesejo daljši transport. Pomembno je v katerem času režemo cvetje in v kakšnem stadiju: razprtega, v popku, polodprtega ali povsem odprtega. Stanje razcvetelosti je pomemben dejavnik, ki vpliva na trajnost in trpežnost, torej na uporabnost rezanega cvetja.

Kriteriji za izbor primernosti vrst za rez:

1. Velika trajnost cveta v vazi.
2. Bogato cvetijo, velika produktivnost.
3. Nezahtevnost pridelave.
4. Odpornost na nizke temperature.
5. Enostaven način razmnoževanja.

Za rez uporabljamo tudi razne praproti, bršljan in trave, ki jih v šopku uporabljamo kot dodatek k svežemu cvetju ali suhim rožam. Izbrane trave poživijo vsak cvetni aranžma.

Nekatere vrste so primerne tudi za suho cvetje. Če je cvetje ob pravem času porezano, pravilno posušeno in shranjeno, bo obdržalo skoraj pristne barve. Uporabimo lahko plodove orlice (*Aquilegia* sp.), lampiončkov (*Physalis alkekengi* L.), sibirskie perunie (*Iris sibirica* L.), fizostegije (*Physostegia virginiana* Benith.), rudbekije (*Rudbeckia* sp.), pogačice (*Trollius* sp.), monarde (*Monarda didyma* L.), lučnika (*Verbascum* L.), ostrožnikov (*Delphinium* sp.). Suhi plodovi so lahko dodatek suhim in tudi svežim šopkom. Z rezanjem nekaterih trajnic spodbujamo oblikovanje novih popkov. Najprimernejši čas za rezanje je jutraj, ker cvetno tkivo zaradi nočne svežine nabrekne (napolni se z vodo), rastlina je zato bolj pokončna in odpornejša (Jakše, 1999).

2.5.3 Rastline kot predmet oboževanja

Sveta bazilika – Šri Tulsi Maharani

Tulsi ali sveta bazilika izvira iz Indije, kjer je poznana kot sveta rastlina. Zato njeno ime vedno pišemo z veliko začetnico.

Njeno latinsko ime je (*Ocimum tenuiflorum* L.), prav tako je poznana kot (*Ocimum sanctum* L.). Poznamo predvsem dve morfološke podvrste te rastline. Zelenolistna (Sri ali Lakshmi Tulsi) ali rožnatolistna (Krishna Tulsi).

Tulsi oziroma Tulasī v sanskritu in hindiju, izhaja iz družine *Lamiaceae*. Rastlina zraste med 30 in 60cm v višino. Ima preproste, nasproti si ležeče zelene ali rožnate liste, ki so nežno odišavljeni in kosmati. So jajčaste oblike, a rahlo podolgovati in rahlo nazobčani. So zelo majhni, a lahko dosežejo tudi do 5cm dolžine. Cvetovi so rožnati in elegantni. Nameščeni so v vretencih v več etažah, ki so v zaprtih spiralah. Tulsi je domača vsepovsod v tropih in široko razširjena kot kulturna rastlina. V Indiji je poznana in spoštovana že več kot 5000 let. Gojena je predvsem v religiozne namene, kjer ima pomembno vlogo v vajšnavski tradiciji hinduizma, v kateri menihi izvajajo Oboževanje sri Tulsi Devi. Častijo jo kot boginjo in gospodarico gozdov Vrindavane, mesta Krišnovih skritih zabav. V zadnjem času pa jo vedno bolj uporabljajo v medicinske namene, saj vsebuje esencialna olja. Omenjena pa je že v starovedskih zapisih, v Charaka Samhiti, ki je centralni del Ayurvedske medicine, kot adaptogen, ki uravnava različne procese v telesu in pomaga pri stresu. Ker ima neverjetno zdravilno moč, je danes že v ospredju med zdravilnimi zelišči. Obstaja tudi variacija te rastline, ki se uporablja za kuharske namene, a se v svetih spisih omenja, da je to največja žalitev bogu. Sveto baziliko naj ne bi zamenjevali z navadno baziliko, ki je ena izmed variant (*Ocimum basilicum* L.)– navadna bazilika (Isanah, 2008).

Za rastlino Tulsi velja, da podaljšuje življenje, saj ima močne zdravilne lastnosti.

Listi rastline Tulsi vsebujejo svetlo rumeno, hitro hlapljivo olje, ki učinkuje antibakterijsko in deluje kot insekticid. V *in vitro* razmerah, zadržuje rast bakterij *Mycobacterium tuberculosis* in *Micrococcus pyogenes* var. *aureus*. Esencialna olja je možno ekstrahirati iz listov in cvetov ter jih uporabiti za dišave in mila. Glavna vsebnost tega olja je Eugenol (1-hydroxy-2-methoxy-4-allylbenzene), eugenol methyl ether in karvakrol (Isanah, 2008).

Ob interni uporabi Tulsi pomaga pri sproščanju plinov, pomiri krče ter slabosti v trebuhu, odstrani glavobole, vročino, pomaga pri prehladu in okrepi imunski sistem. Olje se uporablja tudi v obliki kapljic za ušesa, proti bolečini. Pri zunanji uporabi, kjer uporabljamo esencialna olja, zmanjšuje napetost in pomirja. Pomaga pri celjenju ran, blaži vnetja pikov. Odstranjuje akne, zdravi tudi kraste, lišaje in druge kožne bolezni. Inhaliranje esencialnega olja zbistri našo zavest in stimulira čut vonja, ki je moten ob prehladu (Isanah, 2008).

Tulsi je pomembna predvsem za mnoge hindujske verske tradicije, ki povezujejo rastlino z boginjo opisano v Puranah (starih vedskih spisih). Ime »Tulsi« v sanskritu pomeni »neprimerljiva«. Na Tulsi se gleda kot boginjo (avatar – inkarnacija Lakshmi) in je spremljevalka Višnuja – Boga. Garland – venec, narejen iz Tulsi listov, se tako

vsakodnevno ponuja gospodu Višnuju. Hindujsko izročilo namreč govori, da je Šri Tulsi Devi svečano poročena z Gospodom Višnujem. Tako je vsako leto na deveto pojavitev lune v mesecu Kartika velik festival, ki traja pet dni in se zaključi na polno luno, to je neke sredi oktobra. Ta ceremonija se imenuje »Tulsi Vivaha«, ki pričenja poročno obdobje v Indiji. V krščanski tradiciji velja, da Tulsi raste okoli mesta križanja, prav tako pa je omenjena v šiitskih besedilih.

Za služabnike Krišne, rastlina Tulsi torej ni navadna rastlina, ki bi jo uporabljali za sebične namene, kot je izkoriščanje njene zdravilne moči, okusa, vonja in podobno. Vse to je namenjeno Krišni, zato jo ponujajo samo njemu. Krišna je vrhovna Božanska Osebnost, ki je izvor vse moči, svetlobe, energije in je tudi popolnoma individualen. Šri Krišna ima tako svoje najljubše mesto, Vrindavan, najljubšo žival, kravo in najljubšo rastlino, Tulsi. Oboževanje Šri Tulsi devi daje najvišjo dobrobit, devocijo do gospoda Krišne. V Indiji vsi hindujci, tudi če niso v vajšnavski tradiciji, posebno lepo skrbijo za Tulsi. V našem Hare Krišna templju pa menihi vsako jutro molijo k rastlini Tulsi: »Prosim, daj mi privilegij, da lahko vdano služim Gospodu« (Lilavati, 2008).

Tulsi je po svetu znana kot eliksir življenja, oziroma rastlina nesmrtnosti. Preprosti ljudje so si to izjavo že v preteklosti razlagali napak in tako je še danes. Razlaga je bila na materialnem nivoju in zato popolnoma napačna. V Vedah – Skandala purani – je naveden stih: Tulsi je nadvse ugodna v vseh pogledih. Preprosto, če jo gledamo ali se je dotikamo. Preprosto, če se je spominjamo, se ji molimo in ji izkazujemo spoštovanje. Preprosto s poslušanjem o njej ali pa sejanjem te rastline. S tem je naše delovanje vedno ugodno. Vsakdo, ki pride v stik z rastlino Tulsi na zgoraj omenjene načine, bo živel nesmrtno življenje na Vajkunti – duhovni svet. Se pravi, da nam oboževanje te rastline pomaga prečistiti našo zavest in tako razvijemo ljubezen do Boga, ki je edina pot, da se rešimo tega nenehnega kroga rojevanja in umiranja, imenovanega reinkarnacija. Tako lahko dosežemo večno življenje v našem duhovnem telesu v našem izvornem duhovnem prebivališču – s pomočjo Šri Tulsi Devi (Isanah, 2008).

Slika 4 in 5: Lističi Tulsi ponujeni stopalom božanstev in cvet rastline »Manjari« (2008)

2.5.4 Pomen pridelovanja vrtnin

Ustanovitelj skupnosti za zavest Krišne Šrila Prabhupada je imel željo, da bi njegovi učenci živeli v kmetijskih skupnostih, ki bi bile samozadostne. Tako bi si sami pridelovali vso potrebno zelenjavo, sadje in žita. Imeli bi krave in tako na voljo mlečne proizvode. Za rastline in še posebno živali bi skrbeli lepo in z ljubeznijo. Center vsega dogajanja pa bi bil tempelj in oboževanje božanstev. V mestih pa bi bili samo pridigarji, se pravi menihi. Te mestne templje bi vzdrževali s pridelki iz kmetijskih skupnosti. Danes je ta projekt še globoko v povojih. Po svetu je sicer že veliko ISKCON-ovih kmetijskih skupnosti, a so centri v mestih še vedno odvisni od kupovanja prehrabnih surovin.

V kmetijskih skupnostih tako gojijo vse vrste žita, zelenjave, sadja in imajo pašnike ter krave. Na manjših posestih pa se pridelava hrane osredotoči predvsem na zelenjavo v vrtičkih in manjših rastlinjakih. Tukaj ne govorimo več o samozadostnih kmetijah, saj se večina živil kupi na trgu. V mestnih templjih, ki nimajo prostora za vrt, pa je pridelava hrane omejena predvsem na začimbe v lončkih in posamezne kotičke, kjer kot vzpenjalke uporabljajo različne bučke, kumarice in okrasni fižol, tako rastlina deluje dekorativno, obenem pa se njene plodove uporablja v kuhinji (Sanatan, 2004).

2.6 IZBOR OKRASNIH RASTLIN ZA KRIŠNOV TEMPELJ

2.6.1 Drevesa in okrasne grmovnice

Pri izbiri dreves smo še posebej pozorni na velikost. Pomembno je tudi ali je drevo listopadno, oziroma vednozeleno, če cveti, diši, kakšne okrasne prednosti imajo listi in skorja, kakšna je oblika razrasti, kakšne so zahteve rastline glede tal, vlage, svetlobe in seveda ali je rastlina izbrana za ustrezno klimatsko območje. Drevesa so navadno največje, drage, najdlje živéče rastline v vrtu, zato je njihov izbor pomembna odločitev (Enciklopedija vrtnarjenja., 1992).

Okrasne grmovnice so estetsko zelo dobrodošle v vseh tipih vrtov, saj dajejo zasaditveno zasnovo. Izbiramo med zimzelenimi in listopadnimi grmovnicami, ki skupaj tvorijo lepo podobo, obenem pa ne zahtevajo veliko vzdrževanja. Prav tako nam nudijo pestro izbiro oblik, barv in vonjev (Enciklopedija vrtnarjenja., 1992).

Ker je v Krišnovih templjih močan poudarek na rastlinah z lepimi dišečimi cvetovi, imamo tukaj možnost izbire posameznih vrst, ki ustrezajo tem priporočilom. Med drevesnimi vrstami so cvetovi lahko skromni ali pa razkošni in hitro minljivi (*Magnolia* sp.), (*Prunus* sp.), japonska češnja (*Prunus serrulata* 'Kanzan'). Prijeten vonj ima srebrnkasta akacija (*Acacia dealbata* Link) ali pa plumeria (*Plumeria rubra* var. *acutifolia* (Poir) Woodson). Grmovnice imajo raznoliko in pestro cvetje različnih barv in odtenkov. Odtenki bele do rožnate pri spireji (*Spirea* sp.), rožnate se vrstijo še od blede rožnate pri lipovki oziroma španskemu bezegu (*Syringa* sp.) do škrlatne pri rododendronu (*Rhododendron* sp.). Gosti modri grozdi vrste (*Ceanothus* sp.) ali zvezdasti rumeni cvetovi pri forsitijah (*Forsythia* sp.), ki je skupaj z leskovcem (*Corylopsis* sp.) in nepozebnikom (*Hamamelis* sp.) med prvimi cvetočimi grmi na našem vrtu. Lepi, a kratkotrajni so cvetovi pri grmastih potonkah (*Paeonia suffruticosa* Andrews). Dišeči cvetovi dajejo vrtu dodatno dimenzijo. Cvetovi so

lahko lepi in hkrati dišeči, kot na primer pri številnih vrstah skobotovca (*Philadelphus* sp.), lepo dišijo tudi drobni cvetovi grmovnice (*Sarcococca* sp.) in beli cvetovi vrste *Carpenteria californica* Torr. (Vrtnarska..., 1997).

2.6.2 Vzpenjavke

Vzpenjavke nam dajejo izredno možnost za domiselno oblikovanje zunanega prostora. Lahko jih gojimo na oporah ob hišni steni ali pa ob prostostoječih stebrih in pergolah. Brez opore se širijo vodoravno, nekatere lahko uporabimo tudi kot pokrovne rastline. Z njimi je nasad zanimivejši, saj spletejo nove barvne in teksturne prvine. V našem primeru bo najpomembnejša lastnost ta, da lahko prekrijejo nelepe dele zunanega prostora, kot so zidovi, ograje in še kaj. Izkoristili bomo njihovo estetsko vrednost in izbirali med cvetočimi vrstami (Zgonec, 1987).

Trajne vzpenjavke so v začetku res nekoliko počasnejše rasti, zato pa se v nekaj letih bujno razrastejo. Divja trta (*Parthenocissus* sp.), vinkovka (*Ampelopsis* sp.) Posadimo jih, da prekrijemo večje stene ali ograje. Lahko izbiramo med listopadnimi in vednozelenimi vrstami, kot je ni bršljan (*Hedera helix* L.). lahko so za sončne in senčne lege ter cvetočimi in necvetočimi. Nekatere lahko rastejo tudi po drugih rastlinah (Zgonec, 1987).

Pri srobotu (*Clematis* sp.) pazimo, da mu zagotovimo vse, kar potrebuje za bujno rast in bogato cvetenje. Poznamo več kot 200 vrst in jih uvrščamo med najlepše vrtno vzpenjalke in tudi najbolj priljubljene. Ne smemo pozabiti na lepo cvetočo jasminovo trobljo (*Campsis radicans* (L.) Seem.), ki bujno raste ter bogato cveti in kovačnika (*Lonicera heckrottii* Osborn). Plazeča trdoleska (*Euonymus fortunei* (Turcz.) Hand.-Mazz.) se plazi po tleh ali pa po opori in dobro uspeva na vseh mestih. Glicinija (*Wisteria* sp.) je zaradi svoje lepote razširjena po celem svetu (Vrtnarska..., 1997).

Enoletne vzpenjalke največkrat posadimo tam, kjer želimo hitro ozelenitev. Pogosto jih posadimo tudi v korita, kjer se lahko vzpenjajo ob ograji ali pa preprosto visijo čez njo. Ker so rastline enoletne jih v jeseni po končanem cvetenju zavržemo, saj jih uniči prva močnejša slana. Zelo pogosto se uporabljajo različni slakovci kot je zvezdnati slak (*Quamoclit* sp). Je toplotno zahteven, zato ga posadimo samo na sončno in zavetno lego. Ima večbarvne zvezdaste cvetove. Za oporo pa lahko uporabljamo tudi vrv. Poznamo tudi lepi slak (*Ipomoea* sp.). Uporabljamo tudi asarine (*Asarina* sp.), saj navdušuje s prelepo barvno izbiro cvetov. Kot enoletnice gojimo tudi kapucinčke (*Tropaeolum* sp.), ki so izvorno trajnice. Cvetovi so lepi rumeni, rdeči ali mešanih barv. Kot enoletne vzpenjalke lahko uporabimo tudi okrasne buče (*Cucurbita* sp.). Zanimiv je tudi laški fižol (*Phaseolus* sp.), še lepši pa je kitajski fižol (*Dolichos* sp.), ki ima lahko zelo velika pokončna socvetja. Je prav tako bujne rasti in ima užitne plodove (Zgonec, 1987).

2.6.3 Vrtnice

Vrtnice ponujajo razkošno bogastvo različnih barv oblik in vonjav. Redke so rastlinske vrste, ki bi ponujale takšno raznolikost. Razlikujejo se po rasti, velikosti, listih in oblikah. Zaradi velike raznolikosti so vrtnice primerne za skoraj vsak kotiček na vrtu in za različne namene. Vrtnice so zelo prilagodljive in uspevajo v različnih tipih tal. Po višini so lahko pokrovne rastline ali pa veliki večstebelni rožni grmi. Po načinu rasti so lahko drobne rastline, gosti grmi ali bohotne plezalke, ki imajo tudi do 20m dolga stebila. Nekatere vrtnice so primerne za sajenje v skupinah v tradicionalnih gredah, druge uporabljamo za žive meje, mnoge so lahko čudovite soliterne rastline. Miniature vrtnice so očarljive in dobro uspevajo v loncih, koritih in drugih posodah, vzpenjavke in plezalke pa lahko prekrijejo zidove, ograje, oboke, stebre ali pergole (Zgonec, 1992).

Prijetne vonjave odlikujejo predvsem starejše vrste in tudi nekatere moderne vrtnice. Vrste so ponavadi razdeljene po sledečih skupinah: cvetovi ne dišijo, cvetovi rahlo dišijo, cvetovi dišijo in cvetovi omamno dišijo. Najbolj priljubljene med modernimi vrtnicami so bile hibridne čajevke oziroma velikocvetne grmaste vrtnice s celo paleto barv, kjer manjka samo modra. Vsem je skupno, da so cvetovi posamezni in da je cvetje primerno za rez. Danes pa je največje povpraševanje po floribundah, ker si cvetenje sledi hitreje kot pri čajnicah in tudi cvetje je številnejše. Miniature vrtnice so v bistvu bolj ali manj posrečene različice velikih vrtnic. Vzpenjavke in plezalke pa po načinu cvetenja najdemo tudi med hibridnimi čajevkami in floribundami, vendar rastejo višje in potrebujejo oporo. Plezalke so tiste, ki imajo upogljiva stebila z velikimi skupinami manjših cvetov, so izredno rastoče in zrastejo tudi več kot 10m visoko, cvetijo v glavnem poleti in potem nič več. Vzpenjavke pa so vrtnice, ki imajo bolj toga stebila, večje cvetove na zrelem lesu, ker so manj rastoče pa sta vzdrževanje in obrezovanje dosti lažja (Društvo ljubiteljev vrtnic Slovenije, 2005).

2.6.4 Trajnice

Trajnice so zelnate rastline, ki preživijo dve ali več let na prostem. Večini nadzemni del jeseni odmre, podzemni del pa prezimi in spomladi ponovno odžene. Imenujemo jih zelnate trajnice. Redkejša pa so večletnice, ki so vedno zelene. Pri trajnicah imamo na voljo neomejeni spekter različnih barv. Vrt nam tako krasijo rastline z različnimi cvetovi, pestrih oblik in barv, ki cvetijo vsako leto. Tu pa pridejo do izraza tudi listje in stebelca, ki s svojimi pestrimi barvnimi spektri zelene, ki se v nekaterih primerih prelivajo tudi v druge barve, dajejo nove estetske dimenzije v vrtu, kot tudi rezanem cvetju. Zelo učinkovite so tudi na mešanih gredah, posajene med grmovnice, enoletnice, čebulnice, pa tudi kot pokrovne rastline in lončnice. Na mešani gredi lahko posadimo različne barvne kombinacije, ki si sledijo iz meseca v mesec. Spomladi so verjetno najprimernejši rumeni in svetlovijoličasti toni trobentice (*Primula vulgaris* Huds.), divjakovec (*Doronicum* sp.), perunike (*Iris* sp.), pljučnik (*Pulmonaria* sp.) in narcise (*Narcissus* sp.). Poleti so trajnice najlepše saj ponujajo pestro izbiro barv. Sezona pa se konča z krizantemami in dalijami (Vrtnarska..., 1997).

Kadar govorimo o trajnicah, nikakor ne smemo pozabiti na trave, bambuse, šaše, ločje in bičje, ki s svojimi pokončnimi ali previsnimi stebli in nežnimi socvetji, pritegnejo pozornost in ustvarijo v vrtu nežnost.

2.6.5 Enoletnice in dvoletnice

Enoletnice so tiste rastline, katerih življenjski cikel od kalitve pa do nastanka novega semena preteče v enem letu. Razvoj dvoletnic traja dve leti. Prvo leto po sajenju rastlina razvije vegetativne dele, potem prezimijo in cvetijo ter tvorijo semena naslednje leto. Z uporabo enoletnic in dvoletnic lahko hitro vnesemo v vrt barvitost. Imajo pa tudi bogato raznolikost listov, vonjav, tekstur in oblik. Lahko jih uporabljamo tudi kot rezano ali suho cvetje. Čeprav je njihova rastna doba kratka, mnoge med njimi cvetijo več mesecev. S sajenjem različnih vrst lahko tako dosežemo, da cvetijo zaporedoma in v različnih barvah in oblikah cvetov. Enoletnice in dvoletnice sadimo najpogosteje v grede in v posode. Nekatere se vzpenjajo druge pa so plazeče, oboje pa nam hitro prekrijejo želeno površino. Enoletnice so še posebno primerne za zasaditev novo formiranih vrtov in gredic, tako hitro dosežemo zelene učinke. Izkoristimo jih lahko tudi kot poudarek ali popestritev že obstoječih zasaditev (Vrtnarska..., 1997).

Mnoge enoletnice so uporabne kot rezano cvetje ali pa kot suho cvetje. Lahko jih posadimo na mešane grede in jih režemo zmerno, da ne uničimo izgleda gredice. Posebno lepe so višje vrste enoletnic. Med take vrste spadajo zajčki, glavinec (*Centaurea cyanus* L.), levkoja in pajčolanka (*Gypsophila* sp.), dišeči grahor (*Lathyrus odoratus* L.), ki tudi lepo diši. Kot rezano cvetje ali pa kot suho lahko uporabimo tudi ostrožnik (*Delphinium* sp.). Za sušene aranžmaje pa uporabljamo predvsem smilj ali neven (*Helichrysum* sp.), mrežica (*Limonium* sp.) in puranov čampelj (*Amaranthus caudatus* L.). Uporabimo lahko tudi enoletno srebrenko (*Lunaria annua* L.) in črniko (*Nigella* sp.). V uporabi so tudi enoletne trave (*Panicum capillare* L.) (Vrtnarska..., 1997).

2.6.6 Čebulnice

Na mešanih gredah so čebulnice zelo primerne. Prinesejo dodatno svežino in so tudi med prvimi, ki zrastejo na površje že zgodaj spomladi, ko trajnice šele začenjajo z rastjo. Tako nas zgodaj spomladi navdušujejo narcise (*Narcissus* sp.), žafrani (*Crocus* sp.), zvončki (*Galanthus* sp.), hiacinte (*Hyacinthus* sp.) in seveda tulipani (*Tulipa* sp.), malo kasneje pa še prelepe lilije (*Lilium* sp.) in gladiole (*Gladiolus* sp.). Jeseni sezono polepšajo ciklame (*Cyclamen coum* Mill.), tu je še drobní temnomodri iris (*Iris histrioides* 'Major' Fost.). Cvetovi čebulnic imajo veliko pestrost barv in oblik. Oblikujejo lahko pravilne vzorce na gredah, dopolnjujejo podrobnosti na mešani gredi, so zanimive kot lončnice ali pa kot nasad pod drevjem ali na trati. Nekatere se same razmnožujejo iz leta v leto, lahko pa jih tudi izkopljemo in jih vsako leto ponovno posadimo. S tem naredimo prostor za druge sezonske rastline (Vrtnarska..., 1997).

3 MATERIAL IN METODE DELA

3.1 LOKACIJA TEMPLJA

Slika 6: (orto-foto posnetek) – zemljišče templja (googlemaps ..., 2009)

Hišo, v kateri se nahaja Hare Krišna tempelj, je leta 1910 postavilo nemško šolsko društvo (Deutscher Schulverein) za nemško zasebno šolo. Načrt za stavbo je pripravila Kranjska stavbna družba. Na stavbi je viden vpliv obdobja secesije. V Nemčiji in Avstriji so ga poznali že nekoliko prej, pri nas pa se uveljavi po ljubljanskem potresu leta 1895. Podoba Ljubljane se je tako hitro spremenila, postala je bolj živahna in moderna. Glavnina secesijskih stavb je bila zgrajena v prvem desetletju 20. stoletja med starim mestnim jedrom in železniško postajo ob Miklošičevi ulici, od tam dalje tudi v spodnjo Šiško, kjer stoji stavba, v kateri se nahaja Hare Krišna tempelj. V začetku je stavba služila kot nemška zasebna šola - šulferajnska šola. Po prvi svetovni vojni je šola prenehala delovati. Slovenski učitelji so si nato prizadevali, da bi v Ljubljani odprli dom za otroke učiteljev, ki se šolajo v Ljubljani. Leta 1935 jim je uspelo, ko so od Konsumnega društva za Slovenijo odkupili poslopje bivše šulferajnske šole, kjer so bila skladišča. Dom je bil odprt 1. septembra 1935. Učitelji so predlagali, da bi se imenoval Učiteljski dom kralja Aleksandra, dvorna pisarna pa jim je dovolila naziv Učiteljski dom viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja v Ljubljani. V domu so mu odkrili tudi spominsko ploščo. Dom je uspešno deloval, med vojno pa je v domu deloval mladinski aktiv Osvobodilne fronte in kar 39 gojencev je izgubilo življenje. Po vojni se je dom preimenoval v Dom Otona Župančiča. V njem je bil sprva zavod za glasbeno vzgojo, nato dijaški dom učencev Gradisa. Decembra

1992 pa je postal vajšnavski tempelj in v nekaj letih je skupnost stavbo tudi v celoti odkupila (Krese, 2008).

V spodnji Šiški so stavbe zaradi omejenosti prostora močno stisnjene in so tako zrasle bolj v višino, kot neke vrste večstanovanjski objekti. Tako tudi ni ostalo veliko prostora, kjer bi si prebivalci uredili zelene površine za oddih in sprostitve. Večinoma so dvorišča peščena, prostori pa so večinoma estetsko zapostavljeni in le redke stavbe imajo hortikulturno urejene vrtove. Ti zunanji prostori služijo le kot nekakšne prehodne poti med stavbami, za odlaganje raznega materiala in seveda parkiranje vozil. Tudi tempeljsko dvorišče je že od samega začetka namenjeno parkiranju avtomobilov. Vrtnarsko urejanje se je izvajalo le na sprednji strani stavbe in tu pa tam je kdo prinesel cvetlična korita in jih nasadil s cvetjem. Danes se stvari izboljšujejo, saj si sedaj menihi v templju želijo lepe urejene okolice in tudi samo diplomsko delo, ki vsebuje praktične izvedbe stopenj, je pripomoglo, da so se stvari začele premikati na boljše (Krese, 2008).

3.2 PROGRAM IN KONCEPT TEMPLEJSKEGA VRTA

Diplomsko delo posveča osrednjo pozornost izboru različnih parkovnih členov, ki imajo poleg svoje oblikovne vrednosti tudi funkcionalni pomen. Pri postavitvi posameznih členov poskušamo doseči, da se med seboj povezujejo in tvorijo celoto. Med seboj se estetsko dopolnjujejo in služijo hkrati svojemu estetskemu in funkcionalnemu namenu. Anketa, ki smo jo opravili med člani skupnosti, nam pomaga določiti smernice naše vrtnarske ureditve, kateri sledi podrobnejše načrtovanje, vključno z odločitvijo o vrstah in natančni razmestitvi rastlin. Zasaditvene načrte smo tako narisali posebej, v večjem merilu. Pri tem smo upoštevali osnovne vrtnarske prijeme estetike, da dosežemo harmonični učinek. Na primer: grmovnice vnašajo višino in strukturo, trajnice pa poživljajo zasnovo in oblikujejo skladno podobo.

3.2.1 Členitev vrta

Najprej je potrebno opredeliti dejavnosti in namen posameznih sklopov zunanjega prostora. V tem koraku smo izdelali seznam členov tempeljskih zunanjih površin in njihovo prostorsko razporeditev. Tempeljsko okolico smo tako razdelili na več enot glede na funkcionalnost, lego in estetski pomen:

– **GLAVNI VHOD S PARKIRNIMI MESTI** – prostor, ki ga lahko opredelimo tudi kot »pred-vrt«. Nahaja se med cesto in hišo kot nekakšen posrednik med javnim in zasebnim življenjem, ki vrtnarsko urejen, prispeva k estetski izboljšavi same stavbe, oziroma pročelja in hkrati pritegne pozornost mimoidočih gostov. Marmornati portal pred hišo se razširi globoko proti cesti. Ob njem stoji spomenik padlim učiteljem med 2. svetovno vojno. Parkirna mesta s pločnikom pa so razporejena vzdolž celotnega pročelja stavbe. Ta predel ima še najbolj izrazito sončno lego. Pod drevesi je še dokaj sončno, malo sončne svetlobe pa je za spomenikom.

– **PROSTOR MED STAVBAMA (terasa)** – je prostor, ki povezuje tempeljsko stavbo z *ašramom* oziroma bivalnimi prostori. Skozi ljudje vstopajo v tempeljsko dvorano in je tako nenehno na očeh vsem, ki prihajajo v tempelj. Je tudi povezava z igriščem in vhodom v

kuhinjo, ki se prav tako nahaja v tempeljski stavbi. Lahko bi ga opredelili kot »stik hiše z vrtom«, saj tvori iz obeh strani stik med grajenim in naravnim delom in omogoča zlitje vrta s prostori v hiši in odločilno vpliva na bivalno uporabo vrta. Tako je tudi »bivalni del«, saj je praviloma utrjena površina, ki je namenjena bivanju na prostem. Severna stran je dokaj sončna, južna stran pa popolnoma senčna in vlažna.

– DVORIŠČE IN PROSTOR ZA RASTLINJAK – temu predelu je namenjena zelo pestra uporaba saj ga je mogoče uporabiti kot mesto, na katerem se odvija družabni program na prostem, z možnostjo postavitve odra, šotora in miz za obedovanje. Tako ga lahko opredelimo tudi kot »bivalni del«, saj je namenjen bivanju na prostem. Lahko je estetsko lepo oblikovan in se povezuje z ostalimi členi, ki so vrtnarsko bolj bogati. Obenem pa je tudi »vzdrževalni del«, saj ob njem stoji garaža z delavnicami. Trenutno služi tudi kot parkirno mesto za tempeljska vozila. Vsebuje pa tudi sončni del, kjer smo že postavili rastlinjak za sveto rastlino Tulsi.

– IGRISČE – ima veliko rekreativno vrednost, saj omogoča možnost gibanja na prostem in je za tempeljske otroke neprecenljivega pomena. Zaradi dokaj sončne lege in že rastoče vrtnice vzpenjavke, nudi dodatno možnost vrtnarske popestritve tega predela zunanjega prostora.

– STRANSKI DOVOZ – se nahaja med pročeljem na zahodu in igriščem. Ima dokaj senčno lego in je z vzhoda in zahoda omejen s stenami stavb. Zaradi svoje ozke oblike in senčne lege je vrtnarsko dokaj neuporaben in zato idealen za gospodarski dovoz, saj obenem nudi najkrajšo povezavo med cesto in vhodom v kuhinjo, kjer je shramba za živila.

3.3 MNENJSKA RAZISKAVA O VRTU

Dejavnost oblikovanja in urejanja vrta ter okolice templja je namenjena ljudem, ki so tam vsakodnevno prisotni, upoštevati pa je treba tudi mnenja in predloge vseh, ki so v stiku s templjem in njegovo okolico. Tudi tistih, ki si s pogledom na okolico tempeljske stavbe ustvarijo svoje prvo mnenje o skupnosti. Vsak gost namreč pričakuje prijetno vzdušje, zato je pomembno čimbolj uresničiti njegove želje in pričakovanja. Tako je proučevanje razhajanj med posamičnimi težnjami stanovalcev in gostov zelo pomembno.

Raziskava mnenj in želja prebivalcev je pomembna za pridobivanje socialno-psiholoških izhodišč za kar največji uspeh pri zadovoljevanju potreb. Je edino sredstvo, s katerim dobimo vpogled v izredno pisano celovitost potreb različnih skupin, ki pridejo, oziroma so v stiku s templjem in tamkajšnjimi zunanjimi površinami. Na ta način premagujemo presojanje z osebnega vidika ter splošne sodbe načrtovalcev.

Namen naloge je s pomočjo empiričnega dela proučiti, kakšna je predstavna podoba o vrtu okoli hiše in rezultate raziskave uporabiti v sami formaciji načrtov in nadaljnji izvedbi. Bilo bi nespametno oblikovati strokovno oceno in merila za urejanje vrtov brez vednosti o tem, kakšne predstave in želje imajo ljudje, katere vrt zadeva.

3.3.1 Zasnova empiričnega dela naloge

Empirični del naloge je zasnovan na teoretičnem delu. V želji, da bi problem vrta ob templju ustrezno rešili, so bili zastavljeni smiselni interesni sklopi, ki naj bi čimbolje osvetlili predstavno podobo ureditve.

Zanimalo nas je:

- a) Kaj ljudem pomeni vrt,
- b) kakšen vrt si želijo,
- c) kaj bi delali v vrtu.

Tako zastavljen problem je bil podlaga za izdelavo ankete (priloga A1).

Raziskava oziroma anketiranje je potekalo na sami lokaciji Hare Krišna templja. Anketiranci niso bili izbrani naključno, saj smo želeli pravilno razporeditev anketiranih glede na predhodno postavljene skupine in njihovo funkcijo v skupnosti.

Celotno anketiranje je bilo opravljeno v mesecu septembru leta 2008 ob različnih dnevih in urah dneva.

Zaradi boljšega vpogleda in razumevanja mnenj anketiranih smo anketirane delili v različne skupine. Tako smo jih delili po spolu, ti dve skupini pa smo razdelili tudi glede na njihove aktivnosti v skupnosti. Tako imamo pet skupin:

Anketa je torej zajela :

- prebivalce (menihe) Hare Krišna templja (20 ljudi),
- kongregacijo, oziroma aktivne pripadnike skupnosti, ki jo sestavljajo tisti, ki so včasih živeli v templju (20 ljudi) in tisti, ki niso nikoli živeli v templju (20 ljudi),
- občasne goste, ki jih večinoma sestavljajo pripadniki skupnosti (20 ljudi)
- nove gostje, ki so prvič prišli v stik s templjem ali v času anketiranja (20 ljudi).

Preglednica 1: Struktura anketiranih po starosti in spolu v raziskavi

Tip	Tempelj	Kongregacija (a)	Kongregacija (b)	Redni gosti	Novi gosti	Skupaj
	20	20	20	20	20	100
Spol						
Moški	10	10	10	10	10	50
Ženske	10	10	10	10	10	50
Skupaj	20	20	20	20	20	100

Razdelitev po spolu nam ponuja vpogled, kakšno mišljenje imajo ženske pripadnice skupnosti v primerjavi z moškimi. Kakšna so odstopanja v rezultatih odgovorov, če sploh so.

Razdelitev glede aktivnosti v skupnosti je za nas zelo pomembna, saj nam podajajo skupine odgovore iz različnih vidikov.

- Prebivalci (menihi) Hare Krišna templja:
Ta skupina predstavlja predvsem starejše člane skupnosti, ni pa nujno, saj se nekateri dokaj hitro pridružijo meniškemu redu življenja. Ta skupina je dnevno prisotna na samem mestu ureditve. Tako imajo na samo ureditev svojevrsten pogled in tudi največji vpliv. Ureditev bo najbolj vplivala na njih. Oni so namreč tisti, ki jo bodo morali navsezadnje sprejeti, v njej živeti in jo tudi vzdrževati.
- Kongregacija, ki jo sestavljajo člani skupnosti, kateri so živeli v templju. Od njih pričakujemo, da nam posredujejo njihove izkušnje, saj so to starejši člani, ki so izkusili tempeljsko življenje in poznajo način življenja v templju. Zato razumejo tako menihe, kot tudi člane izven templja. Ta skupina sestavlja svet skupnosti in sprejema odločitve.
- Kongregacija, ki jo sestavljajo člani skupnosti, ki niso živeli v templju. Ker niso živeli v templju menimo, da ta skupina podpira bolj estetsko kot praktično ureditev, vendar dokaj realno, saj se za ureditev uporabljajo tudi njihova finančna sredstva.
- Občasni gostje, ki so v večini pripadniki skupnosti, se v templju nahajajo ob nedeljah in festivalih. Njihova aktivnost je predvsem občasna pomoč pri projektih, sodelovanju pri festivalih in doniranju. Predvsem želijo, da je tempelj mesto, kamor hodijo po duhovno inspiracijo. Menimo, da so njihova pričakovanja usmerjena v lepo estetsko ureditev. S problematiko templja niso preveč seznanjeni.
- Novi gostje, katerih mnjenja nam dajejo vpogled v to, kako vidi tempelj mimoidoči, ki ni član skupnosti. Njihovo razmišljanje še ni motivirano s pričakovanji in potrebami templja, zato je njihov pogled iskren in čist. Njihova opažanja so realna, tako vemo, kako tempelj vidijo mimoidoči in širša javnost.

Velikost vzorca je bila zaradi časovnih razlogov omejena. Pridobljeni rezultati so služili za nadaljnje delo, vendar smo se zavedali, da jih je potrebno sprejemati s primerno zadržanostjo.

3.4 ANALIZE ZEMLJIŠČA

3.4.1 Analiza tal

Tla na izbrani lokaciji so bila naročena in pripeljana iz deponije. Narejena so bila betonska korita globoka med 40 cm in 60 cm. Zemlja je srednje težka in ustrezno zračna. Izdelana je bila osnovna analiza tal, ki zajema meritve vsebnosti organske snovi, fosforja, kalija in pH vrednost in s tem podaja kemične lastnosti tal. Večina rezultatov ne odstopa od optimalnih. Prav tako organska snov. Tla so humozna, a bi zaradi vzgoje okrasnega cvetja želeli višji delež organskih snovi v tleh. Opažamo le povečano vrednost vsebnosti fosforja. Z uporabo monognojil lahko uravnavamo razmerje vsebnosti tega elementa v tleh. Rezultati meritev so interpretirani na podlagi priporočenih vrednosti za tla, primerna za gojenje cvetja. (preglednica 3).

Preglednica 2: Prikaz osnovne analize tal (analiza na BF, 2008)

ANALIZA	REZULTAT	PRIPOROČENA VREDNOST	INTERPRETACIJA
pH vrednost	6.6	6.6–7.2	Optimalna vrednost
Organska snov	2.1 %	4–5 %	Pomanjkanje
P (P ₂ O ₄)	179.2 mg/100g tal	13–25 mg/100g tal	Prevelika vrednost
K (K ₂ O)	24.9 mg/100g tal	20–30 mg/100g tal	Optimalna vrednost

3.4.2 Klimatska analiza

Na podnebje v Ljubljanski kotlini vpliva lega med gorami, saj hribovito obrobje zmanjšuje vetrovnost in pospešuje toplotni obrat, pozimi pa se na dnu kotline nabira in zadržuje hladnejši zrak (Podgornik in Toman 2005). Izbor rastlin torej temelji tudi na poznavanju in upoštevanju klimatskih podatkov; maksimalnih, minimalnih ter optimalnih T in količini padavin. Upoštevani podatki za temperature in padavine so bili povzeti po meteoroloških meritvah za Ljubljano-Bežigrad (GS 46 ° 2', GD 14 ° 31') med leti 1954 in 2005. Ker govorimo o petdesetletnem povprečju, predvidevamo, da se rezultati niso spremenili do leta 2009. Zato smo jih brez pridržkov uporabili v raziskavi (preglednica 4).

Preglednica 3: Klimatski podatki za lokacijo tempeljskega vrta (Schmitzer, 2007)

MERITEV	PODATEK
Povprečna letna temperatura	10,4 ° C
Maksimalna T	avgust 2003: 37,3 °. C
Minimalna T	januar 1985: -20,3 ° C
Povprečna letna količina padavin	1341 mm
Povprečna količina padavin v rastni dobi (marec– oktober)	991 mm
Povprečno število dni s padavinami nad 1mm	112 dni
Povprečno število dni s padavinami nad 10mm	42 dni
Povprečno število dni s padavinami nad 20mm	20 dni
Dolžina rastne dobe v ljubljanski kotlini	264 dni (23 .2.–14. 11)

3.5 PREGLED TEMPELJSKIH POTREB PO CVETJU

Potrebe po rezanem cvetju in zelenju so v templju zelo velike. Vsakodnevna nabava cvetja pomeni velik dodatni strošek za tempeljsko blagajno. Letno se zanje porabi več kot pet tisoč evrov, kar pa ni malo. Naša želja je, da bi se ti stroški z našo ureditvijo zmanjšali. To lahko dosežemo tako, da v pripravljene gredice nasadimo čimveč rastlin, ki se v templju dnevno uporabljajo kot rezano cvetje in tiste, ki bi se lahko še uvedle v uporabo, obenem pa lepo uspevajo v danih razmerah. Iz letnega poročila vsega kupljenega cvetja za leto 2008 (priloga 3) je razvidno, da tempelj porabi največ krizantem različnih vrst, kar 2 575 kosov. To na letni ravni zneso 1 700 evrov. Po porabi sledijo nageljni, kjer je bilo uporabljenih 2 223 kosov. Če vključimo še nakup mini nageljnove s 333 kosi, skupni stroški presežejo 1000 evrov. Kupljenih je bilo tudi 1 177 kosov vrtnic, kar je zneslo 800 evrov.

Porabljenih je bilo še okoli 300 kosov gerber in veliko zelenja. Nekaj tega rastlinja bi lahko vzgajali tudi na naših gredicah. Vrtnice so že tako najbolj zaželeni tudi na dvorišču in ob stavbi, saj dolgo cvetijo, relativno hitro rastejo in prekrivajo stene, če uporabimo popenjavne vrste. Ker so lepega videza in vonja, pripomorejo tudi k prijetnemu okolju in počutju. Težava nastane samo pri izbiri vrst, ki bodo primerne za rezano cvetje, obenem ustrezale dekorativnim pogojem zunanje ureditve.

Krizanteme, lepo popestrijo jesenske dneve, a ker s svojim cvetenjem pričnejo pozno, lahko pričakujemo, da bodo ob slabem vremenu tudi hitro izgubile svojo lepoto. Tej nevšečnosti pa se lahko izognemo, če jih imamo v loncih in jih ob spremembi vremena samo prestavimo v notranje svetle prostore. Nageljni pa bi lahko krasili številna okna stavbe in polepšali sam videz stavbe. Ker imamo na dvorišču tudi predel, ki je močno senčen, je tam mogoče nasaditi velike količine rastlin, ki jih bomo uporabili za rezano zelenje. V templju se porabi tudi veliko žametovk, ki pa niso v bilanci stroškov, saj so večinoma vir donacij. Uporablja se tudi šlajer ali sadrenka (*Gypsophila repens* 'Rosea' L.), ki dosega visoko ceno in ga je prav tako mogoče vzgojiti na dvorišču, lahko pa tudi v loncih. Prav tako lahko vzgojimo kale, ki jih lahko nadalje sejemo s pridobljenimi semeni. Na razpolago pa imamo tudi kane. V uporabi so tudi hortenzije, ki bi lahko lepo zapolnile polsenčne predele. S svojim cvetjem vedno pritegnejo pozornost in so zelo uporabne za dekoracijo v vazah. Prav tako *Solidaster* popestri vaze in ga lahko vzgojimo v obliki košatih grmov, na bolj sončni legi. Na žalost pa bi v Ljubljani težko vzgojili mimozo, saj ji ustreza toplejša klima Primorske. Je čudovita in zelo uporabna kot rezano cvetje za vaze, med kupljenim cvetjem pa je kar draga (priloga D3).

Slika 7: S cvetjem okrašena božanstva v Ljubljani.

4 REZULTATI

4.1 ANKETA

Rezultati so pokazali, da se 43 % anketiranih pogosto zadržuje zunaj. Kar 73 % pa jih meni, da je vrt del narave ob hiši in ima tudi bivalni pomen. Prav tako smo ugotovili, da kar 96 % anketiranih meni, da morajo biti Hare Krišna templji hortikulturno in vrtnarsko urejeni, 78 % pa jih meni, da je tudi tempelj v Ljubljani potrebno nujno vrtnarsko urediti. Tempelj se jim zdi neurejen in zanemarjen. Moti jih predvsem nered, sivina betona in avtomobili, ki so parkirani kar na dvorišču. Na vprašanje, na katero barvo se spomnijo, ko pomislijo na tempeljske zunanje površine, je bil skoraj vsak odgovor »siva«. Ta odgovor smo sicer pričakovali, a ne v tako velikem številu. Anketirani pa bi si želeli videti zeleno barvo in tudi ostale barve, kot so oranžna, vijolična, rdeča itn. Ker vemo, da siva barva predstavlja utesnjenost in turobnost, nam je to v dobro spodbudo, da se tempelj vrtnarsko uredi in uvede nove, žive barve v samo zunanost in tudi v našo podzavest (priloga A2).

Na vprašanje, komu je tempeljski vrt namenjen, je 62 % vprašanih odgovorilo, da Krišni. 89% jih meni, da urejeni vrt združuje ljudi (priloga A2).

4.1.1 Vrednotenje in značilnosti vrta

Da bi izvedeli, katere značilnosti vrta so ljudem pomembne, smo sestavili seznam lastnosti in namenov vrta, ki so jih anketirani razvrstili po vrednosti in pomenu.

Vprašanje 7 je tako od anketiranih zahtevalo, da podajo svoje mnenje, katere značilnosti vrta oziroma njegove lastnosti so po njihovem mnenju pomembne za zunanjo ureditev Hare Krišna templja. Skupni rezultati tako moških kot ženskih anketirancev so pokazali, da je način razporeditve rastlin najpomembnejši, torej sama estetika ureditve. Če pogledamo rezultate teh dveh skupin ločeno, ugotovimo, da je za moške vseeno najpomembnejša ureditev, ki ne zahteva veliko vzdrževanja. Ker pa je ženski del ta odgovor ocenil zelo slabo, je v skupnih rezultatih tako šele na četrtem mestu. Nežnejši spol je višje postavil celo večnamensko rabo vrta za razliko od moških, ki so jo ocenili slabše. Zanimivo je, da tudi v skupnosti Hare Krišna veljajo družbeni vzorci, kjer naj bi bili moški bolj praktični in previdni z denarjem, ženskam pa je bolj pomembno, da so stvari lepe in estetske. Seveda pa so tudi moški estetsko naravnani. Na drugo mesto so postavili namreč odgovora: način razporeditve rastlin in veliko lepih rastlin. Ta dva odgovora sta si tudi skupno prisvojila skoraj enako oceno in pokazala končno mnenje, kaj je anketiranim v vrtu najpomembnejše. Rezultati so tudi pokazali, da zaprtost vrta in skritost pred sosedi nista pomembna pri zelenih lastnostih vrta. Prav tako se jim velikost vrta ne zdi pomembna, da bi zadovoljili potrebe po primerni hortikulturni ureditvi tempeljske okolice (preglednica 5). Preglednica 5: Razvrstitev značilnosti, oziroma lastnosti vrta po lestvici od pomembnejših do manj pomembnih v celotnem vzorcu anketiranih (94 ljudi).

Preglednica 4: značilnosti – lastnosti vrta (rezultati ankete)

	Značilnosti – lastnosti	Skupna ocena
1	Način razporeditve rastlin	4,6
2	Veliko lepih rastlin	4,5
3	Večnamenska raba	4,1
4	Ureditev, ki ne zahteva veliko vzdrževanja	4,0
5	Velikost	2,7
6	Zaprto, skritost pred pogledi	2,4

Vrstni red, ki smo ga dobili iz odgovorov na vprašanje pod številko 9, priča, da je druženje tisto, ki daje vrtnemu prostoru največjo vrednost. V skupnosti je druženje tudi po filozofiji med najpomembnejšimi faktorji prakticiranja bhakti yoge. Ker smo socialna bitja, prevzamemo vrednote in vzorce obnašanja preko družbe, v kateri se nahajamo. Tako se tudi vajšnavske vrednote prenašajo preko druženja. Urejen vrt pa je res idealna možnost kakovostnega druženja. Psihološki učinek prisotnosti narave vpliva na kakovost druženja in sprostitev. Tako so anketirani na drugo mesto postavili pomembnost počitka, sprostitve in oddiha. Moški del kongregacije, ki ni nikoli živel v templju, pa je ta odgovor postavil na prvo mesto. Takoj za tem sledi meditacija, ki se navezuje na prejšnji odgovor, saj zanj potrebujemo mir in sproščenost, kar nam narava, oziroma vrt tudi nudi. Zanimivo je, da so jo na prvo mesto postavile ženske anketiranke novih gostov, ki so prvič prestopile prag templja. Odgovor nam kaže, da novi gostje razumejo pomen delovanja templja in gledajo širše. Zanimivo je tudi, da je moški del novih gostov dal na prvo mesto pomen otroške igre, ki ga na skupnih rezultatih najdemo šele na poznem sedmem mestu. Sledi odgovor »stik z naravo«, ki smo ga pričakovali kot najpomembnejšo lastnost vrta. Kljub temu, da imajo ljudje z vrtom še dodatno delo, ga pojmujejo kot vir sprostitve v vsakdanjem življenju. Sledi gojenje okrasnih rastlin. Tu je zanimivo, da so ga na prvo mesto postavile menihinje v templju, kar nekako kaže na žensko naravo gospodinje v domu, ki imajo rade lep vrt in zato vzgajajo cvetlice. Seveda se tukaj menihinje tudi zavedajo pomembnosti vzgoje cvetja za vsakdanjo uporabo pri tempeljskih aktivnostih. Sledi branje in že omenjena otroška igra. Zanimivo je, da so vsi moški branje postavili višje kot ženske. Rezultati pa so med drugim pokazali, da se anketirani ne strinjajo z odlaganjem raznih reči na dvorišču in parkiranju avtomobilov znotraj njega. Zanimivo je, da se s tem niso strinjali niti tempeljski menihi. Prav tako se anketirani ne strinjajo, da je tempeljski vrt namenjen servisnim delom. Če dosežemo, da se avtomobili prestavijo izven dvorišča in se tempeljska okolica nameni bolj estetskim dejavnostim, bomo naredili velik korak bližje k lepi vrtnarski ureditvi Hare Krišna templja v Ljubljani (preglednica 6).

Preglednica 5: Razvrstitev lastnosti vrta po lestvici od pomembnih do manj pomembnih v celotnem vzorcu anketiranih (94 ljudi)

Razvrstitev	Namen	Skupna ocena
1	Druženje in obiski	4,2
2	Počitek, oddih, sprostitvev	3,95
3	Meditacija	3,9
4	Stik z naravo	3,85
5	Gojenje okrasnih rastlin	3,8
6	Branje	3,5
7	Otroška igra	3,45
8	Obedovanje	3,15
9	Razna dela na vrtu	2,9
10	Zasebnost	2,85
11	Mir pred sosedi	2,65
12	Telovadba	2,45
13	Razne igre	2,4
13	Urejanje okolice po lastnih željah	2,4
15	Pridelava vrtnin in sadja	2,15
16	Sončenje	1,8
16	Prostor za nujna servisna dela	1,8
18	Parkiranje in vzdrževanje avtomobila	1,7
19	Prostor za odlaganje	1,3

V želji, da izvemo, na kakšen način in katere vrtnarske elemente uporabiti, ter kje in kako, smo anketirancem zastavili sklop vprašanj na to temo. Tako smo ugotovili, da jih uporaba zelene fasade z ovijalkami in vzpenjalkami niti ne moti. 46 % anketiranih bi jo umestilo v ureditev, vendar ne povsod. Na splošno se jim zdi to dobra rešitev za prekrivanje zanemarjenih delov. Prav tako bi uporabili travnato površino. Večina, 54 % bi jo najraje videla okoli igrišča. Večine tudi ne moti uporaba ograje pred gredicami na pročelju templja. 42 % se jih nagiba k uporabi lesene ograje in 31 % bi imelo zeleno ograjo iz pušpana. Namestitev fontane na dvorišče pa ženske predstavnice v večini podpirajo, moški pa so bolj zadržani, tako se 56 % anketiranih strinja z njeno namestitvijo. Na vprašanje s kakšnimi materiali bi tlakovali pohodne površine se je 28 % anketiranih odločilo za betonske elemente naravne barve, pri ženskih predstavnicah pa je za nekaj prevladal odgovor barvni betonski elementi, ki je skupno dosegel 25 %. Sledili sta še možnosti uporabe lesa 23 % in peska 20 %, za tlakovanje poti. Odgovor na vprašanje, kaj narediti z

avtomobili na dvorišču, pa je bil skoraj enoglasen, njihovo mesto ni na dvorišču (90 %). Novi in občasni gostje so menili da kvarijo izgled dvorišča, kongregacija in ostale ženske predstavnice so tukaj dodali, da je pred templjem dovolj tempeljskih parkirnih mest. Tempeljski menihi se s tem niso popolnoma strinjali. Delno so za to, a imajo pomisleke. Nekako bi se strinjali, da bi bil del dvorišča namenjen parkiranju kakšnega vozila, ki ni varno pred templjem (priloga A2).

Anketirani bi si predvsem želeli videti več cvetočega rastlinja. Najbolj zaželene so vrtnice, a si želijo tudi žametovk, tulipanov in dalij. Tu so tudi okrasne trave, krizanteme, cvetoče vzpenjalke in cvetoči grmi ter zimzeleno grmičevje in bambus. Med drevesi pa prevladuje cvetoča češnja. Za urejenost in vzdrževanje tempeljske okolice pa so odgovori pokazali, da ta funkcija pripada tempeljskim menihom in tudi kongregaciji, oziroma zunanjim članom, saj je večina obkrožila oba odgovora. Potreben bo dogovor na obeh straneh, najti bo potrebno tudi odgovorno osebo, ki bi urejala vrtnarske aktivnosti. Nikakor pa se niso strinjali, da bi se najela oseba, kateri bi se za to storitev plačevalo, četudi bi bila ta oseba pripadnik skupnosti (priloga št A2).

4.2 UREDITEV VRTA

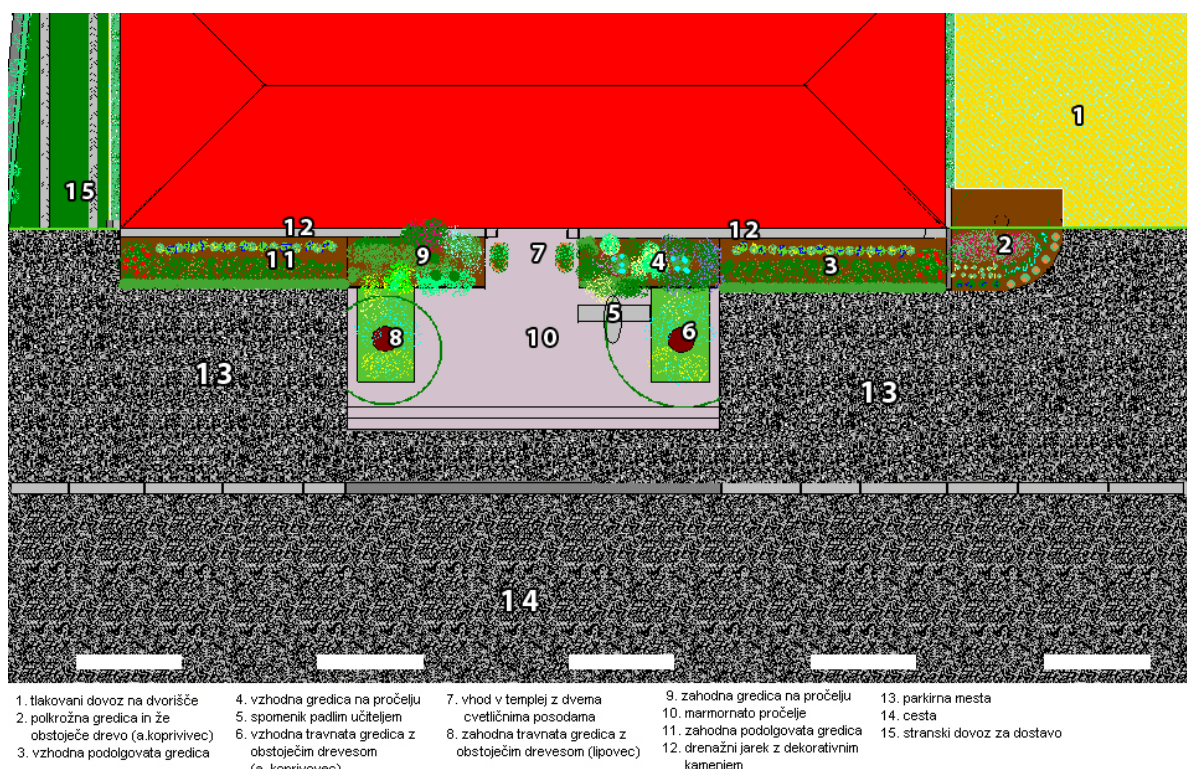

1. Navadni divji kostanj (*Aesculus hippocastanum*)
2. Vrtnica - popenjalka (*Rosa* sp.)
3. Vrtnica - popenjalka (*Rosa* sp.)
4. Vrtnica - čajevka (*Rosa* sp.)
5. Lipovec (*Tilia cordata* Mill.)
6. Ameriški koprivovec (*Celtis occidentalis*)
7. Vrtnica - čajevka (*Rosa* sp.)
8. Ameriški koprivovec (*Celtis occidentalis*)

Slika 8: Orto-foto posnetek – že obstoječe rastline (google maps ..., 2009)

4.2.1 Vhodni del

Ta del je med najpomembnejšimi območji naše vrtnarske ureditve, saj ponuja stik z zunanjim svetom in tempeljskimi prostori ter daje prvi vtis gostom. Rezultati naše raziskave so pokazali, da mora biti ta del estetsko in vrtnarsko urejen. V vsakem letnem času mora nuditi lepo podobo in zato zahteva redno vzdrževanje. Potrebno je poskrbeti za lepe vrtnarske elemente, ki bodo sovpadali s samo stavbo in tudi pravilen izbor rastlin, ki bodo vse leto omogočale estetsko vrtnarsko ureditev. Tukaj pridejo poleg trajnic in enoletnic v poštev tudi številne spomladanske čebulnice, vednozelenne rastline in tudi rastline v loncih na oknih sprednje strani templja.

Slika 9: Vhodni del

4.2.1.1 Praktično izpeljani del vrtnarske ureditve v letu 2008

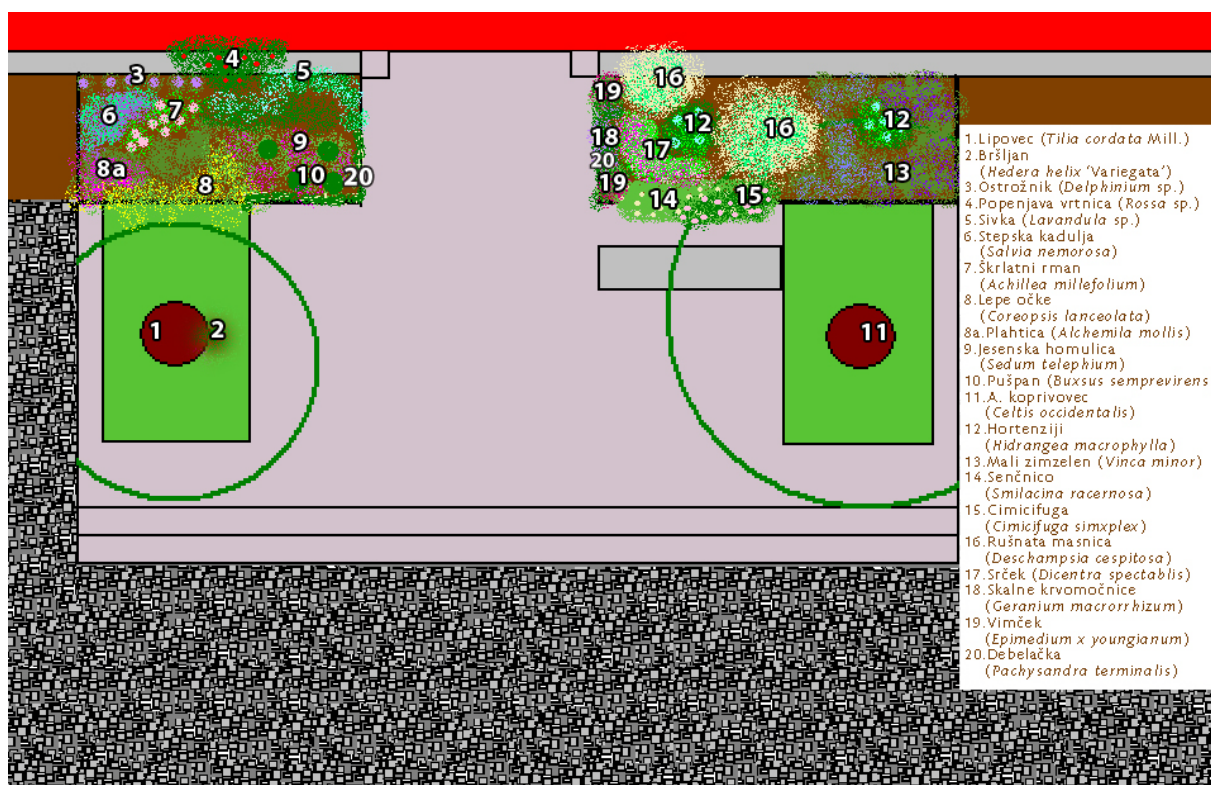
Ta del je bil tudi dejansko vrtnarsko izpeljan z izdelavo gredic, dovozom zemlje in umestitvijo rastlin (slika 9). Predhodno sta na tem mestu že rasla dva grma vrtnic: skrajno levo in skrajno desno ter tri drevesa. Lipovec (*Tilia cordata* Mill.) in dva ameriška koprivivca (*Celtis occidentalis* L.). Obstoječe gredice smo razširili s postavitvijo novih robnikov. Uredili smo drenažo, tako da ima voda prosto pot v nasprotni smeri od stavbe. Zemlja je bila naročena iz privatne deponije in je dokaj zadovoljiva. Zemljo smo pustili počivati en teden, nato smo nasadili cvetje. Načrtovano je, da bomo do leta 2010 dosegli optimalno strukturo in teksturo tal za vzgojo okrasnih rastlin. V začetku poletja smo presadili sadike dalij in žametovk. Vrtnice smo pognojili z ustreznim gnojilom za cvetenje in jih sproti negovali. Kasneje smo na gredice dodali še krizanteme, astre in debelačko (*Pachysandra terminalis* Siebold & Zucc.). Za spomenik pod drevesom pa smo posadili dve hortenziji in več sadik malega

zimzelen (*Vinca minor* L.). Jeseni smo tla najprej temeljito obdelali, jim dodali organsko maso in posadili čebulnice, ki bodo že zgodaj spomladi s svojim cvetenjem ustvarile novo podobo tempeljskega pročelja. Posadili smo narcise, tulipane, žafrane, vzdolž podolgovatih gredic pa smo posadili več čebulic perunik. Spomladi (2009), so bili že vidni prvi rezultati našega dela.

4.2.1.2 Nadaljni načrt vrtnarske ureditve

Za nadaljnjo sezono (2010), pa je v planu pestrejša zasaditev. Tako nas bo spomladi pod drevesom levo in desno pričakala bleščeča modrina, saj se bodo med travo skrivale čebulice sibirske morske čebulice (*Scilla sibirica* Andrews), ob njegovih robovih pa bo še bolj zgodaj zacvetela jarica (*Eranthis cilicica* Schott & Kotschy). Ob deblu lipovca se bo vil bršljan (*Hedera helix* L. 'Variegata') in tako popestril videz drevesa tudi v poletnem času in pozimi.

Gredice ob pročelju so razdeljene na več delov (slika 10).

Slika 10: Vhod

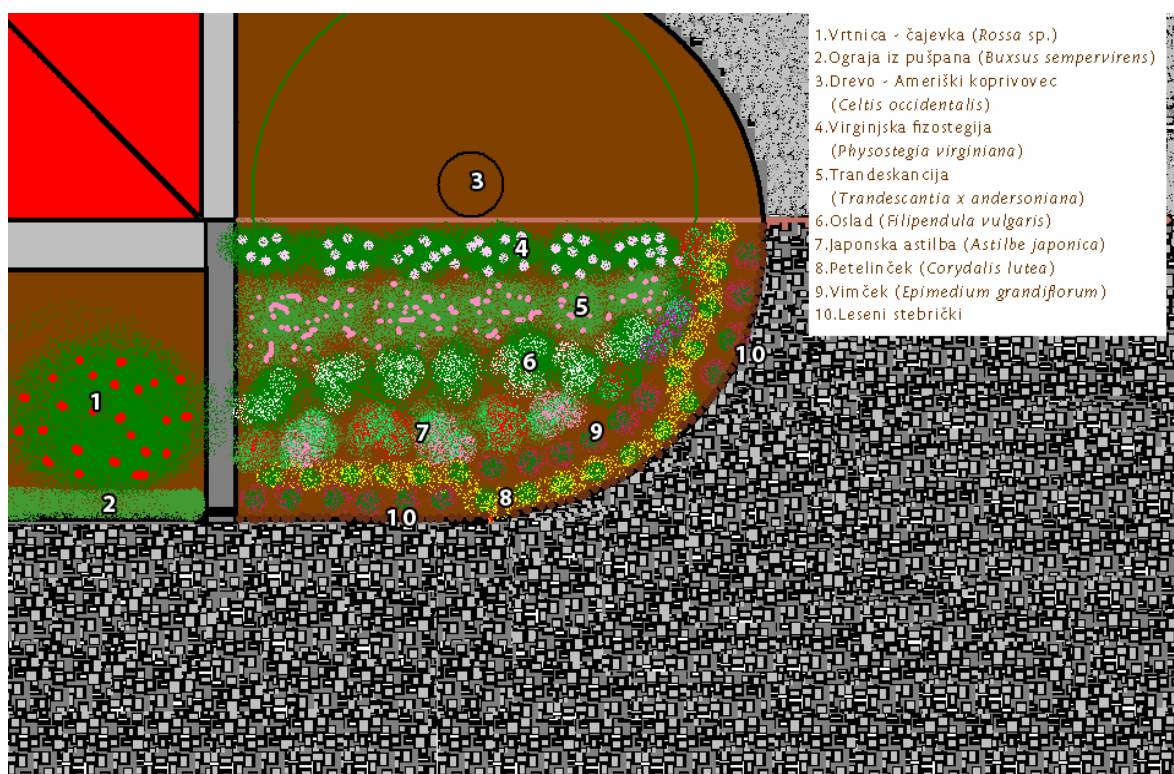
1. Na sončni kvadratni gredici na zahodni strani vhoda bodo spomladi cvetele pritlikave narcise, vetrnice in seveda tulipani različnih vrst. Spomladi nam bo gredico krasil tudi ostrožnik (*Delphinium* sp.), ki zraste do višine 180 cm. Po cvetenju stebela skrajšamo in tako dosežemo še eno cvetenje sredi poletja. Ob njem se bo bohotila popenjava vrtnica, ki jo bo v smeri vhoda krasila še bogato cvetoča in dišeča sivka (*Lavandula* sp.), ki bo odganjala tudi uši z vrtnic. Zelo lepo dišeča je stepska kadulja (*Salvia nemorosa* L.), ki zraste v višino do 50cm in bo lep prehod do višjih cvetlic v ozadju. Mednje spada tudi škrlatni rman (*Achillea millefolium* L.). Del zasaditve se bo zaključil s plahitico (*Alchemilla*

mollis (Buser) Rothm.), ki ji bodo delale družbo lepe očke (*Coreopsis lanceolata* L.). Te tkejo gosto rumeno cvetočo preprogo, ki se bo lepo zlila s travo ob drevesu. Na posameznih mestih pa se bo skrivala še jesenska homulica (*Sedum telephium* L.), ki z rožnatimi cvetovi popestri jesenske dneve od septembra naprej. Vmes se bodo skrivali lepo krožno striženi grmički pušpana in ob robovih še debelačka (*Pachysandra terminalis* Siebold & Zucc.), ki nam bodo tudi v zimskih dneh popestrili ureditev (slika 10).

2. V senčni kvadratni gredici za spomenikom, na vzhodni strani vhoda, smo že posadili dve hortenziji (*Hydrangea macrophylla* Ser.) in mali zimzelen (*Vinca minor* L.), ki se vije ob skrajnem vzhodnem robu, že na meji s podolgovato gredico. Spomenik in gosta krošnja drevesa dajeta poleti skoraj popolno senco. Ker želimo, da je vhod v tempelj lep in v cvetju, bomo ob spomenik posadili senčnico (*Smilacina racemosa* Desf.), ki doseže višino 70 cm. Ima majhne lepe liste in kremno bele cvetne late. Poleg nje pa se bo s svojimi 140 cm bohotila oktobrska cimicifuga (*Cimicifuga simplex* Wormsk.), ki ima jeseni dišeče cvetove. Proti vhodu in tudi med hortenzijama bo rasla rušnata masnica (*Deschampsia cespitosa* (L.) P.Beauv.), ki bo imela tu dovolj vlažna tla. Ta okrasna trava se od julija naprej odene v do dva metra visoke srebrno bele klase. Ob hortenziji bo rasel tudi srček (*Dicentra spectabilis* Lem.), njegove veje z roza cvetovi dosežejo do 60 cm, po cvetenju pa listje oveni, tako da bo hortenzija ponovno v ospredju. Spredaj v smeri vhoda pa bod ostale proste zaplate prekrivala skalna krvomočnica (*Geranium macrorrhizum* L.), ki je nižje rasti, do 25 cm in cveti od maja do junija. Z leve in desne pa še vimček (*Epimedium* sp.), ki cveti že aprila (slika 10).
3. Podolgovate gredice z obeh strani so predvsem namenjene gojenju cvetlic posajenih v vrste, ki nudijo estetsko lepoto pestrih barv in možnost, da se cvetlice uporabijo kot rezano cvetje. Na skrajnih robovih pa že rastejo vrtnice čajevke. Sprednji del gredice je namenjen žametovkam (*Tagetes* sp.), saj so nižje rasti in tako dopuščajo dovolj svetlobe rastlinam zadaj, kjer že rastejo krizanteme, astre in perunika. V načrtu je, da se v sredini posadi še ena vrsta dalij, na posameznih mestih tudi modri glavinec (*Centaurea cyanus* L.). Njegovi cvetovi so lahko tudi drugih barv, kot so roza, rdeča, vijolična, prav tako pa so zelo primerni za izdelavo cvetnih venčkov za božanstva. Po robu gredic, ki meji s parkirnim mestom, pa bo stala nizka ograja, ki jo bo preraščal pušpan (*Buxus sempervirens* 'Suffruticosa' L.). Ta bo redno strižen v nizko živo mejo. Tako bo tudi v zimskem času na gredicah nekaj zelenega, hkrati pa bo polepšal samo ograjo, ki bo služila tudi kot opozorilo za šoferje, da ne bodo svojih vozil parkirali preblizu gredic. (slika 9).
4. Polkrožna gredica ob ograji je na skrajno vzhodni strani in že meji na dvorišče. Je polsenčna, saj se nad njo širi krošnja tretjega drevesa. Tudi ta je ameriški koprivivec. Ta gredica je trenutno le ozek pas, širok 60 cm in dolg 2 m. V načrtu je razširitev v obliki polkroga. Čisto ob ograji bo posajena virginjska fizostegija (*Physostegia virginiana* Benth.). Doseže 80 cm in cveti avgusta. Pred njo bo nasajena tradeskancija (*Tradescantia x andersoniana* W.Ludw. &

Rohweder), ki cveti takoj za njo in doseže višino 50 cm. Obdajal pa jih bo oslad (*Filipendula vulgaris* Moench), ki doseže višino 40 cm. Pestro izbiro barv nam nudijo tudi japonske astilbe (*Astilbe japonica* A.Gray) s 50 cm višine. Pri vznožju pa se bodo vrstili petelinček (*Corydalis lutea* (L.) DC.), 20 cm in vimček, 25 cm (slika 11).

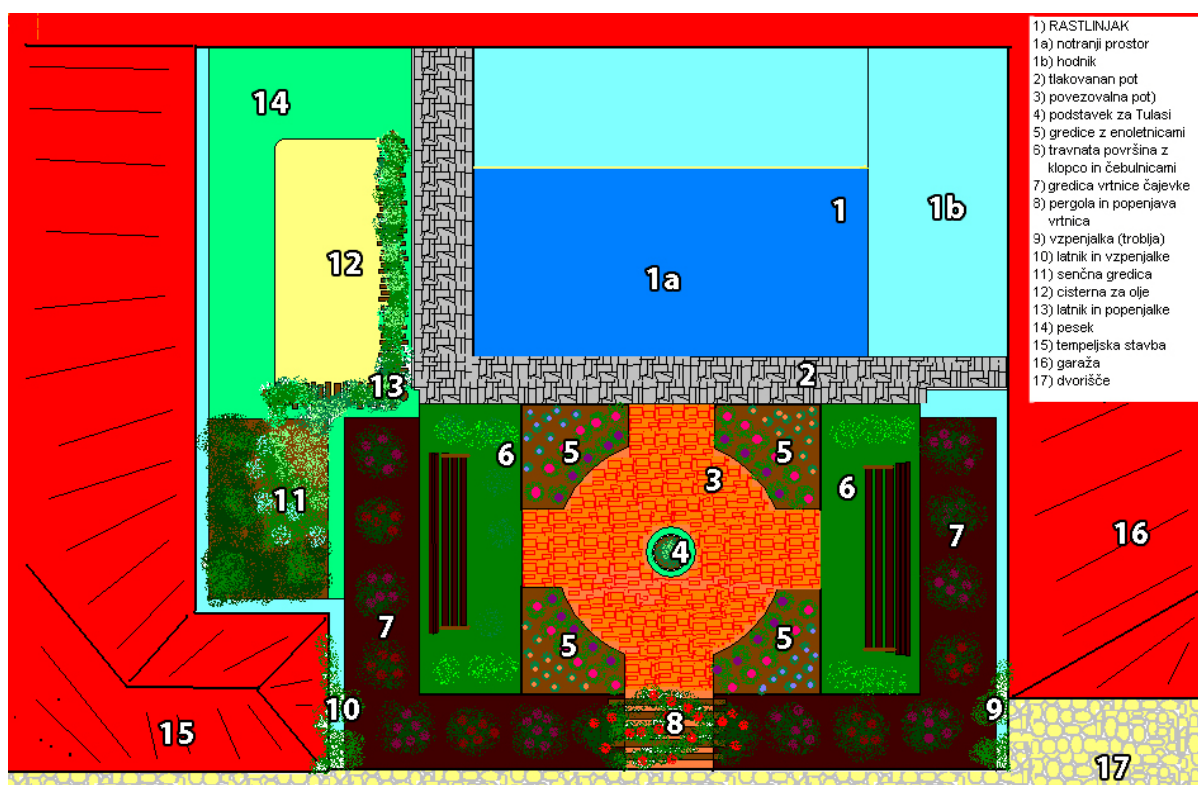
5. Če upoštevamo pod sprednji del tudi okenske police, je v načrtu tudi uporaba balkonskega cvetja. Na vsa okna nameravamo namestiti cvetlične lonce, v katerih bodo rasle pelargonije in gorenjski nagelj. Uporabljali ju bomo tudi kot rezano cvetje.

Slika 11: Polkrožna gredica

4.2.2 »Tulsi house« s cvetličnim vrtom

Ta prostor je zelo pomemben predvsem iz verskega stališča, saj moramo nuditi rastlini Tulsi vse ugodnosti. Tako se rastlinjaku reče »Tulsi house«, oziroma hiša, v kateri prebiva prelepa Tulsi. Biti mora lepa, dekorirana in urejen ter prav tako prostor okoli nje. Sedaj je ves v pesku, zato ga je potrebno popolnoma urediti. Zahteva se uporaba najlepših vrtnarskih elementov in tehnično zelo estetska vrtnarska postavitve, ki bo vedno urejena in aktualna v vseh letnih časih. Tulsi se mora v svojem bivalnem okolju počutiti nadvse lepo. Postavljeni bosta dve klopi, tako bo ta postavitve služila tudi oddihu in meditaciji. Stene okoli rastlinjaka bomo prepletli z ovijalkami. (slika 12).

Slika 12: Rastlinjak z vrtom

4.2.2.1 Postavitev rastlinjaka »TULSI HOUSE«

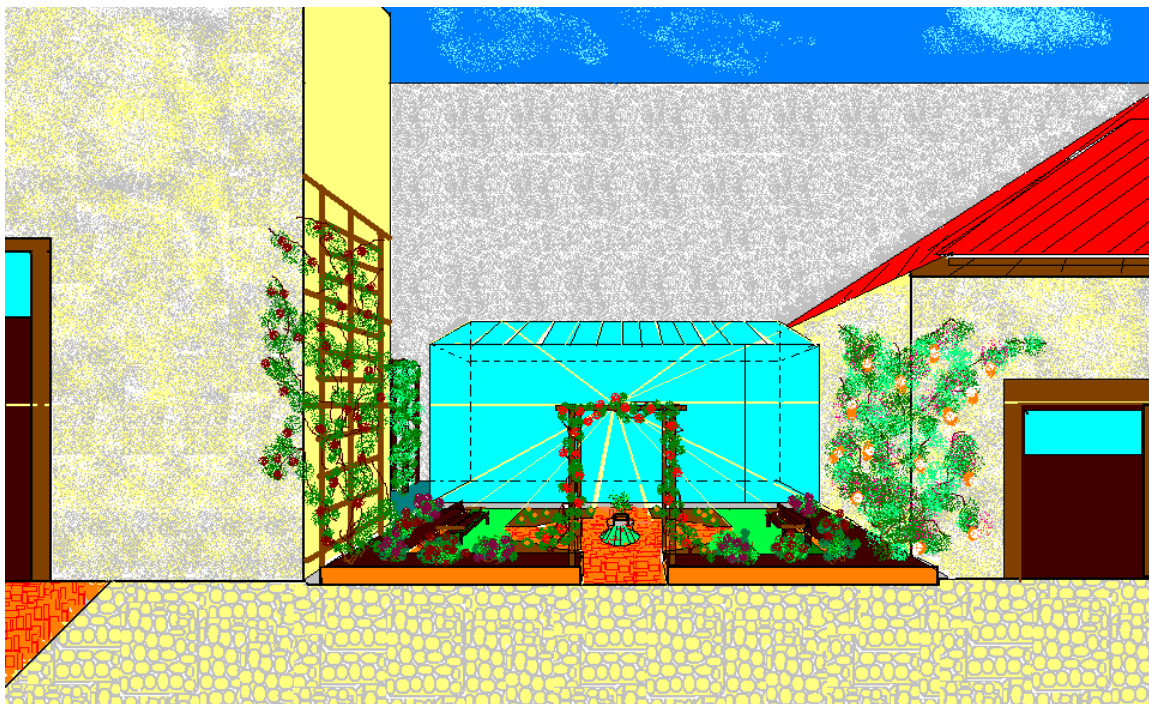
V letu 2008 smo na to območje dejansko postavili rastlinjak v velikosti 360 m x 330 m, visok 2 m. Rastlinjak ima aluminijsko ogrodje in steklene plošče. Nameščeno je bilo ogrevanje s tremi električnimi radiatorji, s skupno grelna močjo 2900 W. Prav tako je v uporabi vlažilec zraka. Odstotek vlage naj ob gretju ne bi padel pod 55 %. Nameščen je še merilec zunanjih in notranjih temperatur in merilec vlage v zraku.

V prihodnje želimo postaviti mize, v katerih bodo korita napolnjena z glinoporom, ki bo dobro namočen z vodo, in bo omogočal dodatno vlaženje neposredno pod rastlinami, ki bodo na lesenem rešetju. Rastline Tulsi se zaliva redno vsako jutro, pobira se stare listke in vršičke. Tako razširijo svojo rast v obliki grmiča. Rastline se nenehno opazuje in preverja, da se niso pojavili kakšni škodljivci ali bolezni (plesni, pršica, ...).

4.2.2.2 Vrt pred rastlinjakom

Vrt je sicer majhen in členjen. V času izdelave diplomskega dela nam je uspelo postaviti rastlinjak in ga opremiti, sledi pa še ureditev okolice. Pred rastlinjakom bo krožno tlakovana površina, na travnati površini pa bodo stale klopi. V sredini bo velik podstavek, na katerega se ob lepem vremenu postavi rastlina Tulsi in omogoča vernikom do nje neposreden dostop. Iz leve in desne forme oblikujeta dve večji gredici v obliki črke L in sta namenjeni vrtnicam - dišečim čajevkam. Ob robu gredic pa bo majhna živa meja iz pušpana. Gredici sta med seboj povezani z leseno pergolo, ki služi kot vhod v sam rožni vrt in za oporo dvema vrtnicama popenjalkama, ki vsaka s svoje strani vijeta lok nad vhodom v rožni vrt. Pergole so

nameščene tudi na levi, oziroma zahodni strani rastlinjaka, saj tam stoji plinska cisterna in kvari videz. Po pergoli se bo vil bršljan, (*Hedera helix* 'Variegata' L.) ki bo poskrbel, da bo cisterna skrita tudi v zimskem času. V poletnem času pa bo tudi v cvetju, saj bomo poleg posadili glicinijo (*Wisteria sinensis* Sweet). Na zahodno steno, oziroma tempeljsko stavbo, bomo postavili leseno mrežo – latnik, na katerega se bosta vzpenjala tako *Periploca graeca* L., ki ima hitrejšo rast in majhne kremno vijoličaste cvetove, kot tudi vednozeleni jasmin (*Trachelospermum jasminoides* Lem.), ki bujno cveti in ima dišeče cvetove. Na vzhodni strani pa bo po garaži plezala jasminova troblja (*Campsis radicans* (L.) Bureau). Na vzhodno stran rastlinjaka, ki je precej senčna, stene pa puste, bomo postavili večja korita, iz katerih se bo vzpenjal vrtni srobot (*Clematis* sp.) različnih vrst. Na travi iz leve in desne strani klopic, bodo spomladi pokukali cvetovi spomladanskih čebulnic, kot so zvončki, žafrani in vetrnice. Tukaj imamo še štiri majhne gredice, ki obkrožajo krožno tlakovani center. Zgodaj spomladi bodo tu cvetele čebulnice – narcise in tulipani, sezono pa bodo nadaljevale predvsem enoletnice in dvoletnice, kot so žametovke, mačehe, cinije, ... (slika 12).

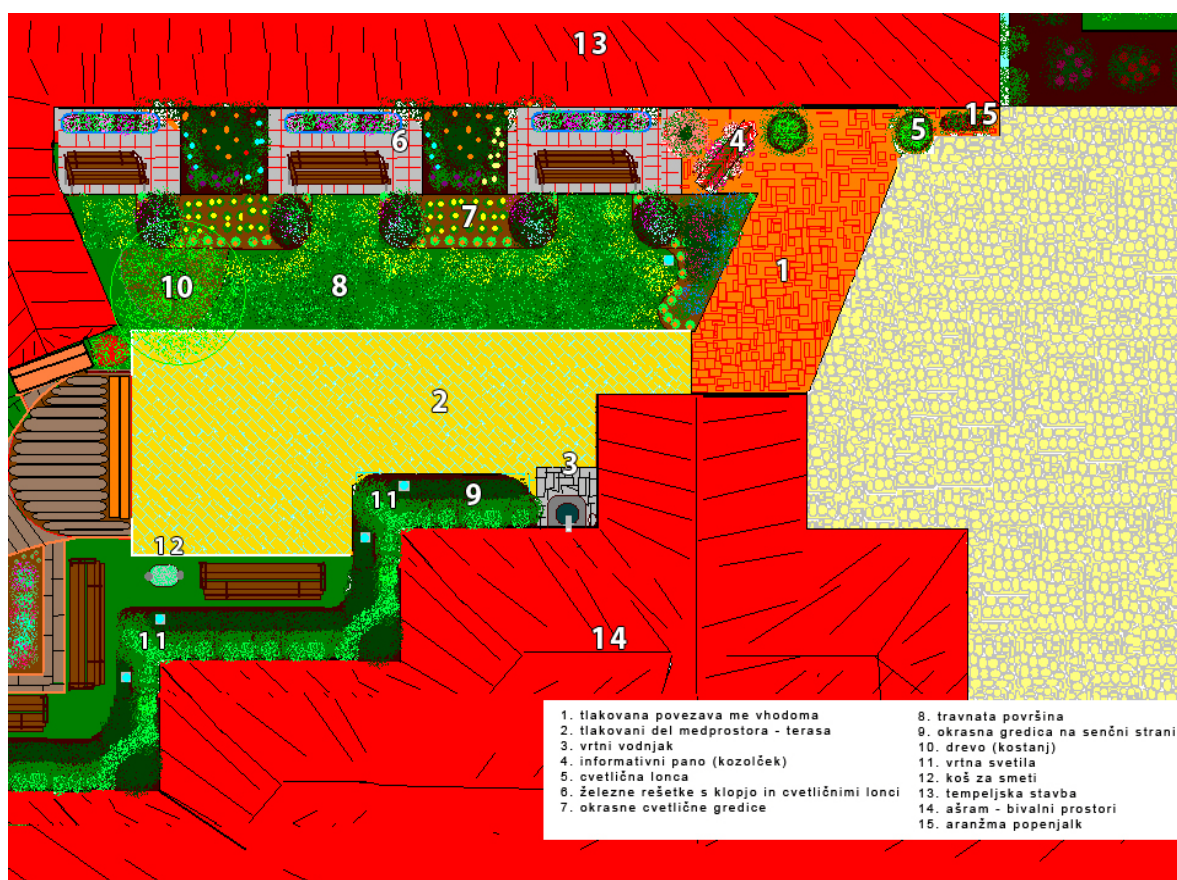

Slika 13: Rastlinjak z vrtom 3D

4.2.3 Terasa (prostor med stavbama)

To je prostor med ašramom in tempeljsko stavbo. Gre za precej ozko površino, ki vzdolž povezuje dvorišče s stranskim dovozom. Ta prostor je na očeh vsem, med festivali in nedeljskimi programi pa se na njem zadržuje veliko ljudi. Tu sedaj stojijo mize s klopmi, med njimi pa teče tlakovana pot proti kuhinjskemu vhodu in tako povezuje igrišče z dvoriščem. Načrtujemo premestitev klopi in miz na dvorišče, ta prostor pa uporabiti kot lepo urejeni vrt za sprostitev, obenem pa omogočiti neovirani prehod do igrišča. Tu se bodo gostje lahko v miru pogovarjali, meditirali, starši pa pazili na otroke na igrišču. Na obeh straneh bo okrasno rastlinje vse do sten stavb, zato bo ta prostor polepšal obe stavbi

in tako prekril pomanjkljivosti, ki jih trenutno kažeta stavbi zaradi starosti. Tu moramo upoštevati osončenost, oziroma senčnost prostora v različnih delih dneva in letnih časih in temu je potrebno prilagoditi tudi saditveni načrt. Tu sta še dve majhni gredici ob tempeljski stavbi. Ta stran je pol sončna. Predeli ob ašramu pa so senčni in zato zanemarjeni. Na obeh gredicah raste vrtnica, a dejansko uspeva samo ena, ki ni v neposrednem stiku s krošnjo in senco kostanja. Načrtujemo razširitev teh dveh gredic in jih zasaditi z potonikami (*Paeonia suffruticosa* Andrews) okoli njih pa različne cvetoče enoletnice. Na jaške pa bomo namestiti rešetke in tako izkoristili tudi ta prostor. Nanje bomo postavili cvetlične lonce in klop. Tlakovano pot, ki gre skozi prostor, bo povezovala trava, na kateri bodo spomladi cveteli zvončki in trobentice. Na senčni strani blizu vhoda v ašram bo stalo vodno korito. Od tam naprej se bo nizala gredica vzdolž cele zahodne, senčne strani, ašrama. Tu bodo nasajene grmovnice, ki lepo uspevajo v senčni legi kjer je veliko vlage: *Acuba* sp., *Buxus sempervirens* L., *Cornus canadensis* L., *Daphne laureola* L., *Ilex aquifolium* L., *Mahonia aquifolium* Nutt., *Sarcococca* sp. in tudi *Vinca* sp. V mislih smo imeli tudi cvetoče trajnice, kot je orlica (*Aquilegia* sp.), različne vetrnice (*Anemone* sp.) in kresničje (*Aruncus dioicus* (Walter) Fernald). V senco bi lahko nasadili tudi bergenijo (*Bergenia* sp.), zvončnico (*Campanula* sp.), petelinček (*Corudalis* sp.). Tla pa nam poleg navadnega zimzelena pomagajo prekriti tudi naprstec (*Digitalis* sp.), divjakovec (*Doronicum* sp.), vimček (*Epimedium* sp.) in navadni jeternik (*Hepatica nobilis* Mill). Uporabimo lahko tudi različne hoste (*Hosta* sp.). Za vzpenjalke pa grahor (*Lathyrus* sp.). Te rastline se bodo uporabile tudi za rezano cvetje, oziroma zelenje. Med travo na sončni strani in gredicami na senčni strani bo enotna tlakovana površina. Dvignjene gredice na senčni strani, tik ob tlakovanem delu, bodo nasajene tudi z vzpenjalkami in plezalkami, ki se prelivajo preko robov in mehčajo strog vtis trdnih gradiv. Ta prostor je viden tudi iz višjih nadstropij stavbe zato mora izgledati celotna zasnova prijetno tudi od tam. V samo postavitev bomo namestili tudi umetno svetlobo, saj je to hkrati praktično in dekorativno (slika 14).

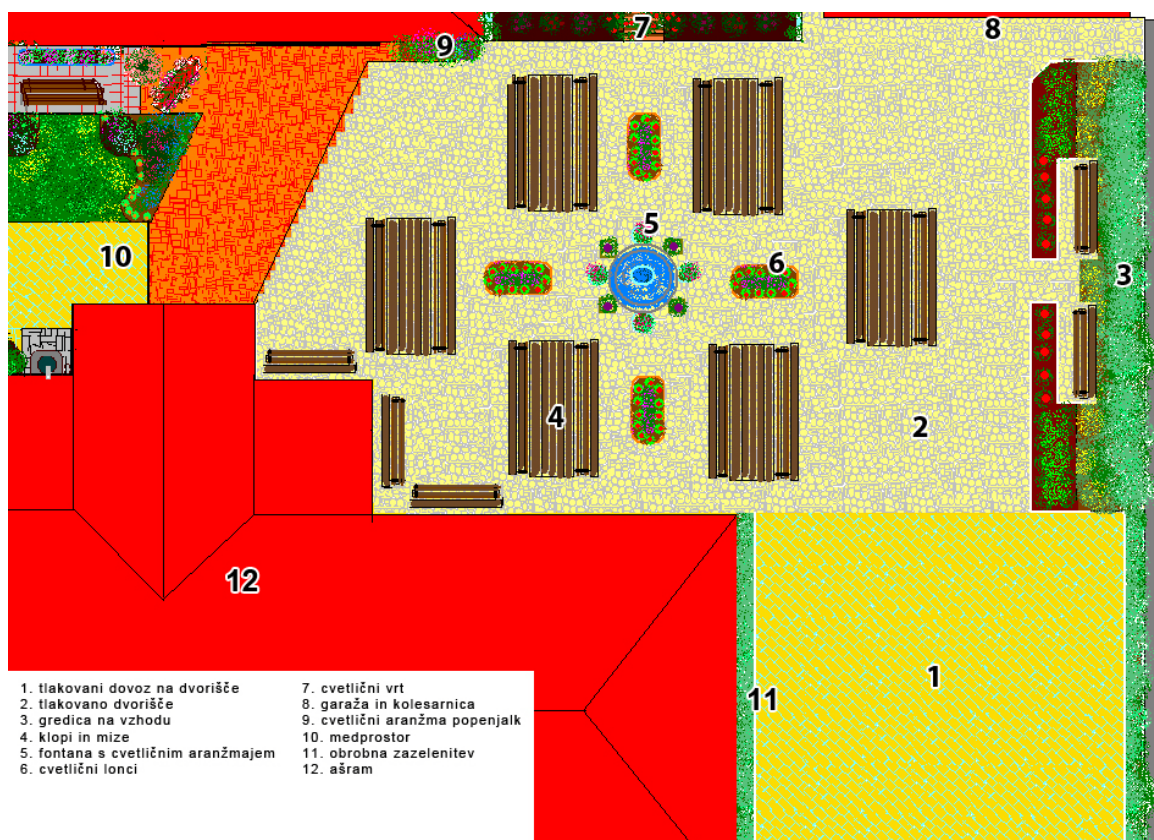

Slika 14: Terasa

4.2.4 Dvorišče s parkirnim dovozom

Dvorišče je zelo kompleksno, saj ima najbolj raznoliko uporabo. Služi predvsem kot parkirišče, prostor za nujna servisna dela, prireditveni prostor, skladišče in seveda igrišče. Je strateško zelo pomemben del naše vrtnarske ureditve, saj je največji zunanji prostor templja. Če ga racionalno izkoristimo, lahko pomeni veliko rešitev za prostorsko stisko, ki jo imamo pri zunanjih površinah. Ker nam nudi zelo raznoliko uporabo na enem samem mestu, lahko izpolnimo več nujnih potreb. Trenutno je površina peščena, načrtujemo pa tlakovanje celotnega dvorišča z izjemo dveh delov. Eden je skrajno vzhodno ob betonskem zidu, kjer bodo gredica s cvetjem in dve klopi. Drugi del je na južni strani ob ograji in se bo stikal s polkrožno gredico na sprednji strani stavbe. Južni del bo še vedno namenjen parkiranju avtomobilov, saj se tempeljske avtoritete bojijo za njihovo varnost zunaj ograje. Na dvorišču bodo stale mize s klopji in senčniki, tako bo ponujeno kakovostno obedovanje in druženje na prostem. Ostali elementi ureditve, ki bodo obkrožali dvorišče, bodo lepo vrtnarsko urejeni in tudi samo dvorišče bomo popestrili z večjimi cvetličnimi posodami in lepim aranžmajem. Na dvorišču se bo za potrebe prireditve postavljala tudi večji šotor. Takrat se bo lahko klopice zložilo in umaknilo, lahko pa ostanejo pod šotorom. Odvisno od namena prireditve, oziroma namena postavitve šotor. Šotor sega ravno do gredice na vzhodu in se z njo dopolnjuje. Tlakovci na notranjem dvorišču bodo barvni. Tvorili bodo vzorce proti sredini in barvno ločevali mesta za klopi s prehodnimi potmi. Na sredini bo stala fontana. Okoli nje bodo nameščene klopi, vmes in ob robovih pa cvetlične

posode. Nameščene bodo tudi vrtno luči in podvodna luč v fontani. Tako bo poskrbljeno tudi za prijetno bivanje ob večerih.

Slika 15: Dvorišče

Vzhodna greda je polsenčna. Rastline bodo služile različnim namenom. Skrajno ob zidu že rastejo ovijalke (*Parthenocissus* sp.). Poleg bomo nasadili bambus, ki bo s svojo višino prekril pogled sosedom na dvorišče in nam na njihove balkone. Naredil bo lep zaključek bivalnega prostora, obenem pa se ga bo lahko uporabljalo v dekoraciji cvetnih aranžmajev. Na tej gredici bo rasla tudi maslenica (*Hemerocallis fulva* L.) različnih podvrst. S svojo višino med 60 in 120cm bo lep prehod med nižjimi trajnicami in bambusom. Prav tako pa se bo uporabljala kot rezano cvetje, saj ima poleg lepih cvetov tudi zelo pomembno lastnost, da cvetovi dišijo. Med njimi pa bodo odseki z indijansko koprivo (*Monarda didyma* L), ki ima malo višjo rast, a bo začela s cvetenjem, ko bo maslenica počasi zaključevala. Tudi ta se bo uporabljala za rezano cvetje, s svojim vonjem pa bo delovala prijetno na okolico. V ospredju grede bodo rasle: *Hosta*, *Plantaginea*, *Salvia nemorosa* L., *Aster frikartii* Moench. Pred tem pa *Osteospermum jucundum* (Phillips) Norl., *Viola* sp., *Geranium* sp., *Diascia vigilis* Hilliard & B.L. Burt. in *Euphorbia polychroma* Kern.. Vmes bomo nasadili čebulnice in tako ustvarili nasad, ki se spreminja z letnimi časi: *Allium giganteum* Regel., *Lilium* sp., *Tulipa* sp., *Fritilaria* sp., *Narsissus* sp.. Na dvorišču bodo stala tudi večja cvetlična korita s cvetličnim aranžmajem, ki bo nudil prijeten videz skozi leto. Enoletnice, kot so hibridi F1 in F2, bodo poskrbeli za enakomerno rast. Sadili jih bomo v kombinaciji z drugimi rastlinami. Spomladi in zgodaj poleti bodo v zavetnih legah rasle mačehe, trobentice in jeglič, ob njih pa lahko nasadimo tudi begonije lobelije (*Lobelia* sp.), zraven pa še bršljan. Ker bodo korita večja, bo v sredini rasel pušpan in tako

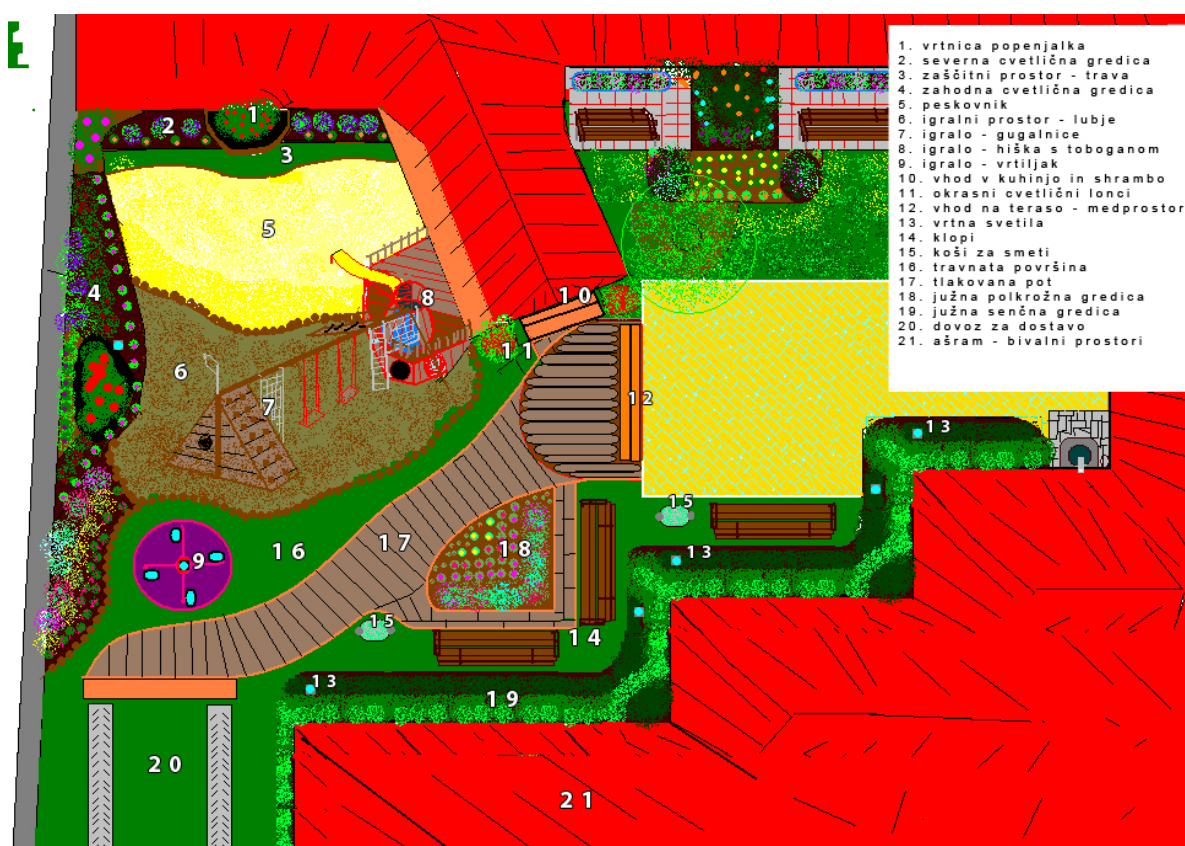
poskrbel za zelenje tudi v zimskem času. V manjših loncih pa bodo pušpan zamenjale cinije in vodenke, ki bodo poskrbele za barvitost poleti. Ob vhodu v tempeljsko stavbo iz strani dvorišča bomo namestili viseče košare, v katerih bodo rasle povešave rastline, ki se bodo strukturno združile z rastlinami v cvetličnem koritu ob vhodu. Tako bodo tvorile cvetlično zaveso in prekrile golo steno. Tukaj bodo petunije, povešava lobelija (*Lobelia erinus* L.) in povešavi hibridi F1 in F2 pelargonije, ki jih bomo vzgajali vsako leto iz semen. Iz posod se bo po opori vil dišeči grahor (*Lathyrus odoratus* L.), ki bo ves prostor napolnil s prijetnim vonjem, hkrati pa je primeren tudi za rezano cvetje. Uporabili bomo tudi kapucinko (*Tropaeolum majus* L.), ki ima izrazito obliko, lepe liste in privlačne cvetove, ki se bodo spuščali. (slika 15)

4.2.5 Igrišče

Igrišče leži na skrajnem severozahodnem kotu območja. S štirih strani je obdano z zidovi stavbe in betonskega zidu. Starši imajo željo, da se igrišče ohrani in posodobi. Lokacija je zelo ugodna, saj imajo na tem vogalu otroci svoj mir, obenem pa s svojo igro ne motijo tempeljskega dogajanja. Starši bodo lahko v miru opazovali dogajanje iz prostora med stavbama ali pa ob poti nasproti igrišča, kjer bomo postavili klopci, pred njiju pa bo postavljena manjša polkrožna gredica. Prostor je možno estetsko urediti z lepimi lesenimi vrtnarskimi elementi, kot so leseni količki, lubje, klopi in igrala. Ker je lega še kar sončna, bo tudi rastlinsko bogata z različnimi barvnimi odtenki. Igrala pa morajo estetsko ustrezati tempeljskemu okolju in sami vrtnarski postavitvi, obenem pa morajo biti praktična za otroško igro. Trenutno se tam že nahaja peskovnik s toboganom. Na severni strani raste vrtnica popenjalka. Namen je peskovnik zmanjšati in ga umakniti od sten, prostor med zidovi in peskovnikom pa spremeniti v gredice, ki bi jih varovala nizka živa meja iz pušpana. Ograja peskovnika bo iz lesenih količkov in ne več iz sivih betonskih robnikov. V smeri juga se bo igrišče nadaljevalo vse do poti, ki bo povezovala skladišče in medprostor z dovozno potjo za kombi. Gredica bo obrobljena z lesenimi količki. Ta vmesni prostor bo imel podlago iz lubja, ki je mehkejši in varnejši za otroke. Na tej površini bodo postavljena tudi nova igrala. Nevarni tobogan ob steni, bo zamenjala otroška hiška s toboganom, ki bo vodil v peskovnik. Postavljen bo tudi igralni element z gugalnicami. Gredice bodo na sončni strani, kot je severna stena in ob zidu na zahodni strani, ki bo segala vse do stranskega dovoza za kombi. Tu govorimo o polsončni legi, saj sonca čez dan ni, a je dovolj svetlo, da se vrtnica bujno vzpenja in cveti. Steno betonskega zidu na zahodu nameravamo v celoti prekriti z zelenjem, različnimi grmičevji in vzpenjalkami. Načrtujemo zasaditev srobota, ki mu bomo namestili ustrezno oporo in *Hedera helix* L.. Vmes bomo nasadili davdov metuljnik (*Buddleja davidii* Franch.) in navadnji ognjni trn (*Pyracantha coccinea* M. Roem.), ki bosta tako tvorila glavno strukturo nasaditve. Vmes, malo stran od zidu, bi lahko rasli *Escallania* sp. in *Paeonia lactiflora* Pall.. V ospredju pa bi se vrstila *Artemisia* sp., ki lepo diši in bo kot rezano zelenje pripomogla k cvetnim aranžmajem. Tu bodo še *Phlox paniculata* L., *Hosta plantaginea* Asch., *Veronica spicata* L. in *Geranium cinereum* Cav.

Na severni strani bo družbo vrtnici delal sronot, pred njim na sončnem vogalu pa bodo lilije (*Lilium* sp.). Tu so še vrste *Oenothera tetragona* Roth., *Allium* sp. in *Geranium* sp.. Perunike bi zapolnjevale prostor med grmiči. Čisto spredaj pa bi rasla *Viola odorata* L.. Spomladi bi v prvi vrsti cveteli pisani in progasti tulipani, pred njimi pa spominčice

(*Myosotis* sp.). V obe gredici, severno in zahodno, bi bilo dobro posaditi tudi rdeči in rumeni stebelni dren (*Cornus* sp.), saj v zimskem času s svojimi stebli pripomore k lepšemu videzu, skupaj s pušpanom. Polkrožna gredica je dokaj senčna, tako da bi v zgodnjih spomladanskih dneh tam cvetele predvsem sibirske morske čebulice (*Scilla sibirica* Andrews), ob strani pa jarica (*Eranthis cilicica* Scott & Kotschy), narcise in seveda ciklame (*Cyclamen coum* Mill.). Kasneje pa bodo na njej rasle predvsem enoletnice, ki jih bomo sproti dosajali s sadikami. To so predvsem *Viola x wittrockiana* Gams, *Primula vulgaris* Hunds., *Matthiola bicornis* (L.) DC., *Oenothera biennis* L.. (slika 16)

Slika 16: Igrišče

4.2.6 Stranski dovoz

Stranski dovoz je na zahodni strani ašrama. Povezuje glavno cesto z igriščem. Je zelo pomemben del saj se z njegovo uporabo izognemo uporabi dvorišča. Tam je mogoče pripeljati tempeljske zaloge živil neposredno do shrambe. Tako ni potrebe, da kombi uporablja sedanjo pot skozi dvorišče, prostor med stavbama, in uničuje samo kakovost bivanja. Stranski dovoz ponuja tudi nov izziv; kako zanemarjen del, ki je bil sedaj namenjen predvsem odlaganju nepotrebnega materiala skriti in preurediti v funkcionalni prostor, ki bo hkrati tudi prijeten na pogled. Tam bomo položili tlakovce za kolesnice, na ostali podlagi pa bo rasla trava za senčne lege. Poizkusili pa bomo speljati tudi ovijalke po visokih stenah (sliki 9, 16).

5 RAZPRAVA IN SKLEP

5.1 RAZPRAVA

Rezultati ankete so pokazali, da si velika večina anketiranih želi vrtnarskih sprememb v našem templju, vendar imamo tukaj opravka z različnimi ljudmi, ki se razlikujejo po aktivnosti, stažu in funkcijah v skupnosti. Prav tako pa imajo različne poglede na samo hortikulturno ureditev. Tako opažamo, da bo potrebno vložiti še veliko truda v predstavitev načrtov in nujnosti njihove izvedbe tistim, ki nekako držijo vajeti odločanja in tudi upravljajo tempelj. Tu pa so še menihi, na katere bo nova ureditev vplivala neposredno in vsakodnevno. Predvidevamo tudi težave pri vzdrževanju same postavitve. Nujno bi bilo vzpostaviti vrtnarski oddelek, ki bi ga vodil nekdo iz templja, saj gre za tempeljsko vrtnarsko ureditev. Aktivnosti bi lahko prevzeli zunanji člani, vendar mora priti spodbuda iz templja, sicer obstaja nevarnost, da bodo rastline začele propadati, okolica pa bo zanemarjena.

Potrebo po nakupu rezanega cvetja in zelenja bomo z našo ureditvijo sicer zmanjšali, a da bi bili še uspešnejši, bi potrebovali več obdelovalne površine in tudi boljše rastne razmere. Težavo bi rešili, če bi skupnost najela kakšno bližnje zemljišče. Tu bi se lahko na večjih površinah in bolj profesionalno gojilo cvetje in ostalo zelenje, izključno za potrebe božanstev, po zgledu angleškega templja. Lahko bi postavili tudi tunele in kasneje še rastlinjake ter tako rastno sezono podaljšali, v najboljšem primeru pa postali samozadostni s cvetjem skozi leto. V prihodnje je mogoča tudi ozelenitev strehe. Dodatne bodo pergole s cvetočimi ovijalkami, obstoječa drevesa pa bo zamenjala japonska češnja. Dokončno želimo odstraniti avtomobile z dvorišča in tako nameniti še več površine parkovni ureditvi. Ostali templji po svetu imajo v uporabi veliko več površine in jih je skoraj nemogoče posnemati, a menimo, da smo s tem diplomskim delom pokazali, da je mogoče tudi na majhnih površinah uporabiti vse vrtnarske elemente velikih templjev po svetu. Res, da je vse nekoliko manjše, a v ideji estetsko dovršeno in uporabno. Kot na primer igra otrok, obedovanje, sprostitve, meditacija in tudi vzdrževalna dela.

Iz svojih izkušenj menim, da je pot hortikulture ureditve Hare Krišna templja možna, izvedljiva, z manjšimi koraki, stopnja za stopnjo. Tako bi z vsako urejeno stopnjo ljudje videli pozitivne učinke ureditve in prenehali dvomiti. Vsaka stopnja bi bila bolj podprta in tako lažje izvedljiva.

5.2 SKLEP

Za ugotovitev najboljših rešitev in nadaljnjo izdelavo konceptnih skic hortikulture ureditve smo uporabili talne in klimatske analize ter analize mnenjske raziskave (ankete obiskovalcev templja). Tako smo izdelali idejni načrt hortikulture ureditve Hare Krišna templja v Ljubljani. Ker imamo namen rastline gojiti na različnih lokacijah in tako tudi v različnih koritih in gredicah, bo potrebno zemljo prilagoditi zahtevam rastlin. Analiza tal, ki je bila opravljena, nam je pokazala, kakšne so lastnosti zemlje, ki smo jo nanosili v gredice pred templjem. Analize so pokazale, da so tla primerna za gojitev okrasnih rastlin (izjema so le kisloljubne rastline, za katere je pH vrednost tal na lokaciji previsoka). Ugodne so tudi klimatske razmere. Rezultati ankete so potrdili naše domneve o

nujnosti hortikulture prenovе templja. Vsi anketirani namreč podpirajo prenovu in želijo lepše urejene zunanje površine. Ponudili pa so nam tudi idejne rešitve in jasnejšo sliko o splošnih pričakovanjih javnosti. Med pogovori z vodstvom templja pa so bile podane tudi dejanske potrebe templja ter njihova pričakovanja in pogoji, ki smo jih morali upoštevati. Tako so bili izdelani načrti, kjer smo upoštevali vse rezultate predhodnih analiz. Vsak posamezen člen nudi maksimalni izkoristek prostora na vrtnarsko estetski ravni in uporabni vrednosti. Členi se vključujejo v okolje templja in mu dajejo oporo pri njegovi funkciji. Načrti omogočajo jasno predstavo o razmestitvi, velikosti in funkciji parkovnih motivov. Izdelan je bil idejni načrt hortikulture ureditve.

Naloga podaja vse potrebne podatke za hortikulturno ureditev Hare Krišna templja v Ljubljani. Idejni načrti nudijo jasno sliko rešitev in nadaljnjo možnost, da se jih nadgradi v izvedbene načrte, če bo vodstvo templja in skupnosti dejansko pripravljeno za celotno hortikulturno prenovu templja. V primeru urejanja po stopnjah in posameznih delih pa idejni načrt že zadostuje za posamezne vrtnarske aktivnosti. Tako so na podlagi idejnega načrta o ureditvi pročelja dela že v teku. Postavljen je že tudi rastlinjak. Pomembno je, da se dela izvajajo po segmentih tudi v posameznih stopnjah, tako da je lahko en del hitro urejen in v daljšem časovnem obdobju ne kvari videza templja. Ravno obratno, z vsako stopnjo je tempelj lepši.

6 POVZETEK

Diplomsko delo analizira vse pogoje za hortikulturno ureditev Hare Krišna templja, obenem pa ponudi rešitve problemov. Lokacija templja se nahaja v spodnji Šiški v Ljubljani, njegove zunanje površine pa so v dokaj klavernem stanju. To je bil tudi povod za diplomsko raziskavo in nadaljno praktično izvajanje vrtnarske ureditve. Izdelana je bila analiza tal dobavljene zemlje, klimatski podatki pa so bili povzeti po meteoroloških meritvah za področje Ljubljana-Bežigrad med leti 1954 in 2005. Narejena je bila anketa z ljudmi, ki prihajajo v stik s templjem, pravtako pa je bil opravljen pogovor z vodstvom templja, kjer so bile podane njihove zahteve in pričakovanja. Upoštevali smo tudi zmožnosti templja po vzdrževanju nove vrtnarske ureditve. Na podlagi teh rezultatov so bili narejeni idejni načrti hortikulturne ureditve templja. Celotna površina je razdeljena na več manjših enot; dvorišče, dovoz, prednji del, parkirišče, igrišče, terasa in rastlinjak z vrtom. Te služijo tako estetskim normam vrtnarsko lepo urejenega templja, kot tudi funkcionalnim potrebam za nemoteno delovanje tempeljskih aktivnosti. Idejni načrt je bil risan ročno, nato pa dodelan in izdelan v računalniškem programu Untitled-Painter. V njem je idejni plan nadgrajen s številčno označenim sadilnim materialom in prikazom rastlin. Rezultati raziskave nudijo možnost dejanske hortikulturne ureditve Hare Krišna templja. Vse ureditvene stopnje ponujajo izboljšavo kakovosti bivanja in rešitve tako v estetski kot v funkcionalni problematiki zunanjih površin templja. Nekatere stopnje ureditve so že v teku izvedbe: sprednji del in rastlinjak. Te ureditve pa že hvalijo obiskovalci in stanovalci. Tako imamo dobro izhodišče, da dosežemo zastavljeni cilj hortikulturne ureditve Hare Krišna templja v Ljubljani.

7 VIRI

Bhaktivedanta manor – home of the Hare Krishna movement

<http://www.krishnatemple.com/home/> (11. nov. 2008)

Cremo M., Mukunda Goswami. 1995. Divine Nature. London, BBT: 108 str.

Cremo M., Thomson R. 1998. Forbidden Archeology. London, BBT: 952 str.

Društvo ljubiteljev vrtnic Slovenije. Nova gorica. 2005.

<http://www.vrtnice.org> (5. nov. 2008)

Enciklopedija vrtnarjenja. Aspden J. (ur.). 1992. Ljubljana, Slovenska knjiga: 651 str.

Google maps

<http://maps.google.com/> (18.apr. 2009)

Isanah Devi Dasi. 2008. The art of caring for Srimati Tulasi Devi. London, BBT: 49 str.

ISKCON.com (in partnership with krishna.com and bbt. info

<http://www.iskcon.com> (5. okt. 2008)

ISKCON Vrindavan – the website of Sri Krishna Balaram mandir

<http://www.iskconvrindavan.com/temple/> (11. nov. 2008)

Jakše K. 1999. Trajnice za rezano cvetje – dip. Delo. Ljubljana, BF – odd. Za agronomijo: 68 str.

Krese D. 2008. »Zgodovina templja«. Ljubljana, dvadhasa.tirtha@gmail.com (osebni vir, 2008)

Kravanja N. 2001. Okrasne trajnice. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo: 37 str.

Lilavati devi dasi 2008. »Vrtnarjenje v templju«. BV Manor, Velika Britanija (osebni vir, 2008)

Radhadesh – chateau de petite spmme

<http://www.radhadesh.com/en> (11. nov. 2008)

Sanatan pb. 2008. »Pomen kmetijstva v vajšnavizmu«. Krišnova dolina, Madžarska (osebni vir, 2008)

Schmitzer V. 2007. Idejni in izvedbeni načrt študijskega vrta – dip. delo. Ljubljana. BF – odd. za krajinsko arhitekturo: 101 str.

Simoneti M. 1986. Krajinski parametri urejanja vrta – dip. delo. Ljubljana, BF – odd. za agronomijo: 64 str.

Sri Mayapur – Spiritual Capital of the World

<http://mayapur.com/> (11. nov. 2008)

Sri Sri Radha Rasabihari mandir (ISKCON Juhu – Mumbai)

<http://www.iskconmumbai.com/Temple/ISKCONJuhu/tabid/140/Default.aspx> (11. nov. 2008)

Svenšek N. 2006. Vrtnice mariborskih vrtov – dip. delo. Ljubljana, BF – odd. za agronomijo: 65 str.

Vezjak A. 2008. »O skupnosti Hare Krišna«. Ljubljana, predstojnik templja Hare Krišna (osebni vir, 2008)

Vrtnarska enciklopedija rastlin in cvetlic. Aspden J. (ur.). 1997 Ljubljana, Slovenska knjiga: 688 str.

Zgonec S. 1987. Vzpenjalke in ovijalke, Kmečki glas, 83 str.

Zgonec S. 1992. Vrtnice. Ljubljana, Kmečki glas: 86 str.

PRILOGA A

Mnenjska raziskava

PRILOGA A1: **Anketa:**

IME IN PRIIMEK: _____

STAROST: _____

KRAJ IN DRŽAVA ROJSTVA: _____

STATUS: _____

poročen da/ne
otroci št. _____

ŽIVIŠ OZ. SI ŽIVEL V TEMPLJU ____ KOLIKO LET ____

- 1) Koliko časa že obiskujete tempelj?
 - a) manj kot 1.leto
 - b) več kot 1.leto
 - c) več kot 5.let
 - d) več kot 10.let
- 2) Kaj je za vas tempeljski vrt?:
 - a) stanovanje na prostem
 - b) del narave ob hiši
 - c) okras hiši
 - e) gospodarski prostor
- 3) Kako pogosto se zadržujete na prostem v templju?
 - a) v glavnem se ne zadržujem zunaj
 - b) malo
 - c) pogosto
 - d) zelo pogosto
- 4) Na katero barvo pomislite, ko pogledate na dvorišče? In na katero bi želeli?
- 5) Ali se vam zdi pomembno, da imajo Krišnovi templji vrtnarsko - hortikulturno urejene zunanje površine?
 - a) da
 - b) ne
- 6) Ali bi želeli da pride do vrtnarske prenove v HKC-ju?
 - a) da, pod vsakim pogojem
 - b) da, a z minimalnimi stroški in s tem slabšim rezultatom izvedbe
 - c) ne, ni potrebna
- 7) Katera od naslednjih meril so vam najbolj pomembna za dober vrt (oceni od 1-min.do 6-max)
 - velikost _____
 - veliko lepih rastlin _____
 - način kako razporedimo rastline _____
 - večnamenska raba _____

- ureditev, ki ne zahteva veliko vzdrževanja ____
- zaprtost, skritost pred pogledi ____
- drugo _____

8) Komu je tepeljski vrt najbolj namenjen?

- a) Krišni
- b) sprostitvi in bivanju menihov
- c) ugodnemu počutju gostov
- d) drugo.....

9) Čemu po vašem mnenju je tempeljsko dvorišče z vrtom najbolj namenjeno?
(vsako ocenite od 1 do 5, tako da 5 pomeni zelo pomembno, 1 pa, da ni pomembno.)

- pridelava vrtnin in sadja	(1/2/3/4/5)
- gojenje okrasnih rastlin	(1/2/3/4/5)
- otroški igri	(1/2/3/4/5)
- stik z naravo	(1/2/3/4/5)
- branju	(1/2/3/4/5)
- počitku, oddihu, sprostitvi	(1/2/3/4/5)
- sončenju,	(1/2/3/4/5)
- raznim igram	(1/2/3/4/5)
- parkiranju in vzdrževanju avtomobila	(1/2/3/4/5)
- raznim delom na vrtu	(1/2/3/4/5)
- druženju, obiski	(1/2/3/4/5)
- meditacija	(1/2/3/4/5)
- telovadba	(1/2/3/4/5)
- obedovanju	(1/2/3/4/5)
- zasebnosti	(1/2/3/4/5)
- mir pred sosedi	(1/2/3/4/5)
- prostor za odlaganje	(1/2/3/4/5)
- prostor za nujna servisna dela	(1/2/3/4/5)
- urejanju okolice po lastnih željah	(1/2/3/4/5)

10) Ali menite, da k dobrim odnosom pripomore to, da imamo urejeno in lepo okolico?

- a) ne
- b) da, vrt nas združuje

11) Kaj vas najbolj moti okoli templja?

12) Kaj menite o uporabi zelene (ovijalke) fasade?

- a) da po vseh možnih površinah
- b) da, vendar ne povsod
- c) da, samo po zanikrnih delih
- d) da, samo po ograji
- e) nebi je smeli uporabiti

- 13) Ali bi uporabili tudi travnato površino. In kje?
- a) ne
 - b) da: -okoli igrišča
-med stavbama
-na dvorišču
-drugo.....
- 14) Ali bi postavili ograjo pred gredicami pri templju?
- a) ne
 - b) da: -leseno,
-kovinsko
-rastlinsko-pušpan
- 15) Ali bi umestili na dvorišče tudi fontano.
- a) da
 - b) ne
- 16) S kakšnim materialom bi tlakovali pohodne površine v vrtu
- a) betonski elementi naravne barve
 - b) barvani betonski elementi
 - c) klinker
 - d) marmorne plošče
 - e) les
 - f) pesek
 - g) kamen
- 17) Kaj menite o parkiranju avtomobilov na samem dvorišču?
- a) Morajo ven saj: -kvarijo izgled dvorišča
-je pred stavbo dovolj tempeljskih parkirišč
- drugo _____
 - b) Morajo biti notri saj: -nič ne motijo
-ni varno puščati avtomobilov zunaj
-naj zunaj parkirajo raje sosedje
-drugo _____
- 18) Napisi do tri okrase rastline, ki bi jih uporabili okoli zgradbe?
- _____ kje? _____
- _____ kje? _____
- _____ kje? _____
- 19) Kdo bi moral skrbeti za vzdrževanje vrta?
- a) menihi iz templja
 - b) bhakte ki živijo zunaj templja
 - c) najeta oseba oz. podjetje

PRILOGA A2: Rezultati ankete (a):

Vprašanje št. 7:

Katera od naslednjih meril so vam najbolj pomembna za dober vrt.?

tabela (a)

	prebivalce (menihe)		kongregacija oz. 1		kongregacija oz. 2		Občasne gostje		Novi gosti		Skupaj		
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
- velikost	2,6(5)	2,3(6)	2,9(5)	2,8(5)	3,0(6)	3,2(5)	2,6(5)	3,2(4)	1,9(6)	2,6(5)	2,6(5)	2,8(5)	2,7(5)
veliko lepih rastlin	4,5(3)	4,3(4)	4,1(2)	4,5(2)	4,0(4)	4,9(2)	4,3(1)	5,3(1)	4,7(2)	4,6(1)	4,3(2)	4,7(2)	4,5(2)
način kako razporedimo rastline	4,9(2)	4,5(3)	3,2(4)	4,9(1)	5,0(1)	5,3(1)	4,2(2)	5,0(2)	4,3(3)	4,2(2)	4,3(2)	4,8(1)	4,5(1)
Večnamenska raba	4,1(4)	5,1(1)	5,1(1)	4,2(3)	4,7(3)	4,3(3)	3,0(4)	4,2(3)	3,4(4)	3,7(3)	4(4)	4,3(3)	4,1(3)
ureditev, ki ne zahteva veliko vzdrževanja	5,0(1)	4,6(2)	4,0(3)	3,7(4)	4,9(2)	3,3(4)	3,2(3)	2,7(5)	5,1(1)	3,4(4)	4,5(1)	3,5(4)	4(4)
zaprtost, skritost pred pogledi	2,5(6)	2,5(5)	2,0(6)	2,4(6)	3,1(5)	2,1(6)	2,0(6)	2,3(6)	2,9(5)	2,2(6)	2,5(6)	2,3(6)	2,4(6)

Tabela (a) prikazuje skupne ocene posameznih skupin anketiranih na posamezni predlog. Št. v oklepajih pa pokažejo na katero mesto se je predlog uvrstil

Vprašanje št. 9:

Čemu po vašem mnenju je tempeljsko dvorišče z vrtom najbolj namenjeno?

tabela (b)

	prebivalce (menihe)		kongregacija oz. 1		kongregacija oz. 2		Občasne gostje		Novi gosti		Skupaj		
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	skupi
1	k	b	d	k	f	k	d	k	c	l	k	k	k
2	b	d	k	b	k	l	f	l	f	k	f	l	f
3	d	l	f	f	l	d	l	d	k	d	d	b	l
4	f	k	l	c	p	c	e	f	e	b	l	d.	d
5	e	j	n	l	e	f	k	b	d	f	e	f.	b
6	c	e	b	d	d	n	b	c	l	c	b	c	e
7	j	f	e	n	n	e	n	e	a	e	c	e	c
8	l	c	c	o	o	b	o	n	p	o	n	n	n
9	s	m	j	e	b	j	c	o	b	j	o.	j	j
											p.		o
											j.		p

Tabela (b) prikazuje na katero mesto se je posamezen predlog uvrstil v posameznih skupinah anketiranih in skupni rezultat

tabela (c)

	M	Ž	Skupaj
A	2,2	2,1	2,15 (15)
B	3,4 (6)	4,1 (3)	3,8 (5)
C	3,1 (7)	3,8 (6)	3,45 (7)
D	3,7 (3)	4,0 (4)	3,85 (4)
E	3,5 (5)	3,5 (7)	3,5 (6)
F	3,9 (2)	4,0 (4)	3,95 (2)
G	1,9	1,7	1,8 (16)
H	2,3	2,5	2,4 (13)
I	2,0	1,4	1,7 (18)
J	2,7 (9)	3,1 (9)	2,9 (9)
K	4,1 (1)	4,3 (1)	4,2 (1)
L	3,6 (4)	4,2 (2)	3,9 (3)
M	2,4	2,5	2,45 (12)
N	3,0 (8)	3,3 (8)	3,15 (8)
O	2,7 (9)	3,0	2,85 (10)
P	2,7 (9)	2,6	2,65 (11)
R	1,4	1,2	1,3 (19)
S	2,1	1,5	1,8 (16)
T	2,5	2,3	2,4 (13)

Tabela (c) prikazuje ocene posameznih predlogov iz skupnih rezultatov s strani moških in ženskih anketirancev in skupaj. Št. v oklepajih pa pokažejo na katero mesto se je predlog uvrstil.

PRILOGA A2: Rezultati ankete (b):

Odgovori na vprašanja št. 4, 11 in 18.

Odgovori moških anketirancev

M:	Barve		moti	Rastline spredaj	Rastline med stavbama	Rastline povsod	Na dvorišču
1 skup	Siva ⁸ bela ²	zelen ⁴ , bež rumena oranžna, belo	Neurejenost ² , nered ² , otroci, mrtvilo, kamen, ni prostora za shranjevanje. Neizkoriščenost prostorov. VSE, smatnjaki	Vrtnice, iris, narcise, kadifice		Okrasna terava, vrtnice ² , kadifice. bršljan	vrtnice
2a skup	Zekena ² , siva ⁷ Oranžna, črna, temna	Zelena ⁵ pastelna ² Oranžna ² , rumena ⁴ , rdeča,	Neurejenost ⁵ , beton, sama stavba, Sivina ⁴ , navlaka, avtomobili ² , pesek, neurejeo dvorišče, slabo igrišče, ni tlakov, ni zelenja, nevarnost, pomanjkanje vrta	Vrtnice Tulipani		Bambus, cvetoča višnja, okrasna jelka, ovijalke Kadifice, bršljan, ameriški slamnik, islandski lišaj,	
2b skup	Siva ⁵ , bela ² , zelena ² , peščeno, rjava	Zelena ⁵ , modra ² , pisana ³ , rumena, bordo, krem	Neurejena ² okolica ⁴ , sivina Avtomobili, pesek ² , stojala za perilo, hiša z garažo, fasada ² , stavba	Tulipani, tagetes ² , vrtnice Češnja	Travniske Palma, eksotične rastline, češnja	Vrtnice, nageljni, kadifice, Zimzelene, cvetoče grmičevje, sezonsko cvtje	
3 skup	Siva ⁷ , rjava ³ , zelena,	Zelena ⁷ , Modra ³ pisana ³ , rumena ³ , rjava, rdeča živo	Avtomobili ³ , sivina ² , nič ³ , ni narave, več klopc, sivi zidovi.	Datura, breza vrtnice,	Zimzelene rastline. Bonsai, vinska trta,	Jasmin Thuj ² , klek	Rododendron
4 skup	Siva ⁶ Rjava ² bela oranžna	Oranžna ³ Zelena ³ rumena ² vijolična	Fasada, pesek, avtomobili ² , cevi, sivina			Bambus, sivka	

Odgovori ženskih anketirancev

Ž	Barve		Moti	Rastline spredaj	Rastline zadaj	Rastline povsod	Med stvbama	Dvorišče
1 skup	Siva4, rjava2	Zelena3 oranžna2, rumena vijolična	Neurejenost2, sivina, premalo vrtnarskega prostora2, avtomobili	Iris, narcise, živa meja		Vrtnice, kadifice		Okrasna trava, vrtnice
2a skup	Siva6 Zeleno, hladna	Rumena2, rdeča Zeleno4, Opečno, oranžna, barvito2	Neurejenost4, sivina3, avtomobili, Tuj avtomobili, pesek, ni estetike, navlaka2, gradbišče, hladne barve	Vrtnice3, krizanteme, kadifice Tulipani, vrtnice ,	Vrtnice2, kadifice	Jasmin gladiole		
2b skup	Siva6, zelena rumena, ,	Modra zelen7 rumana5, oranžna3 Bela2 pisana. Oranžna	Fasada4 neurejenost4 golobi–istrebki orodje2, sivina, pesek, premalp zelenic, premalo rož,, odlaganje2, nedefinirana okolica. beton	Okrasno grmičevje, sezonsko cvetje, okrasna trava		Trajnice2, tulipani, kaifce, vrtnice, (bele) Trajnice sončnice tulipani, narcise	Sezonsko cvetje vrtnice	Vrtnice okrasna trava trava dišeča živa meja.
3 skup	Siva5, rjava2, bela	Zelena6, pisana, oker, oranžna, rdeča1, bela, rumena	Visoke stene, Neurejenost zanemarjenost sivina3, pesek, avtomobili. Ni parkovne ureditve. Premalo zelenja	vrtnice		Kadifice, hibiskus, limone, tagetes, lilije, španski bezek, zelišča		
4 skup	Vijolična, oranžna, bel, siva6, zelena3	Oranžna3, rumena6 vijolična, zelena6. rdeča2	Neurejeno3 dvorišče, avtomobili, ni jasen vhod, malo prostora, pusta okoilca2 hladna, parkirišče	Gerbere, bonsai, pušpan,		Cvetlice, trava, češnja, jablana, sliva, kadifice, astre, dalije.		kaktus

PRILOGA A2: Rezultati ankete (c):

Odgovori na vsa ostala vprašanja.

Moški:

M		odgovori skupine 1		odgovori skupine 2a		odgovori skupine 2b		odgovori skupine 3		Odgovori skupine 4		
1												
	a	0000000000	0	0000000000	0	0000000000	0	A	0000000000	0	1111111111	10
	b	0000000000	0	0000000000	0	0010000000	1	B	1100111111	8	0000000000	0
	c	0001001000	2	0000000000	0	1000001001	3	C	0011000000	2	0000000000	0
	d	1110110111	8	1111111111	10	0101110110	6	D	0000000000	0	0000000000	0
2												
	a	0000000010	1	0000000000	0	0000000000	0	A	0000000000	0	0000000000	0
	b	0100111111	7	0101001110	5	1011111111	9	B	1111111111	10	1010010010	4
	c	0011001010	4	1010111000	5	1000100010	3	C	0000000000	0	0101101101	6
	d	1010000010	3	0000000001	1	0100110000	3	D	0000000000	0	0000000000	0
3		0										
	a	0010100000	2	0000000010	1	0000000000	0	A	0000000000	0	0000000000	0
	b	0101010000	3	0100000000	1	1000000110	3	B	1011100111	7	0100010001	3
	c	0000000111	3	1001111101	7	0011111001	6	C	0000001000	1	0010101110	5
	d	1000001000	2	0010000000	1	0100000000	1	D	0100010000	2	0001000000	1
5												
	a	1111111111	10	1111111111	10	1111111111	10	A	1111111111	10	1111111111	10
	b	0000000000	0	0000000000	0	0000000000	0	B	0000000000	0	0000000000	0
6												
	a	0001011111	6	1101111000	6	1011111010	7	A	1111110111	9	1111111111	10
	b	1110100100	5	0010001001	3	0000100101	3	B	0000001000	1	0000000000	0
	c	0000000000	0	0000000100	1	0100000000	0	C	0000000000	0	0000000000	0
7												
	a	4332121136	2,6(5)	1226332451	2,9(5)	1233433443	3,0(6)	A	2424414122	2,6(5)	1132332211	1,9(6)
	b	1666366236	4,5(3)	6333653651	4,1(2)	1643444464	4,0(4)	B	3666314635	4,3(1)	6644546345	4,7(2)
	c	3653656663	4,9(2)	6363546251	3,2(4)	6254556665	5,0(1)	C	5555263344	4,2(2)	5315545654	4,3(3)
	d	5263336265	4,1(4)	6646466553	5,1(1)	4462546565	4,7(3)	D	2353114254	3,0(4)	3323454343	3,4(4)
	e	6654556661	5,0(1)	4456255324	4,0(3)	5355566545	4,9(2)	E	2232514265	3,2(3)	4655654565	5,1(1)
	f	2143113136	2,5(6)	1214152112	2,0(6)	1121444464	3,1(5)	F	1131611114	2,0(6)	2235432332	2,9(5)
	dru.	0600000000		0600005009	3	0000055000	2		0050000006	2	0000000000	0
8												
	a	1110011101	7	1011011101	7	0111100101	6	A	0111111110	8	0110001000	3
	b	0001001010	3	1111011000	6	0011111000	5	B	1010011000	4	1111110111	9
	c	0100111110	5	1111111010	8	1011100111	7	C	0010011111	6	0110011010	5
	d	0000000000	0	0100001000	2	0000101000	2	D	0010011000	3	0010000000	1
9												
	a	2121111115	1,3	1121112141	1,5	1243313213	2,3	A	1221542125	2,5	5143442534	3,5(7)
	b	5455154333	3,8(2)	5321534545	3,7(6)	1343433314	2,9(9)	B	1455444433	3,7(6)	4522333423	3,1(9)
	c	1412535135	3,0(6)	3425253123	3,0(8)	1332324313	2,5	C	2523442334	2,9(9)	3554554354	4,3(1)
	d	3453523435	3,7(3)	5332355545	4,0(1)	1441244543	3,2(6)	D	4544554245	4,2(1)	5135342553	3,6(5)
	e	3152524135	3,1(5)	4342453343	3,5(7)	1342442544	3,3(5)	E	4552434335	3,8(4)	3135344554	3,7(4)

	f	3332524335	3,3(4)	5353454333	3,8(3)	5145445545	4,2(1)	F	4553534245	4,0(2)	4335445545	4,2(2)
	g	1111111112	1,1	3143441112	2,4	1231131112	1,6	G	1512233421	2,4	2133212311	1,9
	h	2111515125	2,4	2223241113	2,1	132223243	2,4	H	1522231321	2,2	2143234321	2,5
	i	1511134321	2,2	1313211124	1,9	1212152113	1,9	I	1121113122	1,5	2113453231	2,5
	j	5343114333	3,0(7)	3231334343	2,9(9)	1333223342	2,6	J	3232314142	2,5	4334332434	2,3
	k	2543555455	4,3(1)	4445454334	4,0(2)	4442455445	4,1(2)	K	3545434145	3,8(5)	4334345654	4,1(3)
	l	2152334224	2,8(8)	5242454534	3,8(4)	3242544545	3,8(3)	L	4555443145	4,0(3)	3444543423	3,6(6)
	m	1131114125	2,0	2142353211	2,4	1333213244	2,6	M	1413441123	2,4	1242522352	2,8
	n	2111534125	2,5	3443455324	3,7(5)	1141434444	3,0(7)	N	1555353134	3,5(7)	3423223212	2,4
	o	2111213235	2,1	4243253213	2,9	1251433443	3,0(8)	O	2233442343	3,0(8)	4123243223	2,6
	p	2152112235	2,4	3131243523	2,7	1341453444	3,3(4)	P	2242221311	2,0	5124343542	3,3(8)
	r	2121112121	1,4	1111121112	1,2	1411211113	1,6	R	1111111211	1,1	1122112212	1,5
	s	4451134121	2,6(9)	1433221114	2,2	1231353113	2,3	S	1312111211	1,4	2113422122	2,0
	t	2152111432	2,2	5343331123	2,8	1331423114	2,3	Š	1312321143	2,1	5412343232	2,9
10												
	a	0000010000	1	0100000010	2	1000000001	2	A	0000000000	0	0000000100	1
	B	1111101111	9	1011111101	8	0111111110	8	B	1111111111	10	1111111011	9
12												
	A	0010001000	2	0010000000	1	0000000101	2	A	0000000001	1	0000000000	0
	B	0001010100	3	1000001001	3	1011000010	4	B	0101010100	4	1100111010	6
	C	0000000000	0	0010100110	4	0000000000	0	C	1010000000	2	0011000100	3
	D	0100000011	3	0100000000	1	0000000000	0	D	0000100000	1	0000000000	0
	E	1000100000	1	0001010000	2	0100011000	3	E	0000001010	2	0000000001	1
13												
	A	0110010010	4	0001000000	1	0000011000	2	A	0000000000	0	0000000100	1
	b1	0001101001	4	1110011111	8	1011000111	6	B1	0011101011	6	0111110011	7
	b2	0000100001	2	1010011010	5	1010000001	3	B2	0000010100	2	0010111001	5
	b3	0000100000	1	1110111000	6	1000000010	2	B3	1000110000	3	1010100000	3
	b4	1000000100	2	0000011000	2	0100000100	2	B4	0100001000	2	0000000000	0
14												
	A	1000100010	3	0010010100	3	0000011000	2	A	0101000000	2	1010010010	4
	b1	0100001100	3	1100001001	4	0101100100	4	B1	1010011111	7	0101000100	3
	b2	0010011001	4	0100000000	1	0000000010	1	B2	0000000000	0	0000100001	2
	b3	0001001000	2	1101100010	5	1010000101	4	B3	0000100101	3	0000001000	1
15												
	A	0011000001	3	0010111010	4	1010000110	4	A	0111110101	7	0110110001	5
	B	1100111110	7	1101000101	5	0101011001	4	B	1000001010	3	1001001110	5
16												
	A	0101111010	6	0001100010	3	1100000000	2	A	1000000000	1	1000011000	3
	B	0000000110	2	0100110000	3	1000010000	2	B	0010000000	1	0001000100	2
	C	0000000010	1	0000000001	1	1000000001	2	C	0000000000	0	0000100001	2
	D	0000000011	2	1000000000	1	0010000010	2	D	0101010110	4	0000000000	0
	E	0010000010	2	0000001000	1	0011000010	3	E	0000100001	2	0000000010	1
	F	0000000000	0	1001000100	3	0000011110	4	F	0000011001	3	0000000000	0
	g-	1000000000	1	0000000000	0	0000000000	0	G	0000000000	0	Okamen	1
17												
	a1	0000010000	1	0010000110	3	0000000111	3	A1	1011110111	8	1011110111	8
	a2	0001000001	2	1000110000	3	0101100010	4	A2	0000100000	1	0100001000	2
	a3	0010100110	4	0101000011	4	1010000000	2	A3	0100000000	1	0000000000	0
	B	0000000000	0	0000000000	0	0000000000	0	B1	0000000000	0	0000000000	0
	b2	0100000000	1	0110000000	2	0000000000	0	B2	0000001000	1	0000000000	0
	b3	0000000000		0000000000	0	0000000000	0	B3	0000000000	0	0000000000	0
	b4-	1000001000	2	0100000000	1	0010011000	3	B4	0000000000	0	0000000000	0
19												
	A	0110011011	6	1110101010	6	1101111011	8	A	1101110100	7	1100011000	4
	B	1111111110	9	1101111111	9	0010110001	4	B	1000011111	6	0111100101	6
	C	0000000000	0	0000010000	1	0000010101	3	C	0010000000	1	0000000010	1

PRILOGA AC: Odgovori na vsa ostala vprašanja.Ženske:

Ž		odgovori skupine 1		odgovori skupine 2a		odgovori skupine 2b		odgovori skupine 3		Odgovori skupine 4	
1		r									
	a	000000 0		0000000000 0		0000000000 0		a 0000000000 0		1111111111 10	
	b	011000 2		0000000000 0		0010000000 1		b 1001111101 7		0000000000 0	
	c	000100 1		1010000010 3		1000100110 4		c 0010000010 2		0000000000 0	
	d	100011 3		0101111101 7		0101011001 5		d 0100000000 1		0000000000 0	
2		0									
	a	010000 1		1000000000 1		0000000000 0		a 0001010000 2		0000000010 1	
	b	101101 4		0011010010 4		1111111110 9		b 1111001111 8		1111111111 10	
	c	000010 1		1000111101 6		0000011011 4		c 0001110000 3		0000000000 0	
	d	000000 0		0000000000 0		0000001000 1		d 0000000000 0		0010000000 1	
3										00	
	a	000000 0		0000000000 0		0000000000 0		A 0000100000 1		0000001100 2	
	b	100100 2		0001000100 1		0111110000 5		B 1110010110 7		1111110010 7	
	c	011011 4		0110011011 6		1000001110 4		C 0001001110 4		0000000001 1	
	d	000000 0		1000100000 2		0000000001 1		D 0000000000 0		0000000000 0	
5											
	a	111111 6		1111111111 10		1110111111 9		A 1111111011 9		1011011111 8	
	b	000000 0		0000000000 0		0001000000 1		B 0000000100 1		0100100000 2	
6											
	a	111111 6		1110111101 8		1101111001 7		A 0111011111 8		1111011110 8	
	b	000000 0		0001000010 2		0010000110 3		B 1000100000 2		1000000001 2	
	c	000000 0		0000000000 0		0000000000 0		C 0000000000 0		0000100000 1	
7											
	a	131135 2,3(6)		4513223233 2,8(5)		6112663223 3,2(5)		A 3243135632 3,2(4)		3214215512 2,6(5)	
	b	546245 4,3(4)		2661654546 4,5(2)		6165666436 4,9(2)		B 5536666664 5,3(1)		2436666625 4,6(1)	
	c	655344 4,5(3)		5462556556 4,9(1)		3566665664 5,3(1)		C 455536656 5,0(2)		4263254655 4,2(2)	
	d	666553 5,1(1)		3365234565 4,2(3)		6136456354 4,3(3)		D 1564561563 4,2(3)		6251542462 3,7(3)	
	e	626653 4,6(2)		1264354345 3,7(4)		1136631363 3,3(4)		E 2422541313 2,7(5)		2225435623 3,4(4)	
	f	141441 2,5(5)		1116123432 2,4(6)		1113131343 2,1(6)		F 6211113314 2,3(6)		1142122432 2,2(6)	
8											
	a	011110 4		1010111101 7		1001010101 5		A 0101001101 5		1111111100 8	
	b	111000 3		1000111011 6		0001110010 4		B 1110011111 8		0010001111 5	
	c	110001 3		0101110010 5		0110111010 6		C 1100101011 6		0010101101 5	
	d	000000 0		0000110000 2		0000000000 0		D 0100001000 1		0010101100 4	
9											
	a	152511 2,0		2121211321 1,6		1111455221 2,3		A 2321113211 1,7		3344213451 3,0	
	b	451555 4,1(1)		5555543465 4,7(2)		1323153565 3,4(8)		B 3345553543 4,0(5)		3345553544 4,1(4)	
	c	341432 2,8(8)		5243545654 4,3(4)		1554543445 4,0(4)		C 4342554354 3,9(6)		4352354525 3,8(6)	
	d	552433 3,6(2)		4353544352 3,8(6)		5144553564 4,2(3)		D 4335554544 4,2(3)		4354355554 4,3(3)	
	e	442433 3,3(6)		5243343443 3,5(9)		3344552453 3,8(7)		E 3444552343 3,7(7)		4331334553 3,4(7)	
	f	342533 3,3(7)		4455345465 4,5(3)		5154552544 4,0(5)		F 2445554345 4,1(4)		5354334554 4,1(5)	
	g	131112 1,5		1111212121 1,3		1111344331 2,2		G 2221232121 1,8		1125111312 1,8	

	h	131322	2,0	4213324534	3,1	1134522353	2,9	H	2321252332	2,5	2111313332	2,0	
	i	111112	1,2	1111122112	1,3	1152113231	2,0	I	2221121112	1,5	1111111112	1,1	
	j	145542	3,5(5)	3124424335	3,1	1243532353	3,1(9)	J	3231133424	2,6	3235433432	3,2(9)	
	k	441544	3,6(4)	4555545545	4,7(1)	5534545554	4,5(1)	K	5445553554	4,5(1)	4345545454	4,3(2)	
	l	543433	3,6(3)	5354544254	4,1(5)	5235553555	4,3(2)	L	4545554454	4,5(2)	4454455555	4,6(1)	
	m	125412	2,5(9)	2222412112	1,9	1113512321	2,0	M	3331534241	2,9	3242415452	3,2	
	n	142242	2,5	4233445544	3,8(7)	5343524445	3,9(6)	N	4443433344	3,6(8)	3221414354	2,9	
	o	121322	1,8	4232534534	3,5(8)	5113514135	2,9	O	3345533325	3,6(9)	3251514553	3,4(8)	
	p	135121	2,1	1131522543	2,7	1113313123	1,9	P	4333424422	3,1	4153214452	3,1	
	r	111111	1,0	1111212111	1,2	1111111121	1,1	R	2111111121	1,2	1111212121	1,3	
	s	111111	1,0	2121311121	1,5	1241113221	1,8	S	3122151131	2,0	2111312111	1,4	
	t	145311	2,5	1123313231	2,0	1341511132	2,2	Š	2321134331	2,3	4124313242	2,6	
10													
	a	000010	1	0000000000	0	000001001	2	A	1000000000	1	0000100000	1	
	b	111101	5	1111111111	10	1111110110	8	B	0111111111	9	1111011111	9	
12													
	a	000000	0	0000000010	1	0000000000	0	A	0000000000	0	0011100001	4	
	b	101101	4	0111011101	7	0000000110	2	B	0001001011	4	1100111110	7	
	c	000010	1	1000001000	2	0000000001	1	C	0110010001	4	0000000000	0	
	d	010000	1	0000000000	0	0001101000	3	D	1000100100	3	0000000000	0	
	e	000000	0	0000000000	0	1110000000	3	E	0000000000	0	0000000000	0	
13											0		
	a	000010	1	0001000001	2	0110010010	4	A	1000100100	3	0001000000	1	
	b	1						B					
	1	111101	5	1110011100	6	0000011001	3	1	0110011001	5	0010010000	2	
	b	2						B					
	2	101100	3	0010000010	2	1000111000	4	2	0000010000	1	1011011011	7	
	b	3						B					
	3	101101	4	0110100000	3	0000111000	3	3	0101010010	4	0110010100	4	
	b	4						B					
	4	000000	0	0010000000	1	0000011000	2	4	0000000000	0	0010000000	1	
14													
	A	010000	1	1000000001	2	0000010100	2	A	1000110001	4	0000111000	3	
	b	1						B					
	1	100000	1	0010101010	4	0101101010	5	1	0111001110	6	1100001000	3	
	b	2						B					
	2	000000	0	0000010000	1	0100000000	1	2	0000000000	0	0000000000	0	
	b	3						B					
	3	101111	5	0111000110	5	1110000001	4	3	0001001000	2	0011000011	4	
15						0							
	A	001111	4	1111111001	8	1100110001	5	A	1111011110	8	0110011110	6	
	B	110000	2	0000000110	2	0010001110	4	B	0000100001	2	1001100001	4	
16						0							
	A	101000	2	1010000000	2	0011000001	3	A	1110100000	4	0100000000	1	
	B	000000	0	0001111110	7	1000000000	1	B	0000000111	3	0000001101	3	
	C	000001	1	0000000000	0	0000100000	1	C	0000000000	0	0000000000	0	
	D	000000	0	0000100000	1	0000010000	1	D	0000001010	2	0000000000	0	
	E	010010	2	0100000001	2	1100000010	3	E	0000011000	2	0001110001	4	
	F	000100	1	0000000000	0	0000011100	3	F	0010000000	1	1010010010	4	
	G	000000	0	0000000000	0	0000010000	1	G	0001000000	1	0000000000	0	

17														
	a	1	110111	4	0111101101	7	1001011011	6	A	1	0111101110	7	1110001011	6
	a	2	101100	3	0000000010	1	0100001100	3	A	2	1001011000	4	0000010100	2
	a	3	100000	1	0000000000	0	1010101000	4	A	3	0000010000	1	0000000000	0
	B	000000	0	0000010000	1	0000000000	0	B	0000000001	1	0000100000	1		
	b	2	000000	0	1000000000	1	0000000000	0	B	2	0000000000	0	0000100000	1
	B	3	000000	0	0000000000	0	0000000000	0	B	3	0000000000	0	0011100000	3
	b	4	000000	0	0000000000	0	0001001000	2	B	4	0000000000	0	0000100000	1
19														
	A	011111	5	1111101110	8	0101011010	5	A	0111011101	7	0101011110	6		
	B	111001	4	1111111001	8	0111111111	9	B	1011110111	8	0000110011	4		
	C	000000	0	0000110000	2	1000010000	2	C	0000000110	2	0010000000	1		

Tabela prikazuje zaporedje odgovorov posameznih anketirancev v različnih skupinah. Tako št. 1 pomeni, da se je anketirani strinjal s predlaganim odgovorom, št.0 pa pomeni, da mu predlagani odgovor ni po godu. Pravtako nam vsako kolono zaključuje stolpec, v katerem je razvidno, na katero mesto se je posamezni predlog uvrstil. Iz tabele je tako moč razbrati, kateri odgovori so bili največkrat izbrani in kakšna so odstopanja v odgovorih pri posameznih skupinah anketirancev.

PRILOGA B

Templji po svetu

PRILOGA B1: **Bhaktivedanta Manor UK:**

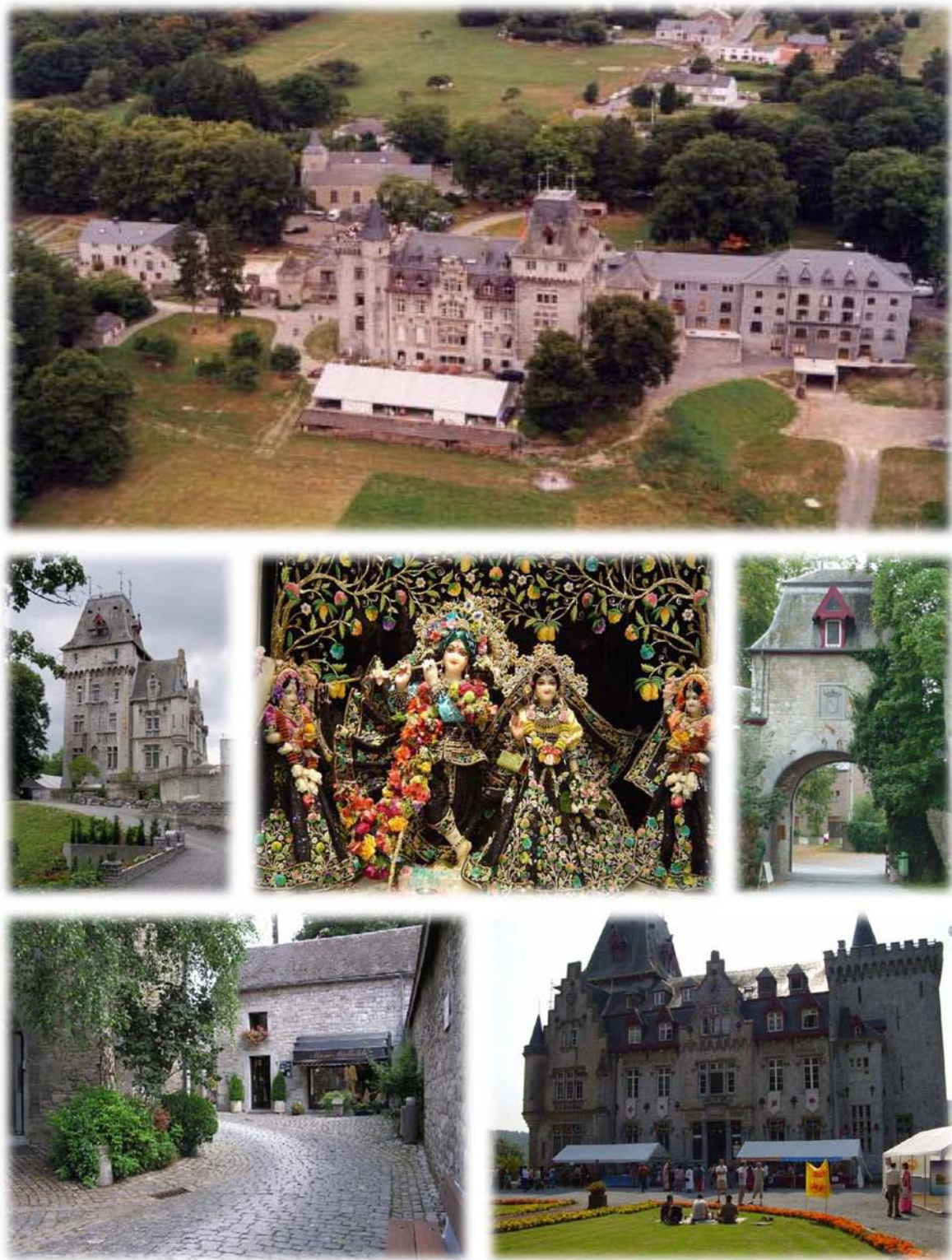
(2008)

PRILOGA B2: Krišnova dolina Madžarska

(2007)

PRILOGA B3: Radhadesh Belguja

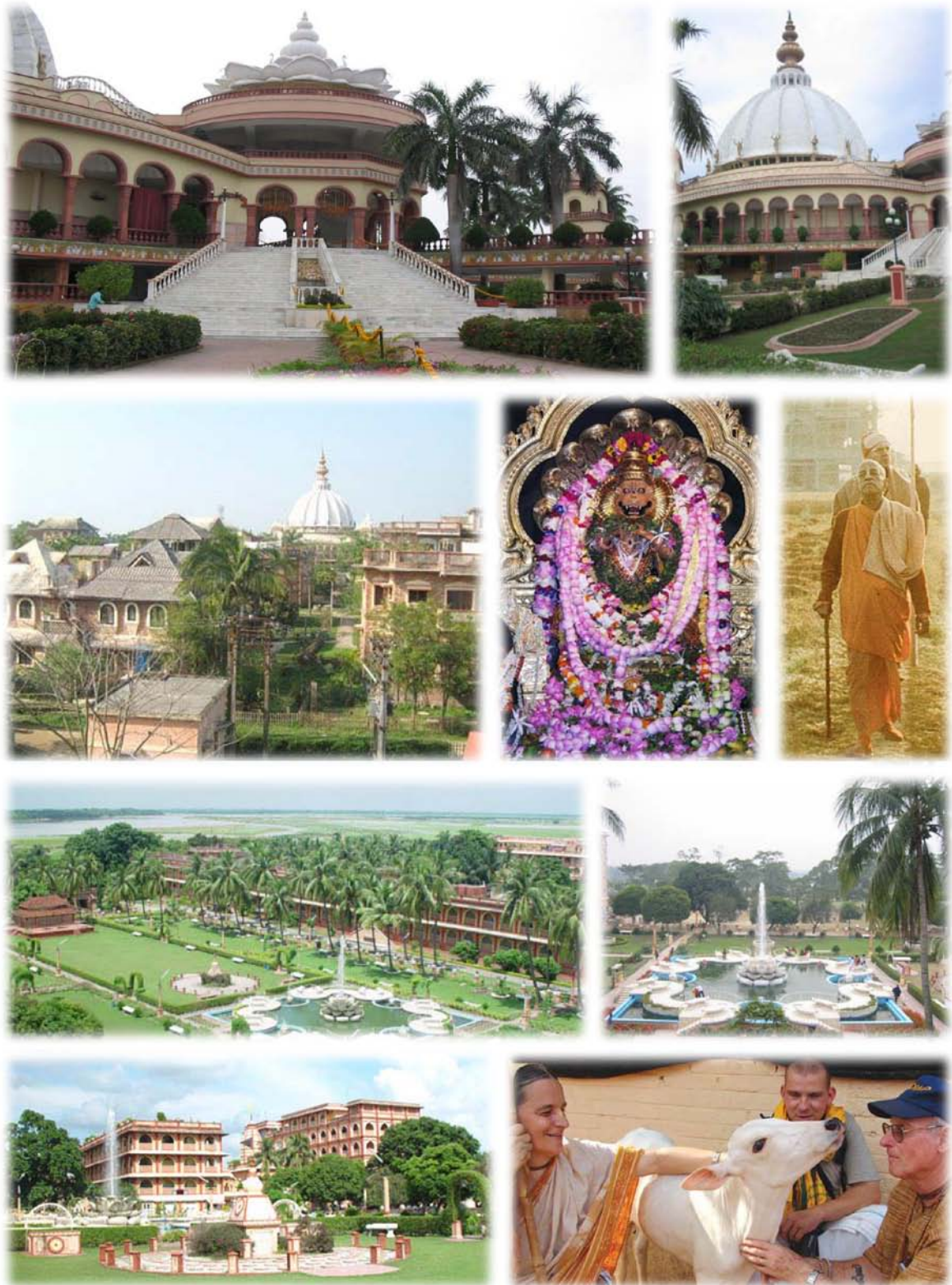

(iskcon ..., 2008)

PRILOGA B 4: Vrindavan Indija

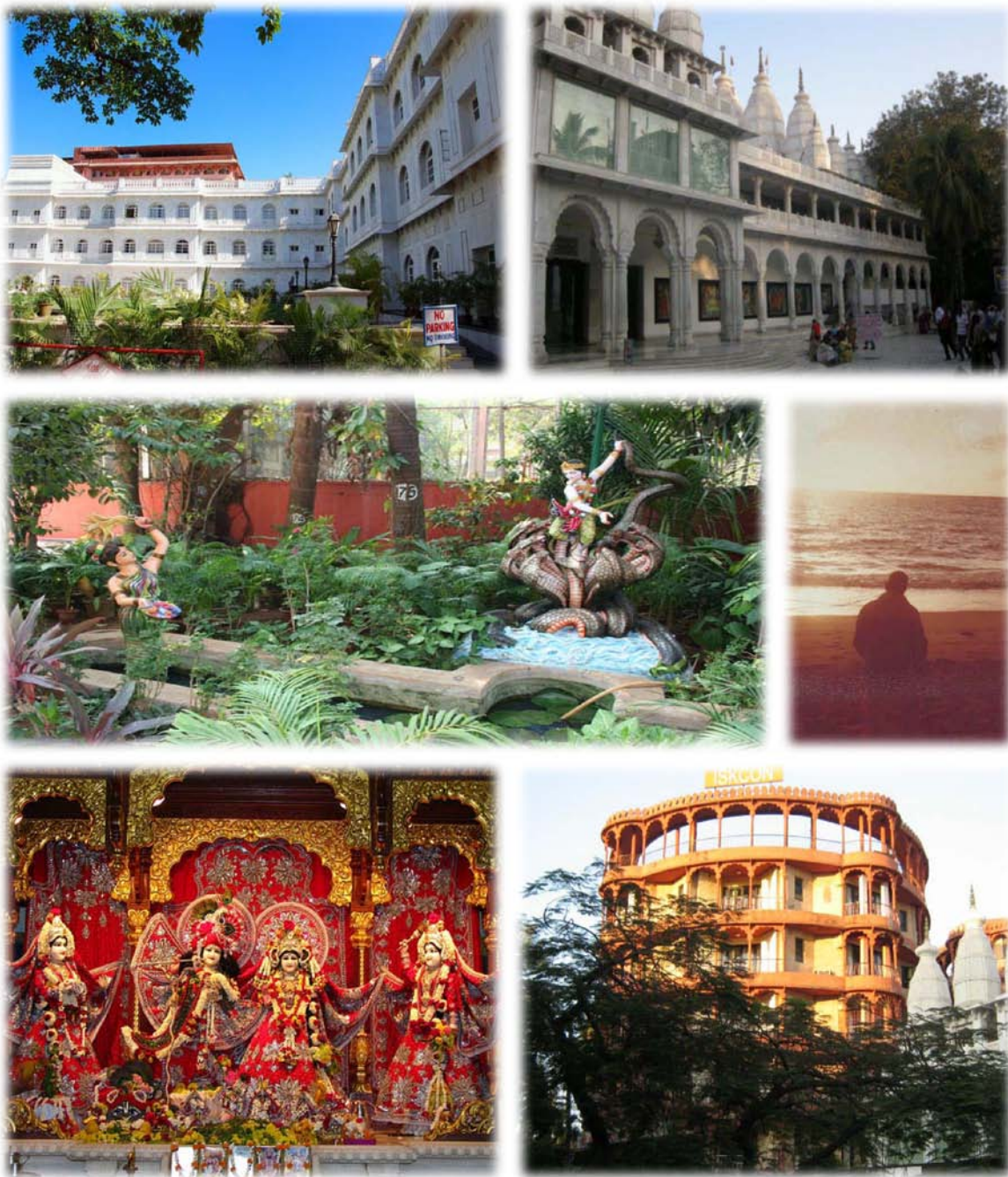

PRILOGA B 5: Mayapur Indija

(www.iskcon ..., 2008)

PRILOGA B 6: Mumbai Indija

PRILOGA C

Hare Krišna tempelj v Ljubljani

PRILOGA C1: Današnje stanje templja

Terasa med stavbama in rastlinjak za sveto rastlini Tulasi

Pogled s ceste na dvorišče in na tempeljsko stavbo.

Stranski dovoz iz sprednje strani in gredice na sprednji strani ob stavbi.

(junij 2009)

PRILOGA C2: Od zemlje do boga

Šri Pancha Tatva, Ljubljana

(avgust 2008)

PRILOGA D

Tempeljsko rastlinje

PRILOGA D1: Rastline v nabavi za dekoracijo oltarja

Asparagus prostratus

Chamelaucium uncinatum

Gerbera sp.

Calla lilies

Canna hybrida

Chrysanthemum sp.

Acacia dealbata

Dianthus sp.

X solidaster

PRILOGA D2: Dišeče trajnice (zaželjena posaditev)

Cyclamen persicum

Hosta plantea

Hemerocallis flava

Iris barbata

Lavandula angustifolia

Lilium sp.

Monarda didyma

Convallaria majalis

PRILOGA D3: Pregled nakupa cvetja za leto 2008

NAGELJ	2.223,83	KOS	0,38	904,57
NAGELJ MINI	333,00	KOS	0,40	116,00
VRTNICA	1.177,00	KOS	1,00	800,77
LILIJA	150,00	KOS	1,20	150,60
ZELENJE	90,00	KOS	4,50	335,43
KRIZANTEMA	2.575,00	KOS	0,98	1.704,85
LISTI RAZNI	140,00	KOS	0,28	59,70
MIMOZA	3,00	KOS	5,50	15,90
GERBERA	295,00	KOS	0,90	203,75
SOLIDASTER	4,00	KOS	3,20	26,40
TRAVA-BEAR GRAS	10,00	KOS	1,45	14,00
TULIPAN	90,00	KOS	0,40	32,00
HIPERIKUM	75,00	KOS	0,40	29,50
PALMA ŠOP	3,00	KOS	2,20	8,60
SONČNICA	55,00	KOS	0,99	52,65
LEUCODENDRON	30,00	KOS	0,50	14,30
CHAMELAUC	11,40	KOS	16,00	33,60
GOBA PREMIUM	20,00	KOS	0,83	16,60
ŠLAJER	9,40	KOS	17,50	137,30
ANIGOZANTOS	30,00	KOS	0,50	15,00
DALIJE RAZNE PLANTA	3,00	KOS	1,88	5,64
DALIJE MEŠANE VMS	8,00	KOS	2,30	18,40
SEME ROŽE ERA DOTO-VMS PLANT	12,00	KOS	0,80	9,60
SEMENTSKE VREČICE ZELENJ.MALE	4,00	KOS	0,80	3,20
PAPAYER	50,00	KOS	0,36	18,00
KALA	80,00	KOS	1,44	154,20
STATICA	4,00	KOS	8,50	45,20
IRIS	30,00	KOS	0,25	7,50
ASPARAGUS	46,00	KOS	4,70	29,45
LUFA NA PALICI, BARVANA 30KOS	1,00	KOS	8,01	8,01
LYSIANTES	20,00	KOS	1,27	25,40
HORTENZIJA	10,00	KOS	2,90	29,00
CURCUMA	31,00	KOS	1,32	41,98
HOSTA	10,00	KOS	0,46	4,60
GOBA STANDARD	20,00	KOS	0,61	12,20
DELFINIUM	10,00	KOS	0,90	9,00
ANIGOZANTUS	30,00	KOS	1,10	26,60
TRAHELIUM	40,00	KOS	1,10	35,80
TABLE DECO MINI	8,00	KOS	1,35	10,80
GLADIOLA	10,00	KOS	0,42	4,20
PRAPROT	6,00	KOS	3,20	20,80
GOBA CVETLIČARSKA STANDARD 20KOS	2,00	KOS	12,80	25,60
FRESIA	20,00	KOS	0,45	9,00
ANTURIUM	40,00	KOS	1,15	50,20
LEUCOSPERMUM	30,00	KOS	0,90	42,20
ALSTROMERIJA	50,00	KOS	0,50	27,50
CVETAL TEKOCJE GNOJILLO ZA BONSAJE	1,00	KOS	3,86	3,86
MIDOLINO PALICE 80CM 250G	1,00	KOS	8,83	8,83
LIATRIS	5,00	KOS	0,44	2,20
CVETOVI SAMOLEPILNI 24KOS	1,00	KOS	2,42	2,42
CAMPANULA	30,00	KOS	0,62	18,60
TRITIKUM BELJENI/BARVANI 200G	1,00	KOS	5,89	5,89
SMREKA	2,00	KOS	12,90	25,60
CURLY WILLOW BARVANI 115CM 40KOS	2,00	KOS	6,24	12,48
MATERIAL ZA PT	4,00	X	230,00	371,06